

UČEBNÍ OSNOVY

1. stupeň

5. UČEBNÍ OSNOVY - 1. stupeň

Přehled vyučovacích předmětů

Poř	Název předmětu	Vzdělávací oblast	Ročníky	Strana
1.	Český jazyk	Jazyk a jazyková komunikace	1., 2., 3., 4., 5.	23 - 39
2.	Anglický jazyk	Jazyk a jazyková komunikace	3., 4., 5.	40 - 52
3.	Matematika	Matematika a její aplikace	1., 2., 3., 4., 5.	53 - 70
4.	Informatika	Informační a komunikační technologie	4., 5.	71 - 76
5.	Člověk a svět	Člověk a jeho svět	1., 2., 3., 4., 5.	77 - 96
6.	Pracovní výchova	Člověk a svět práce	1.-3., 4.-5.	97 - 103
7.	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	1.-3., 4.-5.	104 - 109
8.	Hudební výchova	Umění a kultura	1.-3., 4.-5.	110 - 116
9.	Výtvarná výchova	Umění a kultura	1.-3., 4.-5.	117 - 124
10.	Dramatická výchova	Umění a kultura	4.-5.	125 - 128

Pozn.: Distribuce očekávaných výstupů a učiva do ročníků je pouze orientační vzhledem k výrazné diferenciaci a individualizaci vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzhledem ke značným odlišnostem ve vstupní úrovni vzdělání žáků při příchodu na naši školu z různých kmenových škol, vzhledem k výrazným odlišnostem v ŠVP kmenových škol a vzhledem k organizačním formám výuky ve výukových skupinách v rámci jedné žákovské třídy.

V průběhu 1. stupně postupujeme v náročnosti školních očekávaných výstupů tak, aby žáci zvládli úroveň rozpracovanou v indikátorech uvedených ve standardech pro 5. ročník (ČJ, M, AJ), které tvoří přílohu č. 3 školního vzdělávacího programu.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk realizuje výstupy vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova. Ve vyučování se jednotlivé složky vzájemně prolínají.

Hlavním cílem je naučit žáky srozumitelně, výstižně a kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně, vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, chápat četbu jako zdroj informací o světě a lidech, vyjadřovat svou zkušenost prostřednictvím vlastních tvůrčích výstupů, orientovat se v běžném společenském styku. Konkrétní postup, výběr metod a témat si vybírá každý učitel sám s ohledem na zájmy a individuální potřeby žáků.

Předmět Český jazyk je zařazen ve všech ročnících 1.stupně. Vyučuje se v běžných výukových jednotkách v rozsahu 5-8 jednotek týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Český jazyk jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - „Sebepoznání“, „Komunikace“, „Kooperace a kompetice“, „Řešení problémů“, „Kreativita“, „Poznávání lidí“	1.- 5.ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - „Evropa a svět nás zajímá“	3.- 5.ročník
Multikulturní výchova - „Kulturní diference“, „Multikulturalita“	1.- 5.ročník
Mediální výchova - všechny okruhy	2.- 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- učí žáky orientovat se v textu, pracovat s texty přiměřeného rozsahu, využívat jednoduché přehledy
- podporuje žáky v učební aktivitě a zájmu o poznávání a vzdělávání
- rozvíjí v co nejširší míře slovní zásobu žáků jako prostředek správného pochopení textů jako nezbytné podmínky pro další získávání informací a učení
- podporuje žáky v samostatném získávání informací z různých zdrojů
- motivuje žáky k zájmu o literaturu a četbu, zařazuje ukázky z tvorby českých i světových autorů podle věku žáků a s přihlédnutím k jejich zájmu
- provádí se žáky rozbor jednotlivých chyb a dává jim možnost opravy

Kompetence k řešení problému

- podporuje žáky ve schopnosti kritického myšlení, vyžaduje formulování vlastního názoru k předloženému textu
- rozvíjí slovní zásobu žáků a jejich schopnost výstižného vyjadřování
- pomáhá žákům uvědomit si, pojmenovat a stručně popsat vlastní problém, zvažovat a nalézat možnosti řešení

Kompetence komunikativní

- dbá u žáků na přesnou artikulaci, správné frázování a celkovou srozumitelnost při mluveném projevu
- seznamuje žáky s pravidly komunikace a dbá na jejich dodržování
- zapojuje žáky aktivně do komunikačních situací, vhodné formě obhajoby svých názorů, rozvíjí jejich schopnost naslouchání ostatním
- rozvíjí dovednosti žáků při používání vhodných neverbálních prostředků při komunikaci, zapojuje je do praktických cvičení při dramatizaci
- dohlíží na dodržování čitelnosti, úhlednosti a celkové úpravy písma žáků pomocí opětovné vlastní kontroly přečtením

Kompetence sociální a personální

- podporuje u žáků kultivovanost v projevu a celkovém vystupování na veřejnosti
- nabízí žákům úkoly vedoucí k nutnosti spolupracovat se spolužáky na jejich řešení
- provádí se žáky hodnocení a zapojuje je do sebehodnocení při kontrolách vypracovaných úkolů, rozvíjí jejich odpovědnost za provedenou práci
- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k sebezprezentaci a předvedení vlastní tvorby
- umožňuje žákům účastnit se literárních, recitačních soutěží nebo veřejných vystoupení
- podporuje žáky v přirozeném, uvolněném projevu před kolektivem

Kompetence občanské

- umožňuje žákům vyjádřit své myšlenky a city, učí je vnímat emoce a neverbální projevy ostatních
- pomáhá žákům poznávat a chápat kulturní tradice a projevy, seznamuje je s českou kulturou (pohádky, básničky,..), vnímat a respektovat odlišnosti mezi jednotlivci

Kompetence pracovní

- kontroluje dodržování základních hygienických návyků při psaní
- vede žáky ke správnému a šetrnému zacházení s psacím náčiním

Tematický celek:

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Zvuková stránka jazyka		
➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		
<ul style="list-style-type: none"> - umí určit počáteční hlásku ve slově - provádí analýzu a syntézu slov - rozvíjí fonemický sluch, určuje počet, pořadí slabik ve slově, hlásek ve slabice - uvědoměle a plynule spojuje slabiky, slova, dbá správné výslovnosti a artikulace - pozná písmena abecedy ve vztahu k odpovídajícím hláskám 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin (dechová, artikulační, hlasová cvičení) 	
Slovní zásoba a tvoření slov		
➤ porovnává významy slov, zvláště opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí si slovní zásobu - srozumitelně se vyjadřuje ve větách - určuje počet slov ve větě - vybírá vhodná slova do vět 	<ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy - význam slov – sestavování slov do smysluplných vět 	
Tvarosloví		
➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		
<ul style="list-style-type: none"> - zvyká si vyjadřovat se srozumitelně spisovným jazykem - třídí slova podle slabičné a hláskové stavby - vytváří skupiny slov podle jejich začátku nebo zakončení - srovnává a zjišťuje rozdíly a shody mezi slovy - dokáže uvést jiný tvar téhož slova - vyhledává slovo, které nepatří do dané skupiny slov 	<ul style="list-style-type: none"> - třídění slov - tvary slov 	
Skladba		
➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže v textu vyhledat větu, spočítat počet slov - chápe větu jako smysluplný celek - pozná větu jako soubor slov ohraničený myšlenkově i graficky 	<ul style="list-style-type: none"> - sestavení jednoduché věty - počátek, konec věty 	
Pravopis		
➤ odůvodňuje a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
<ul style="list-style-type: none"> - učí se zvládat tvary písmen, jejich řazení - cvičí se v psacích dovednostech - píše písmena abecedy ve vztahu k odpovídajícím hláskám - uplatňuje písmena ve slovech - správně aplikuje písmena a jejich pořadí při psaní slov - napíše velké písmeno u vlastních jmen (jméno a příjmení) - používá rozlišovací znaménka (tečka, čárka, háček, kroužek) 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>lexikální pravopis</u>: tvary písmen (velké, malé, tištěné, psané) - řazení a uplatňování písmen ve slovech - velká písmena jmen osob - diakritická znaménka 	

Tematický celek: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Čtení		
➤ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí fonematický sluch - poznává písmena abecedy - zná písmena jako grafický obraz hlásek - správně čte slabiky - dovede uvědoměle a plynule číst snadná slova a krátké věty se zřetelnou výslovností 	<ul style="list-style-type: none"> - výuka prvopočátečního čtení: etapa jazykové přípravy na čtení, etapa slabičně analytického způsobu čtení, etapa plynulého čtení 	
Naslouchání		
➤ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - učí se pozorně, soustředěně poslouchat vyprávění - reprodukuje slyšený text - reaguje na pokyny odpovědí, činností nebo prožitkem 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání - věcné naslouchání 	
Mluvený projev		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i> ➤ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i> ➤ <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i> ➤ <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i> ➤ <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - zřetelně a srozumitelně artikuluje - umí hospodařit s dechem tak, aby nemluvil příliš nahlas nebo potichu, příliš rychle nebo pomalu - používá spisovný jazyk - rozeznává sluchem dlouhé, krátké samohlásky - metodou řízeného rozhovoru dokáže odpovědět na položenou otázku - reaguje slovně v různých situacích vhodným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu (tvoření hlasu, výslovnost, dýchání) - spisovné a hovorové vyjadřování - vyjadřování závislé na komunikační situaci (komunikační žánry: pozdrav, poděkování, oslovení, omluva) 	
Písenný projev		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> ➤ <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky a kontroluje vlastní písenný projev</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - správně sedí, umí správně držet psací náčiní (lehce) - pracuje a umí zacházet s grafickým materiálem - má správnou vzdálenost očí od sešitu - dodržuje umístění sešitu a jeho sklon - dosáhne volného, plynulého pohybu - umí co nejpřesněji psát správné tvary i velikost písmen a číslic - dodržuje sklon, orientuje se v liniatuře - umí spojovat písmena, slabiky ve slovech - dodržuje mezery mezi slovy - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova - píše krátká slova a jednoduché věty - převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané - zvládne čtyři základní formy psaní (opis, přepis, diktát, autodiktát) 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky - technika psaní: přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů, vlastní nácvik písma, zdokonalení rukopisu (čitelný, úhledný, přehledný písenný projev) 	

Tematický celek: **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeně věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí naslouchat a číst jednoduchý text se zřetelnou spisovnou výslovností - přednáší krátký básnický text - zná rozpočítadla, říkanky - vyjadřuje vlastními slovy pocity z četby, co rád čte, co se mu líbí, nelíbí - učí se porozumět základním literárním pojmům (říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň, loutkové, maňáskové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace) - odlišuje pohádku od krátkého básnického textu - je schopen rozlišit pohádku a povídku ze života dětí (co je skutečné, co není) - poznává a zařadí pohádkové postavy k pohádce - umí rozlišit dobro od zla - hodnotí vlastností postav - řeší hádanky - předvede jednoduchou roli s pomocí maňáska, loutky - provádí vlastní ilustraci 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasité čtení textů (čítanky, časopisy, knihy pro děti) - přednes - zážitkové čtení a naslouchání - základní literární pojmy - skutečný a nadpřirozený obsah - práce s textem a poslechem - dramatizace - ilustrace k textu 	

Tematický celek: **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Zvuková stránka jazyka		
➤ <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - znázorňuje zvukovou podobu slov pomocí značek - osvojí si a rozlišuje pojmy: písmeno, hláska, samohláska krátká, samohláska dlouhá, souhláska, dvojhláska - dodržuje správnou intonaci a melodii vět a větných celků - uvádí jednoslabičná, dvojslabičná, víceslabičná slova, vyhledává je v textu a třídí do skupin - dokáže zdůvodnit pravopis souhlásek uvnitř a na konci slova užitím jiného tvaru či slova příbuzného 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková podoba slov (grafické znázornění) - dlouhé, krátké samohlásky - modulace souvislé řeči (tempo, intonace) - dělení slov na slabiky - spodoba znělosti (souhlásky znělé, neznělé) 	
Slovní zásoba a tvoření slov		
➤ <i>porovnává významy slov, zvláště opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si významy slov a uvádí je do vztahů - určí slovo, které svým významem nepatří do skupiny slov - rozlišuje a vytváří skupiny slov podle významových polí - pokouší se zhodnotit, která slova jsou spisovná, nespisovná, popř.citově zbarvená 	<ul style="list-style-type: none"> - význam slov - slovo nadřazené, podřazené, souřadné - spisovná, nespisovná slova 	
Tvarosloví		
➤ <i>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i> ➤ <i>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i> ➤ <i>rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy podle toho, co vyjadřují a oznamují - poznává: spojky jako slova (částice), která spojují dvě na sobě nezávislá slova podstatná jména jako slova označující věci, osoby a zvířata slovesa jako slova, která vypovídají o činnosti nebo ději předložky jako pomocná slova, která se kladou před jménem - tvoří správný tvar slova a vkládá je do vět - uvádějí, posuzují a třídí do skupin jména vlastní a obecná 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy slov – úvod do poznávání - tvary slov - vlastní jména 	
Skladba		
➤ <i>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i> ➤ <i>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně krátké souvislé projevy - větu chápe jako jednotku promluvy, která má svou formu a uzavřený obsah - rozlišuje a třídí věty jednoduché a souvětí - určuje pořádek vět v textu - tvoří věty ze slov - zná spojky i jiné spojovací výrazy - rozlišuje sluchem druhy vět podle melodie - odlišuje a zdůvodňuje druhy vět podle postoje mluvčího - dokáže věty napsat s náležitými znaménky 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba věty jednoduché a souvětí - melodie věty jednoduché a souvětí - pořádek vět v krátkých jazykových projevech - spojovací výrazy - druhy vět (oznamovací, tázací, přací, rozkazovací) 	
Pravopis		
➤ <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - zná řady měkkých a tvrdých hlásek - zdůvodňuje psaní i/y po měkkých, tvrdých souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>lexikální pravopis</u>: souhlásky měkké, tvrdé 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se souhláskami obojetnými - rozeznává podle výslovnosti slova s di, ti, ni, dy, ty, ny - uspořádá slova do souhláskových skupin - doplňuje neúplná slova - zná skupiny slabik s písmenem ě - doplňuje a zdůvodňuje pravopis písmen u,ú,ů - seznámí se se znělými a neznělými souhláskami a jejich spodobou při výslovnosti - správně aplikuje pravopis za pomoci vhodného tvaru slova - píše na začátku věty velké písmeno a na konci znaménko - procvičuje pravopis jmen místních - umí rozdělit slovo na konci řádku 	<ul style="list-style-type: none"> - souhlásky obojetné - výcvik psaní ě - samohlásky u,ú,ů - spodoba znělosti (souhlásky znělé, neznělé) - velká písmena - dělení slov na konci řádku 	

Tematický celek: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Čtení		
<i>➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - docvičuje plynulé čtení s porozuměním - užívá správného slovního přízvuku u mluvních taktů s předložkami - uplatňuje přirozenou intonaci - orientuje se v přečteném textu - porozumí přečtenému textu 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika čtení) - hlasité čtení - tiché čtení - vyhledávání klíčových slov 	
Naslouchání		
<i>➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vnímat literární texty - rozlišuje prózu a poezii - reaguje otázkami - převypráví příběh (reprodukce) - domýšlí jednoduché příběhy 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické - věcné 	
Mluvený projev		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí spisovnou výslovnost - vyjadřuje se kultivovaně a srozumitelně - je schopen souvisle vyjádřit vlastní pocity a názory - seznámí se s komunikačními pravidly, neverbálními prostředky a jejich přiměřeným používáním - seřadí obrázky známé pohádky podle dějové posloupnosti a děj stručně vypráví - dokáže vést dialog se svým spolužákem - rozvíjí schopnost volit vhodné pojmenování, tvořit otázky, odpovídat na ně - cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat - pojmenovává předměty a jejich vlastnosti - vypravuje dle názorných pomůcek a vlastních zážitků 	<ul style="list-style-type: none"> - výslovnost, intonace, melodie věty a větných celků - souvislost, srozumitelnost - základní komunikační pravidla (oslovení, odpovědi, gesta, ...) - posloupnost děje - vyjadřování závislé na komunikační situaci (komunikační žánry: vzkaz pozdrav, vypravování, dialog) - popis hračky, domácího zvířete - vypravování příhod, líčení humorných situací 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Písemný projev		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ➤ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky a kontroluje vlastní písemný projev ➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 		
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje a zdokonaluje své návyky - procvičuje psaní písmen podle tvarových skupin - dodržuje výšky písmen, štíhlost písmen, sklon písma, zachovává rozestup písmen, umísťování diakritických znamének - správně spojuje písmena a slabiky - užívá velká písmena ve slovech i ve větách - napíše správně adresu - vytvoří a napíše vzkaz, krátké sdělení, pozdrav, přání - provádí kontrolu vlastního písemného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - správné sezení, držení psacího náčiní - tvarové skupiny písmen a číslic (viz vysvětlivky) - technika psaní: formální úprava textu (nadpis, odstavec), úhledný, čitelný, přehledný písemný projev - nácvik psaní velkých tiskacích písmen - písemné formy společenského styku: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin 	

Vysvětlivky:

TVAROVÉ SKUPINY PÍSMEN A ČÍSLIC

1.skupina	l, e, é, ě, b, f, h, k, d, d', t, t', číslice 1,4,7
2.skupina	U, u, ú, ů, i, í, r, ř, N, n, M, m, V, v, y, ý, (W, w, Y)
3.skupina	C, c, Č, č, Ch, ch, E, číslice 6
4.skupina	O, Ó, o, ó, A, a, á, d, d', G, g, (Q, q), číslice 0, 9
5.skupina	J, j, G, g, y, ý, (Q, q)
6.skupina	I, J, H, K, (X, x), číslice 8, 4
7.skupina	P, B, R, Ř, T, Ě, F, číslice 3, 5, 8
8.skupina	S, s, Š, š, L, D, Z, z, Ž, číslice 2
9.skupina	I, V, X, L, C, D, M
10.skupina	. : , ; ,, ? ! - = x ()

Tematický celek:

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeně věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 		
<ul style="list-style-type: none"> - čte plynule s porozuměním (uplatňuje přirozenou intonaci, užívá správného slovního přízvuku) - přednáší vhodné literární texty - převypráví příběh - je schopen vyjádřit svůj názor na přečtený text, své pocity - je schopen zdůvodnit doporučení knihy spolužákům - seznamuje se se základními literárními pojmy (báseň, sloka, verš, rým, přednes, vypravěč, čtenář, jeviště, herec, divák, ilustrace, ilustrátor) - je schopen vyhledat a spojit obsah textu s ilustrací - provádí vlastní ilustraci k přečtenému textu - všimá si rozdílů mezi prózou a poezií - vyvozuje rozdíly mezi pohádkou a vyprávěním ze života - odpovídá na otázky týkající se literárního textu - vyjmenuje všechny postavy příběhu - hodnotí činy, postoje a city literárních postav - řeší hádanky - vypráví pohádku podle obrázkové osnovy - zapojí se do dramatizace krátké pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasité i tiché čtení poezie a prózy - přednes básní - interpretace příběhu - zážitkové čtení a naslouchání - základní literární pojmy - ilustrace k přečtenému textu - práce s textem a poslechem - volná reprodukce - dramatizace 	

Tematický celek: **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Zvuková stránka jazyka		
➤ <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - určuje počet slabik - poznává neslabičná slova - správně klade slovní přízvuk, souvisle se vyjadřuje a klade otázky - používá správně názvy písmen abecedy 	<ul style="list-style-type: none"> - slabika, hláska, písmeno - slovní přízvuk, slova bezpřízvučná - abeceda 	
Slovní zásoba a tvoření slov		
➤ <i>porovnává významy slov, zvláště opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává slova opačného významu - určí k danému slovu slovo s opačným významem - vytvoří skupinu slov stejného nebo podobného významu - nahradí určené slovo ve větě slovem s podobným významem - vyhledá v textu příbuzná slova - vybírá vhodná příbuzná slova do vět - pochopí význam slov vyjmenovaných (pro zvládnutí pravopisu) 	<ul style="list-style-type: none"> - antonyma (slova protikladná) - synonyma (slova souznačná) - slova významem podobná - slova příbuzná - význam vyjmenovaných slov 	
Tvarosloví		
➤ <i>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i> ➤ <i>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i> ➤ <i>rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznává a rozlišuje slovní druhy - osvojí si a pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen (rod, číslo, pád) - dokáže používat pádových otázek - učí se skloňovat podstatná jména - vyhledává slovesné tvary a dosazuje k nim konatele děje (osvojování slovesné osoby) - třídí slovesa do skupin podle toho, který čas vyjadřují, určuje osobu, číslo a čas - odlišuje slova ohebná od slov neohebných - uvědoměle vyhledává v textu vlastní jména a obecná jména 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy slov - podstatná jména – rod, číslo, pád - slovesa – osoba, číslo, čas - ohebné, neohebné slovní druhy - vlastní jména 	
Skladba		
➤ <i>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i> ➤ <i>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí analýzu souvětí na věty - chápe souvětí jako spojení více vět, více uzavřených obsahů - vyhledává spojovací výrazy - sestavuje větné schéma - spojuje věty jednoduché v souvětí - doplňuje souvětí - osvojí si pojem skladební dvojice - tvoří otázky a sestavuje dvojice slov, které k sobě patří - dokáže ve větě vyhledat sloveso a k němu slovo, které odpovídá na otázku 1. pádu - poznávají základní skladební dvojici (podmět, přísudek) - provádí grafický záznam věty (označuje svorkami a šipkami základní skladební dvojice) 	<ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - spojovací výrazy - základní skladební dvojice - podmět, přísudek 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Pravopis		
<p>➤ <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne z paměti řady vyjmenovaných slov - procvičuje pravopis slov vyjmenovaných a slov příbuzných - seznámí se s odlišným pravopisem stejně znějících slov - vyhledává homofona ve větách - správně aplikuje pravopis podle významu slova - uvědoměle píše velké písmeno na začátku věty a u jmen vlastních 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>lexikální pravopis</u>: vyjmenovaná slova - slova stejně znějící (homofona) - psaní velkých písmen 	

Tematický celek: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Čtení		
<p>➤ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje plynulé čtení s porozuměním - vhodně člení a přirozeně intonuje čtení delších vět a souvětí - upevňuje správný slovní přízvuk, správně dýchá a pečlivě artikuluje - předčítá spolužákům ukázky z literatury - pracuje samostatně s textem - provádí jednoduché rozborů - rozvíjí rychlejší tiché čtení - chápe četbu jako zdroj informací - vyjadřuje svůj postoj k přečtenému 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické (plynulé čtení vět a souvětí) - hlasité čtení - předčítání - tiché čtení - věcné čtení (jako zdroj informací) 	
Naslouchání		
<p>➤ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu slyšeném - je schopen pochopit hlavní myšlenku - provádí analýzu textu - rozliší postavy pohádky a pověsti, provádí jejich charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické - věcné 	
Mluvený projev		
<p>➤ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i></p> <p>➤ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i></p> <p>➤ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i></p> <p>➤ <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i></p> <p>➤ <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i></p> <p>➤ <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se souvisle, výstižně a srozumitelně - volí vhodné výrazy - vyjadřuje se v celých větách (případně souvětích) - uvědoměle respektuje komunikační pravidla - vypravuje dle názorných pomůcek nebo osnovy - dodržuje časovou posloupnost děje při vyprávění - vypráví vlastní příběh nebo zážitek, reaguje na doplňující otázky - vytvoří dějovou posloupnost z obrázků a vypráví vytvořený příběh - popisuje jednoduché předměty, činnosti, osoby - pomocí vlastních otázek zjišťuje podstatné údaje a informace 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování závislé na komunikační situaci (popis, vypravování, osnova, telefonování, vyjádření přání, napsání zprávy) 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Písemný projev		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ➤ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky a kontroluje vlastní písemný projev ➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 		
<ul style="list-style-type: none"> - správně píše podle normy v přirozené velikosti - zvyšuje rychlost psaní - provádí kontrolu vlastního písemného projevu - užívá římské číslice při psaní letopočtů - uplatňuje dovednost psaní při pořizování výpisků z četby, psaní dopisu, pozvánky na besídku - naučí se vyjadřovat stručně, jasně, srozumitelně 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování správných tvarů písmen a číslic - automatizace psacího pohybu - nácvik psaní římských číslic - písemná forma společenského styku: pozvánka, dopis - písemná forma úředního styku: telegram, vzkaz 	

Tematický celek: **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeně věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 		
<ul style="list-style-type: none"> - získané čtenářské dovednosti a návyky využívá při četbě - recituje básnický text - dokáže vyjádřit a zdůvodnit svůj postoj k přečtenému textu - seznámí spolužáky se svými uměleckými zážitky získaných mimo školu - orientuje se v základních literárních pojmech (báseň s dějem, přirovnání, veršovaná pohádka, pověst, dějství, herec, literatura umělecká a věcná, fantazie) - vyvozuje rozdíly mezi pohádkou a pověstí, mezi pohádkou klasickou a moderní - vypráví pohádku nebo povídku podle osnovy - domýšlí nedokončený příběh - vypráví nebo napíše vlastní krátký příběh - vytváří jednoduchý scénář - odpovídá na otázky vztahující se k textu - aktivně se zapojí do rozboru textu (členění děje, sestavení osnovy) - snaží se vystihnout podstatu, hlavní myšlenku příběhu - srovnává postavy, jejich chování, vlastnosti - provádí ilustraci k četbě - volí vhodnou změnu hlasu, gesta a doprovodné pohyby při dramatizaci různých postav - spolupracuje se spolužáky v rámci hraní rolí - zhlédne filmové a videoukázky z večerniček a dětských filmů, zapojí se do zhodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - plynulé, rychlé čtení vět a souvětí - hlasité čtení a předčítání - recitace, přednes - zážitkové čtení a naslouchání - umělecké zážitky - základní literární pojmy - volná reprodukce a vlastní tvorba - práce s textem a poslechem - rozbor textu, osnova - charakteristika postav - vlastní výtvarný doprovod - dramatizace (hraní rolí) - večerničky a dětské filmy 	

Tematický celek: **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Zvuková stránka jazyka		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná řeč přímou a nepřímou - rozlišuje přímou řeč mluvčího a větu uvozovací - dovede v textu s přímou řečí doplnit znaménka - správně a výrazně přečte souvětí (výrazné přestávky, melodie stoupavá a klesavá) 	<ul style="list-style-type: none"> - řeč přímá a nepřímá 	
Skladba		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyhledává základní skladebné dvojice a v neúplné základní skladebné dvojici označuje základ věty</i> ➤ <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i> ➤ <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i> ➤ <i>užívá vhodných spojovacích výrazů</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - poznává určovací skladební dvojice – řídicí a závislé členy (provádí grafický záznam věty) - učí se rozeznávat holý , rozvitý, nevyjádřený a několikanásobný podmět - rozlišuje holý a rozvitý přísudek - učí se poznávat v čem se shoduje podmět s přísudkem (osoba, číslo a rod) - rozlišuje podmět rodu středního, ženského a mužského životného a neživotného – zvyká si správně psát koncovky přičestí minulého - sestavuje souvětí podle daných vzorců - rozpoznává spojovací výrazy (spojky, zájmena, příslovce) 	<ul style="list-style-type: none"> - skladební dvojice - podmět a přísudek - shoda přísudku s podmětem - souvětí - spojovací výrazy 	
Tvarosloví		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i> ➤ <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy - rozlišuje skloňování a časování - určuje mluvnické kategorie (rod, číslo, pád, vzor) - osvojuje si skloňování podstatných jmen rodu středního, ženského, mužského (rozlišuje rod mužský životný a neživotný, tvrdý a měkký vzor) - určuje osobu, číslo a čas - rozeznává slovesné tvary jednoduché, složené a určité a neurčité - poznává časování sloves v přítomném, minulém (přičestí minulé), budoucím (složený a jednoduchý tvar) čase - seznamuje se s vyjadřováním slovesných tvarů způsobem – oznamovacím, rozkazovacím a podmiňovacím 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - podstatná jména - vzory podstatných jmen - slovesa - časování sloves - slovesný způsob 	
Slovní zásoba a tvoření slov		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a vícevýznamová</i> ➤ <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i> ➤ <i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam jednovýznamových slov - sleduje různé významy mnohovýznamových slov - označí citově zabarvená slova (lichotná, hanlivá, zdrobnělá) - rozlišuje slova spisovná a nespisovná (nářeční) - odlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou - znázorňuje jejich stavbu - sleduje a odůvodňuje příbuznost slov - tvoří příbuzná slova - rozeznává předpony a předložky a jejich psaní - učí se správně psát skupiny bě, pě, vě, bje, vje 	<ul style="list-style-type: none"> - význam slov - stavba slova - příbuzná slova - předpony a předložky 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Pravopis		
➤ <i>píše správně i / y ve slovech po obojetných souhláskách</i>		
- uvědoměle používá i / y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov - osvojuje si psaní i / y v přičestí minulém	- vyjmenovaná slova - shoda přísudku s podmětem	

Tematický celek: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Čtení		
➤ <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>		
➤ <i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>		
- zdokonaluje se v technice hlasitého plynulého čtení s porozuměním - upevňuje uvědomělé a dostatečně rychlé čtení - při čtení využívá znalosti orientačních prvků - správně a plynule čte umělecké a populárně- naučné texty (učebnice) se správným slovním i větným přízvukem, s přirozenou intonací a správným frázováním - využívá čtení jako zdroj informací - dovede si vyhledat v textu klíčová slova	- praktické čtení - věcné čtení - vyhledávací čtení	
Naslouchání		
➤ <i>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>		
- všimá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury umělecko- naučné - prokáže, že textu porozuměl - rozlišuje prózu a poezii (lyrika, epika, rytmus básní)	-	
Mluvený projev		
➤ <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i>		
➤ <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>		
➤ <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>		
➤ <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>		
➤ <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržěním časové posloupnosti</i>		
- osvojuje si vyjadřování vzhledem na komunikační situaci - využívá vhodných jazykových prostředků s ohledem na komunikační situaci - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace - vyjadřuje se též pomocí souvětí - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle daného komunikačního záměru - vypravuje s použitím plnovýznamových sloves s využitím vhodných spojek - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev - dodržuje následnosti dějových složek - umí výstižně a stručně telefonovat - je schopen zdvořilého vystupování – oslovení, vedení dialogu a jeho zakončení	- vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry - základní komunikační pravidla	
Písemný projev		
➤ <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>		
➤ <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržěním časové posloupnosti</i>		

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - fixuje zacházení s grafickými a psacími materiály - píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozstupem - sestavuje osnovu vypravování, tvoří nadpis, člení text na odstavce - při vypravování dodržuje následnost dějových složek - procvičuje různé druhy popisů – rostlin, zvířat, věcí - napíše dopis s jednoduchým obsahem a vhodným oslovením (pozvání, oznámení, pozdrav z prázdnin) - provádí zápis do sešitu - je schopen napsat jednoduchý vzkaz, informaci - učí se sestavování telegramu - umí psát dopis včetně adresy 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky - technika psaní - písemné formy společenského styku - písemné formy úředního styku 	

Tematický celek: LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i> ➤ <i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i> ➤ <i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i> ➤ <i>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje obsah přečteného nebo slyšeného textu - prokáže, že textu porozuměl - vyjadřuje své pocity z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení – čím ho četba či poslech zaujal - seznamuje nás s hrdiny dětských seriálů a knih, které obdivuje a proč - využívá návštěvy regionálních kulturních akcí - vysvětlí, proč čte a o čem - poví, jaké ilustrace (jakého autora) ho zaujaly - pokusí o vlastní ilustraci – výtvarný doprovod - všimá si různých vydání knih a jejich ilustrací - hledá motivy činů a literárních postav snaží se hrát jejich role - volí správný slovní i větný přízvuk s přirozenou intonací a správným frázováním - zdokonaluje se v recitaci čítankových, mimočítankových i vlastních textů - tvoří vlastní literární text na dané téma – jednoduchá vyprávění, tematické verše (roční období, vánoce...) - dovede vyhledávat informace v učebnicích, dětských encyklopediích - rozpozná poezii – lyrickou (píseň) a epickou, rytmus básní - rozlišuje v próze – pověst, povídku a hlavní a vedlejší postavy - seznamuje se s pojmy – jednání, konflikt a jeho řešení, rozlišuje různé druhy filmů, televizní inscenace 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce - zážitkové čtení a naslouchání - ilustrace - dramatizace - přednes vhodných literárních vhodných literárních textů - tvořivé činnosti s literárním textem - základní literární druhy a žánry - divadlo, film 	

Tematický celek: **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Zvuková stránka jazyka		
<ul style="list-style-type: none"> - umí převést řeč nepřímou v řeč přímou - chápe řeč nepřímou - pozoruje užívání znamének v různých typech přímé řeči 	<ul style="list-style-type: none"> - řeč přímá a nepřímá 	
Skladba		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává základní skladebné dvojice a v neúplné základní skladebné dvojici označuje základ věty ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu ➤ užívá vhodných spojovacích výrazů 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná podmět holý, rozvítý, nevyjádřený a několikanásobný (ví, jak je vyjádřen a oddělen) - umí označit určující dvojice – řídící a závislé - dovede odůvodnit shodu přísudku s podmětem v osobě, čísle a rodě - poznává dvojí vyjádření přísudku – přísudek slovesný a jmenný se sponou - poznává správné psaní přičestí minulého ve shodě přísudku a několikanásobného podmětu 	<ul style="list-style-type: none"> - podmět a přísudek - shoda přísudku s podmětem - přísudek - shoda přísudku s podmětem 	
Tvarosloví		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 		
<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si dovednosti skloňování podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského - rozlišuje druhy přídavných jmen – tvrdá, měkká, přivlastňovací - osvojuje si skloňování tvrdých a měkkých přídavných jmen - rozlišuje druhy zájmen – osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá, záporná - učí se skloňovat zájmena osobní (já,ty,se,my,vy) - rozlišuje číslovky určité a neurčité - rozeznává druhy číslovek (základní, řadové, druhové, násobné) - osvojuje si skloňování číslovek – dva,dvě (oba,obě), tři, čtyři, pět - odlišuje slovesa zvratná, kladná a záporná - poznává tvary oznamovacího způsobu v přítomném, budoucím a minulém čase - poznává tvary rozkazovacího způsobu - poznává složené tvary podmiňovacího způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - skloňování přídavných jmen - zájmena - skloňování zájmen osobních - číslovky - slovesa - časování sloves 	
Slovní zásoba a tvoření slov		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a vícevýznamová ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část a koncovku pádovou nebo osobní - při tvoření slova poznává pojem základové slovo, slovtvorný základ - využívá poznatky o tvoření slov při dělení slov na konci řádku - učí se správně psát a rozeznávat předpony: od-, nad-, pod-, před-, bez-, roz-, s-, z-, vz-, ob-, v-, - seznamuje se s psaním přípon –ný, ní u přídavných jmen tvořených z podstatných jmen s kořenem končícím a - poznává psaní přípon –ský, -ští u přídavných jmen - doplňuje a správně píše i, y po obojetných souhláskách v kořenu, předponě a příponě 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba slova 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Pravopis		
➤ <i>píše správně i / y ve slovech po obojetných souhláskách</i>		
- dovede odůvodnit psaní i / y po obojetných souhláskách v kořenu, předponě a příponě - doplňuje a procvičuje psaní i / y v přičestí minulém - umí pracovat s Pravidly českého pravopisu	- obojetné souhlásky - shoda podmětu s přísudkem - Pravidla českého pravopisu	

Tematický celek: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Čtení		
➤ <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i> ➤ <i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>		
- rozvíjí výrazné čtení uměleckých textů (včetně knih) - pozorně čte naukové texty - je schopen vyhledat hlavní myšlenku literárního díla nebo ukázky - rozliší v textu podstatné od méně podstatného - vyhledá klíčová slova - dokáže vyhledávat informace v různých textech - orientuje se v nabídce dětské literatury - všimá si postavů literárních postav	- praktické čtení - vyhledávací čtení - věcné čtení	
Naslouchání		
➤ <i>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>		
- zaznamenává si zajímavé i podstatné myšlenky - dokáže souvisle hovořit o přečteném textu - odliší vyprávění (poslech) literární od faktického	-	
Mluvený projev		
➤ <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i> ➤ <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i> ➤ <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i> ➤ <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i> ➤ <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</i>		
- dokáže se vyjádřit s respektem na komunikační situaci - užívá průběžně spisovnou a nespisovnou výslovnost - využívá přídavná jména při stylistickém projevu	- vyjadřování závislé na komunikační situaci	
Písemný projev		
➤ <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i> ➤ <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</i>		
- dodržuje již naučené základní hygienické a pracovní návyky - uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti a čitelnosti - je schopen plynulého písemného projevu - umí opisovat a přepisovat text, píše autodiktát - uvědoměle provádí kontrolu napsaného textu - správně a účelně rozvrhne daný prostor při psaní adres, pohlednic, blahopřání, korespondenčního listku - sestaví osnovu projevu- vyprávění, tvoří nadpis, člení text na odstavce - při vypravování dodržuje následnost dějových složek - kulturně, účelně, stručně a čitelně se vyjadřuje v zápisech z učebního textu - vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského styku - při psaní dopisu respektuje jeho části	- základní hygienické návyky - technika psaní - písemné formy společenského styku	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - dovede vyplnit jednoduchý tiskopis (dotazník, poštovní poukázku, průvodku, podací lístek) - učí se podávat telegram 	<ul style="list-style-type: none"> - písemné formy úředního styku 	

Tematický celek: **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i> ➤ <i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i> ➤ <i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i> ➤ <i>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - dovede souvisle hovořit o přečteném textu - rozlišuje podstatné od méně podstatného, klíčová slova a pojmy - dovede vyhledat a vyjádřit hlavní myšlenku ukázky - sděluje ostatním co ho v knihách, divadle, rozhlasových či televizních pořadech zajímá - vyjadřuje své pocity, dojmy a postoje - porovnává ilustrace různých výtvarníků - hodnotí různá vydání knih - výrazné čtení uměleckých textů (včetně knih) - odliší vyprávění literárního od faktického - studijní čtení naukových textů (volná reprodukce) - vyhledává informace ve slovnících a dalších textech – zaznamenává si zajímavé myšlenky - orientuje se v nabídce dětské literatury - využívá pro vlastní četbu a práci s literárním textem školní - odliší v poezii lyriku a epiku (bajku) - chápe přenášení významu – přirovnání, básnický přívlastek, zosobnění - v próze se učí rozpoznávat čas prostředí děje, řeč autora a postav, odlišuje hlavní a vedlejší postavy - zná divadelní pojmy – konflikt a jeho řešení - komické či tragické - je schopen vysvětlit rozdíly filmu hraného, loutkového a kresleného - rozumí pojmu televizní inscenace – scénář 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce - zážitkové čtení a naslouchání - ilustrace - tvořivé činnosti s literárním textem - základní literární pojmy - divadlo a film 	

Vzdělávací oblast	:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor	:	Cizí jazyk
Stupeň školy	:	1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

ANGLICKÝ JAZYK

Obsah :	Charakteristika předmětu	41
	Vzdělávací obsah : 3.ročník	42
	4.ročník	45
	5.ročník	49

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk realizuje výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti se při výuce neustále prolínají. Výuka gramatiky se realizuje pro potřeby porozumění a aktivního vyjadřování. Hlavním cílem je získání základů anglického jazyka a dosažení celoživotní motivace pro učení se anglického jazyka ve škole i mimo školu jako nástroje pro dorozumění mezi lidmi různých národností, porozumění informacím a zlepšení orientace v cizích zemích. Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků v konverzaci, překonání ostychu při mluvení a hlasitém čtení, schopnosti reagovat v různých situacích, odpovídat a klást otázky. Často uplatňovanou metodou jsou praktická cvičení modelových konverzačních situací, poslechy audionahrávek, práce s multimediálními interaktivními výukovými programy. V požadavcích na žáky se přihlíží k individuálním vědomostem a jazykovým dovednostem žáka při příchodu do naší školy, dále k jeho individuálním jazykovým schopnostem a speciálním výukovým potřebám (žáci s SPU).

Předmět Anglický jazyk je zařazen v 3.ročníku, 4.ročníku a 5.ročníku.

Vyučuje se v běžných výukových jednotkách v rozsahu 3 jednotky týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Anglický jazyk jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - „Řešení problémů“, „Komunikace“ 3.- 5.ročník
Multikulturní výchova - „Multikulturalita“ 3.- 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- nabízí žákům řadu příkladů konkrétních situací, kdy je nezbytná znalost anglického jazyka, jako prostředek motivace k cílevědomému učení
- nabízí žákům různé metody učení anglických slovíček, umožňuje jim posuzovat efektivitu pro využití při vlastním vzdělávání
- motivuje žáky k celoživotnímu učení cizích jazyků a zdokonalování vyjadřovacích schopností

Kompetence k řešení problému

- vytváří u žáků jazykové dovednosti pro zvládnutí cizojazyčné konverzace při řešení problematických situací v zahraničí nebo při setkání s cizincem
- zapojuje žáky do aktivního vyhledávání informací v anglických textech a internetových portálech

Kompetence komunikativní

- zapojuje žáky do modelových situací cizojazyčných rozhovorů, vyžaduje aktivní účast žáků
- nabízí žákům poslech textů a konverzací z různých tematických oblastí, pomáhá jim při orientaci a porozumění
- napomáhá žákům při zdokonalování aktivních jazykových schopností především zařazováním konverzačních témat s problematikou běžného života

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí u žáků schopnost orientace v cizojazyčném prostředí prostřednictvím zvolených ukázek
- dbá na aktivní zapojování žáků do spolupráce ve dvojici nebo skupině při konverzačních situacích a dramatizacích
- podporuje u žáků ochotu mluvit anglickým jazykem a pomoci v orientaci turistům v ČR

Kompetence občanské

- seznamuje žáky s odlišnými zvyky a kulturními tradicemi v anglicky mluvících státech
- podporuje u žáků rozvíjení tolerance a respektu k druhým lidem, jejich odlišnostem a jejich názorům citlivým řízením a usměrňováním konverzačních modelových situací

Kompetence pracovní

- rozvíjí u žáků trpělivost a vytrvalost při opakovaném procvičování
- posiluje u žáků povědomí o významu znalostí angličtiny pro zvýšení možnosti pracovního uplatnění

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ➤ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům učitele ve třídě a provádí je (např. <i>Stand up, Sit down, Come here, Come to the blackboard, Take your ball-pen, Open the book, Listen carefully, Read ..., Write..., Say..., Point at ..., etc.</i>) - rozumí jednoduchým otázkám učitele, krátce odpoví a reaguje - s pomocí učitele klade jednoduché otázky spolužákům a na jejich krátce odpovídá - nacvičí a interpretuje velmi krátký rozhovor se spolužákem - nacvičí napodobením podle poslechu učitele a recituje krátké říkanky 	<ul style="list-style-type: none"> - Interakce ve třídě - pokyny učitele - otázky učitele a reakce na ně - recitace, říkanky, písničky 	
<ul style="list-style-type: none"> - opakuje slova po učiteli nebo podle poslechu - anglickému slovu přiřadí obrázek nebo český ekvivalent - podle vyslovených slov učitelem ukazuje v obrázcích - obsah anglického slova vyjádří v češtině a naopak - v anglickém textu vyhledává slova odpovídající zadaným českým výrazům - používá, vyslovuje, doplňuje vhodná slova a slovní spojení - vyjadřuje se krátkými větami k obrázkům (např. <i>This is a ball. It is big. It is red. It is old. This is my ball. ...</i>) - vyjádří několik krátkých vět k zadanému tématu - zadaná slova seřadí ve správném pořadí do věty 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba (v rozsahu tematických okruhů) 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v textu známá slova - vyhledává v textu slova podle ústního zadání učitele - správně čte jednotlivá slova z procvičené slovní zásoby - s pomocí učitele čte krátké texty a rozhovory - poslouchá ostatní spolužáky při četbě a snaží se rozpoznat správnou a nesprávnou výslovnost - napodobuje melodii vět podle učitele při čtení - přeloží jednotlivá slova do češtiny - odhaduje význam zadaných slov - přeloží nebo vlastními slovy vyjádří obsah jednoduchých vět v rozsahu procvičované slovní zásoby - vyhledá neznámé slovo z textu ve slovníku učebnice - vyhledá zadané slovo ve slovníku učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení textu a práce s textem - překlad - práce se slovníkem 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu pomalu a opakovaně vyslovených nebo přečtených vět textu - rozumí jednoduché konverzaci ve třídě mezi spolužáky a mezi spolužáky a učitelem - rozpoznává známá jednotlivá slova v poslechu - při opakovaném poslechu se snaží porozumět případně domýšlet obsah s vizuální oporou o psaný text - rozumí poslechu jednoduché konverzace nebo textu s pomocí pomalého přeřikání učitelem, případně doplňkové četby 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech promluvy nebo čtení učitele - poslech nahrávky 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá odlišnou výslovnost hlásek proti češtině - vnímá výslovnost nových hlásek, pozoruje postavení mluvidel, opakuje po učiteli a samostatně nacvičuje správnou výslovnost hlásek se zaměřením na <i>w, th, r, e, k</i> - poslouchá a vnímá výslovnost a přízvuk slov, snaží se napodobit - vnímá a napodobuje melodii a rytmus věty - sleduje grafickou podobu slova a vnímá jeho výslovnost - uvědomuje si rozdíl v grafické a fonetické podobě - napsané slovo správně vysloví (v rozsahu procvičené slovní zásoby) - vybere správně napsané slovo ke slovu vyřčenému 	<ul style="list-style-type: none"> - výslovnost - grafická a fonetická podoba slov 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně napíše vybraná slova ze slovní zásoby - správně napíše jednotlivá frekventovaná slova podle diktátu učitele - doplňuje do textu vhodná slova - píše krátké věty k obrázkům - ze zadaných rozstříhaných slov sestavuje smyslupné věty 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní 	
Gramatika		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s anglickou abecedou a názvy písmen - vyjmenuje abecedu s pomocí učitele - vyspелuje svoje jméno a příjmení - správně používá zájmena osobní a přivlastňovací ve všech osobách j.i mn.číslo - používá ukazovací zájmena <i>this, that</i> - rozumí použití tázacích zájmen v otázkách - rozumí a aktivně používá tázací zájmena v rozhovorech - seznámí se s tvořením množného čísla podst.jmen a aktivně je používá - rozumí použití a správně používá tvary sloves <i>to be, to have</i> v přítomném čase - rozumí a správně používá číslovky 1-20 - používá vhodné předložky na otázku <i>Where is it?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - abeceda - zájmena osobní a přivlastňovací - zájmena ukazovací a tázací (<i>this, that, what, who, how, how many</i>) - podstatná jména – množné číslo - sloveso <i>to be, to have</i> - číslovky základní 1 –20 - předložky <i>on, in, next to, under</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se stavbou jednoduché kladné věty, se základním pořadím slov ve větě - uplatňuje správnou stavbu věty při vlastním vyjadřování - seznámí se s pořadím slov v jednoduché otázce - opakováním a nácvikem používá správný slovosled tázací věty 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba jednoduché kladné věty, vyjádření podmětu, pořadí slov ve větě - tázací věta 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se způsobem vyjádření záporu pomocí <i>not</i> - správně rozumí záporným větám - aktivně používá při vlastním vyjadřování zápor (<i>I am not, He is not, It is not, ..., I have not, She has not, ...</i>) - seznámí se použitím stažených tvarů, používá je (<i>I'm not, You aren't, He isn't, I haven't got, She hasn't</i>) - seznámí se s používáním členů <i>a, an, the</i> - seznámí se s používáním přivlastňovacích zájmen u slov s osobním vztahem k člověku (členové rodiny, přátelé, části těla) - aktivně používá členy a přivlast.zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření záporu - členy a přivlastňovací zájmena 	
Tematické oblasti		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s použitím <i>Please, Thank you.</i> - <i>Good morning. Hello. Hi. Bye. I am Tom. What is your name? My name is Tom. This is my friend. His name is Peter. She is Jane. How are you? I am well. etc.</i> - <i>boy, girl, man, woman, friend</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace, představení, pozdravy, kamarádi 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - <i>family, mother, father, mum, dad, sister, brother, child, children, parents, grandmother, grandfather, granny, grandpa, little, old, young</i> - vyjmenuje a označí členy rodiny, řekne jejich jména 	- já a moje rodina	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>white, yellow, orange, red, green, blue, brown, grey, black</i> - <i>line, round, square, star, rectangle, circle</i> - ukazuje, jmenuje, používá ve větách 	- barvy a tvary	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>ball, car, doll, cup, glass, tree, house, flower, picture, etc.</i> - <i>old/new, slow/fast, full/empty, clean/dirty, long/short, wet/dry, left/right, good/bad, big/small, cold/hot, thin/thick,...</i> - používá ve větách s užitím předložek (<i>It is on ..., It is in ...</i>), 	- věci a vlastnosti věcí	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>classroom, wall, door, window, floor, ceiling, light, desk, chair, blackboard, desk, chair, notice-board, pupil, chalk, book, paper, ball-pen, pencil, pen, rubber/eraser, ruler, exercise, sponge, water, lesson, school, schoolbag, PC, etc.</i> 	- třída, pomůcky	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>dog, cat, mouse, horse, cow, sheep, hen, goat, duck, budgie, turtle, hamster, rabbit, quinea-pig, elephant, tiger, lion, zebra, giraffe, crocodile, snake, etc.</i> 	- zvířata	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>head, hair, face, nose, mouth, eye, ear, neck, body, arm, hand, finger, leg, foot, toe, back, belly, bottom, knee, tall, short, slim, fat, etc.</i> 	- moje tělo	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>meal, breakfast, dinner, lunch, supper, snack, bread, roll, cheese, salami, yoghurt, meat, rice, potatoe, dumpling, apple, orange, banana, carrot, tomato, tea, milk, coke, etc.</i> 	- jídlo	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>dress, trousers, sweater, shirt, T-shirt, sweatshirt, skirt, shoes, jacket, coat, pyjamas, etc.</i> - použije vazbu <i>I am wearing ...</i> 	- oblečení	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>What time is it? It's five o'clock.</i> - určuje a správně označuje čas v celých hodinách - vyjmenuje dny v týdnu (<i>day, Monday, Tuesday, ...</i>) 	- čas	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> ➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> ➤ <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům učitele ve třídě a provádí je - rozumí otázkám učitele a vhodně na ně odpovídá a reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny učitele (<i>classroom language</i>) 	
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje grafickou podobu slova a vnímá jeho výslovnost - anglickému slovu přiřadí obrázek nebo český ekvivalent - podle vyslovených slov učitelem ukazuje v obrázcích - význam anglického slova vyjádří v češtině - rozumí obsahu pomalu vyslovených nebo přečtených slovních spojení a vět textu - rozumí jednoduché konverzaci ve třídě mezi spolužáky a mezi spolužáky a učitelem 	<ul style="list-style-type: none"> - grafická a fonetická podoba slov - slovní zásoba - poslech promluvy nebo četby učitele 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává známá jednotlivá slova v poslechu - při opakovaném poslechu se snaží porozumět obsahu případně domýšlet obsah, sleduje text v psané podobě - rozumí poslechu jednoduché konverzace nebo textu s případnou pomocí přeřikání učitelem nebo doplňkové četby 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech nahrávky 	
Mluvení		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i> ➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> ➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - napodobuje intonaci a výslovnost, opakuje věty v rozhovoru - zapojí se do rozhovoru s učitelem - vede se spolužáky krátký nepřipravený rozhovor - připraví si a interpretuje rozhovor k zadanému tématu - obmění zadaný rozhovor 	<ul style="list-style-type: none"> - interakce se spolužáky a učitelem - rozhovory 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se krátkými větami k obrázkům - vyjádří několik krátkých vět k zadanému tématu - zadaná slova seřadí ve správném pořadí do vět - k zadanému slovu vymyslí větu - stručně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - obměňuje zadané věty v různých osobách a s různými předměty - vyjádří se několika jednoduchými větami k vybraným tématům, sdělí základní informace 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na otázky učitele k danému tématu - odpovídá na otázky k přečtenému nebo vyslechnutému textu - klade spolužákům jednoduché otázky k probíraným tématům - správně používá slovosled věty kladné, záporné a otázky - přeloží se správnou stavbou věty krátká vyjádření s použitím kladných a záporných oznamovacích vět a jednoduchých otázek - přeloží jednotlivá slova do angličtiny - nacvičí s pomocí učitele a recituje krátké říkanky - nacvičí a s pomocí učitele porozumí textu jednoduchých písní 	<ul style="list-style-type: none"> - otázky, odpovědi - gramatické struktury stavby věty - překlad - recitace, písně 	
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> ➤ <i>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v textu známá slova - vyhledává v textu slova podle ústního zadání učitele - správně čte jednotlivá slova z procvičené slovní zásoby - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu, které byly již procvičeny - s pomocí učitele čte nové texty a rozhovory - poslouchá ostatní spolužáky při četbě a snaží se rozpoznat správnou a nesprávnou výslovnost - správně interpretuje melodii vět podle učitele při čtení - v textu vyhledá požadovanou informaci - třídí anglická slova podle tematických okruhů - vybírá k zadanému slovu slovo s opačným významem - odlišuje význam slova podle postavení ve větě (sloveso, příd.jm., podst.jm.) 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení textu a práce s textem - slovní zásoba 	
<ul style="list-style-type: none"> - v anglickém textu vyhledává slova a slovní spojení odpovídající zadaných českým výrazům - přeloží jednotlivá slova a slovní spojení do češtiny - odhaduje význam zadaných slov - přeloží nebo vlastními slovy vyjádří obsah jednoduchých vět v rozsahu procvičované slovní zásoby - zvládá orientaci v Č-A a A-Č části - orientuje se v abecedním řazení anglické části - vyhledá neznámé slovo z textu v kapes. slovníku - vyhledá zadané slovo ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> - překlad - práce se slovníkem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> ➤ <i>vyplní osobní údaje do formuláře</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - správně napíše vybraná slova ze slovní zásoby - správně napíše krátké věty podle diktátu učitele - písemně interpretuje obsah přečteného textu - vytvoří písemné odpovědi k přečtenému textu a zadaným otázkám - sestaví a napíše jednoduché věty z určených slov k zadanému tématu - vyhledá potřebné slovo ve slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní - práce se slovníkem 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyplní údaje do formuláře - doplní chybějící slova ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> - formulář, osobní údaje, doplnění důležitých údajů 	ČJ

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Gramatika		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje abecedu - hláskuje svoje jméno a příjmení, adresu - vybere vhodnou předložku do textu - používá správně předložky 	<ul style="list-style-type: none"> - abeceda - předložky (<i>on, in, to, at, of, next to, opposite, under, from, for, above, ...</i>) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje použití přivlastňovacích zájmen - aktivně používá tázací zájmena v rozhovorech (<i>what, who, where, when, how, how many</i>) - seznámí se s neurčitými zájmeny a aktivně je používá (<i>something, somebody</i>) - dovede vyjádřit přivlastňovací pád osob - zvládne použití slovesa <i>can</i> ve významu může i umí - seznámí se se slovesem <i>must, need not</i> - seznámí se s tvořením gerundia - používá tvary gerundia při popisu situace - seznámí se s tvorbou a použitím přítomného času průběhového - rozumí a používá přít.čas průběhový v kladném i záporném tvaru a v otázkách - používá ve větách určení času (<i>then, late, later, in the morning, ...</i>) - používá ve větách určení místa (<i>here, over there, on the left, on the right, upstairs, downstairs, near..</i>) - rozumí a správně používá základní číslovky 1-100 - správně čte, zapisuje a používá řadové číslovky 	<ul style="list-style-type: none"> - zájmena přivlastňovací samostatná a nesamostatná - zájmena tázací - zájmena neurčitá - přivlastňovací pád (<i>... 's, of ...</i>) - slovesa způsobová (<i>can, must</i>) - gerundium - slovesa – přítomný čas průběhový - příslovce času - příslovce místa - číslovky základní 1 – 100 - číslovky řadové 1 - 31 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s typem vět rozkazu a zákazu, porozumí pokynům (<i>Be quiet. Don't walk. No smoking. Keep away from fire. ...</i>) - seznámí se s pořadím slov označujících místo a čas ve větě a snaží se ho dodržovat - uplatňuje správnou stavbu věty při vyjádření žádosti, používá sloveso <i>can</i> - vytváří jednoduchá souvětí - používá správný slovosled tázací věty - doplňuje správný tvar slovesa v přít.čase průběhovém - seznámí se s vyjádřením umístění ve vazbě <i>There is/are</i> a aktivně je používá 	<ul style="list-style-type: none"> - rozkaz a zákaz - pořadí slov ve větě - zdvořilá žádost - souvětí – spojky <i>and, or</i> - tázací věta – přítomný čas průběhový - vazba <i>There is/ There are</i> 	
Tematické oblasti		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s přehledem anglicky mluvících zemí a s rozšířením angličtiny v dalších státech 	<ul style="list-style-type: none"> - anglicky mluvící země 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří zdvořilou žádost (<i>Can you help me, please? ...</i>) - vyjádří poděkování (<i>Thanks. Not at all. That's all right.</i>) - vyjádří omluvu (<i>Excuse me, please,.... I am sorry, ...</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace 	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>aunt, uncle, daughter, son, twins, step father,</i> - stručně pohovoří o své rodině (<i>names, ages, He is from..</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - já a moje rodina 	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>do, go, look, watch, wash, come, listen, draw, paint, run, jump, sit, read, write, sleep, get, give, put, live, like, rain, fly, swim, ...</i> - používá slovesa ve větách v přít.čase průběhovém - popisuje děj ve třídě, na ulici, na obrázku, ... 	<ul style="list-style-type: none"> - děje a činnosti (slovesa) 	
<ul style="list-style-type: none"> - umísťuje hračky podle pokynu učitele - odpovídá na otázku <i>Where is?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - hračky (umístění) 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - pohybuje se ve třídě podle pokynů učitele nebo spolužáků - popisuje jednoduchými větami své činnosti - přemísťuje předměty ve třídě podle stručných pokynů - formuluje jednoduché pokyny pro spolužáky - popisuje umístění předmětů ve třídě 	- třída, pomůcky (umístění)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>castle, woods, sea, mountains, lake, ...</i> - popíše místo výletu podle obrázku nebo vlastní kresby - dává ve větách do souvislosti s oblečením 	- výlet, oblečení	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>town, city, village, house, flat, street, square, church, living room, bed room, children room, toilet, bath room, kitchen, bed, bath, cooker, fridge, cupboard, wardrobe,..</i> - stručně popíše domov a bydliště s pomocí zadaných slov - <i>adres</i> správně interpretuje angl.adresu, řekne svojí 	- domov a bydliště	
<ul style="list-style-type: none"> - používá sloveso <i>must/need not</i> ve spojení se zadanými domácími činnostmi (<i>washing /drying the dishes, cleaning, tidying, watering, ...</i>) - používá vazbu <i>I like/don't like ...ing</i> 	- domácí práce (<i>must, like ...ing</i>)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>go for a walk, play football/tennis, play computer games, watch TV, listen to music, dance, play the guitar, ride a bike...</i> - reaguje na otázky <i>Can you play tennis?</i> - vyjadřuje se pomocí <i>I like riding the bike, I don't like</i> 	- volný čas (<i>can, like ...ing</i>)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>week, month, year, January, February, ...</i> - vyjmenuje měsíce - správně používá předložky <i>on Monday, in September</i> - určuje čas v čtvrthodinách (<i>quarter, half, to, past</i>) - <i>morning, noon, afternoon, evening, night</i> - správně čte a píše datum (<i>23rd June</i>) 	- čas	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>eat, drink, restaurant, fast food, ice cream, sweets, cake, gum, chicken, steak, chips, fruit and vegetable,</i> - používá spojení <i>I like, I don't like</i> - vyjádří <i>I am hungry, can I have ..., please? I am thirsty, can I have ..., please?</i> 	- jídlo a pití, stravování	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>sunny, windy, foggy, rainy,cloudy, sun, shine, snow, sky, ...</i> - rozumí jednoduchým větám, odpovídá na otázky - tvoří věty s použitím vazby <i>It is</i> a příslovci 	- roční období a počasí	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšíří slovní zásobu - rozumí jednoduchým větám, odpovídá na otázky - tvoří krátké věty popisující zvířata 	- zvířata v ZOO	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Christmas, Chris.tree, Santa Claus, present, fish, songs, Easter, egg, ...</i> - přečte s porozuměním krátký text, odpovídá na otázky - nacvičuje vánoční píseň 	- Vánoce, Velikonoce	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> ➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> ➤ <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pokynům učitele ve třídě a provádí je - rozlišuje pokyn příkazový a zákazový - vhodně reaguje na otázky učitele, odpovídá, provádí požadované činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny učitele - otázky učitele 	
<ul style="list-style-type: none"> - anglickému slovu přiřadí obrázek a český význam - podle vyslovených slov učitelem ukazuje v obrázcích - v anglickém textu vyhledává slova a slovní spojení odpovídající zadaným českým výrazům - určuje význam slova podle postavení ve větě - třídí slova do obsahově nadřazených kategorií - vybírá slova podobného nebo opačného významu - doplňuje slova ze stejné obsahové skupiny - rozumí obsahu vyslovených nebo přečtených vět textu - rozumí jednoduché konverzaci ve třídě mezi spolužáky a mezi spolužáky a učitelem - rozumí stručným otázkám kladeným učitelem a spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba - poslech textu učitele 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává známá jednotlivá slova v poslechu - při opakovaném poslechu rozumí obsahu jednotlivých vět - rozumí poslechu jednoduché konverzace nebo textu s případnou pomocí přeřikání učitelem nebo doplňkové četby 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech nahrávky 	
Mluvení		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i> ➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> ➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do rozhovoru k tématu - zapojí se do přípravy a následné interpretace scénky nebo tematické situace (s pomocí učitele) - vede se spolužáky krátký nepřipravený rozhovor - připraví si a interpretuje rozhovor k zadanému tématu - obmění zadaný rozhovor 	<ul style="list-style-type: none"> - interakce s učitelem a spolužáky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se gramaticky správnými větami k obrázkům, popisuje, vypráví, sděluje, klade otázky, odpovídá - vyjádří několik vět k zadanému tématu - zadaná slova seřadí ve správném pořadí do vět - k zadaným slovům vymyslí větu - stručně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - obměňuje zadané věty v různých osobách a s různými předměty nebo vlastnostmi - připraví si, nacvičí a interpretuje vlastní krátký monolog k zadanému tématu nebo dějové situaci - zvládá orientaci v Č-A a A-Č části - zformuluje základní tvar slova, aby ho mohl najít - vyhledá a použije slovo, které potřebuje k vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování - práce se slovníkem 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na otázky učitele k danému tématu - odpovídá na otázky k přečtenému nebo vyslechnutému textu - omlouvá se a žádá použitím správného vyjádření - klade spolužákům jednoduché otázky k probíraným tématům - hraje slovní hry (<i>Who/what am I thinking about?</i>, etc.) - recituje nacvičené říkanky a písničky 	<ul style="list-style-type: none"> - otázky a odpovědi - slovní hry - recitace 	
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> ➤ <i>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v textu známá slova - vyhledává v textu slova podle ústního zadání učitele - napodobuje melodii vět podle učitele při čtení - foneticky správně a plynule čte jednoduché texty v rozsahu slovní zásoby - při hlasitém i tichém čtení se snaží o porozumění obsahu - s pomocí učitele čte neznámé texty a rozhovory (např. z knihy, časopisu) - v textu vyhledává požadované informace - poslouchá ostatní spolužáky při četbě a snaží se rozpoznat správnou a nesprávnou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení textu a práce s textem 	
<ul style="list-style-type: none"> - přeloží jednotlivá slova a slovní spojení do češtiny - odhaduje význam zadaných slov - přeloží nebo vlastními slovy vyjádří obsah jednoduchých vět v rozsahu procvičované slovní zásoby - pokouší se domýšlet obsah vět s neznámým slovem podle kontextu - orientuje se v abecedním řazení anglické části - vyhledá neznámé slovo z textu v kapes. slovníku - vyhledá zadané angl.slovo ve slovníku, vybírá nejvhodnější český ekvivalent z uvedených 	<ul style="list-style-type: none"> - překlad - práce se slovníkem 	
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> ➤ <i>vyplní osobní údaje do formuláře</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - správně napíše slova ze slovní zásoby - správně napíše krátké věty podle diktátu učitele - písemně stručně interpretuje obsah přečteného textu - vytvoří písemné odpovědi k přečtenému textu - napíše gramaticky správně krátký dopis kamarádovi, vzkaz, stručné vyprávění nebo popis k obrázkům - přeloží jednotlivá slova do angličtiny - přeloží se správnou stavbou věty krátká vyjádření s použitím kladných a záporných oznamovacích vět a jednoduchých otázek, správně napíše 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní - překlad 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyplní požadované údaje do tabulky, formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> - formulář, tabulka 	
Gramatika		
<ul style="list-style-type: none"> - používá v otázkách <i>Why? Why not?</i> - správně čte a pracuje s číslovkami základními (<i>hundred, thousand</i>) i řadovými - seznámí se s použitím a tvořením násobných číslovek, používá je u opakovaných dějů (<i>four times a week, twice a day, ...</i>) - při vyjadřování používá příslovce času (<i>often, never, always, sometimes, still, ...</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - zájmena tázací - číslovky základní 1 – 1000 - číslovky řadové 1. – 100. - číslovky násobné (<i>twice, ...times</i>) - příslovce času 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle pracuje v anglických větách s vždy vyjádřeným podmětem - uvědoměle pracuje s pořadím slov oznamovací (1.podmět, 2.přísudek) a tázací (1.pomocné sloveso, 2.podmět, 3.významové sloveso nebo 1.tázací zájmeno, 2.pomocné sloveso, 3.podmět, 4.významové sloveso) věty - uplatňuje správnou stavbu věty při vlastním vyjadřování - seznámí se s tvořením a použitím přítomného času prostého, záporu a otázky - odlišuje pomocné a významové sloveso - seznámí se s odlišným použitím prostého a průběhového přítomného času - vybírá a vhodně doplňuje slovesné tvary podle kontextu vět a významu (prostý/průběhový) - vyjadřuje blízkou budoucnost pomocí průběhového přítomného času (<i>I am going to the cinema this evening. ...</i>) - používá vazbu <i>going to</i> k vyjádření záměrů a plánů - používá při odpovědích a vyjadřování souvětí s <i>because, that, or, and</i> - seznámí se s použitím zástupného <i>one, ones</i> ve větách a souvětích - seznámí se s významem dovětek a jejich tvořením (<i>..., are you?; ...can't he?; ..., does she?; ..., don't you?</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba věty, vyjádření podmětu, pořadí slov ve větě - přítomný čas prostý, zápor, otázka, použití - pomocné a významové sloveso - použití prostého a průběhového času - vyjádření budoucnosti (blízké budoucnosti a plánů) - vazba <i>going to</i> - souvětí – že, protože, nebo, a - zástupné <i>one, ones</i> - dovětek (že ano, že ne, opravdu, vid' že) 	
Tematické oblasti		
<ul style="list-style-type: none"> - vyplní údaje do formulářů - odpovídá na otázky, pohovoří o práci rodičů, jmenuje jejich povolání - připraví stručný ucelený příspěvek o své rodině 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina, povolání a práce rodičů 	
<ul style="list-style-type: none"> - místnosti ve škole a jejich využívání - vyučování, rozvrh a předměty - rozliší význam časového označení <i>hour, clock, o'clock, lesson</i> - popíše školní činnosti - jmenuje pomůcky a krátce vystihne jejich použití 	<ul style="list-style-type: none"> - škola, rozvrh, předměty, pomůcky 	
<ul style="list-style-type: none"> - budovy, ulice, obchody, služby (hotel, banka, rest., pošta, policie) - doprava a pohyb po městě (<i>station, tram, bus number ..., tube, bus-stop, get on/off/over, go by bus, which number can I take?...</i>) - orientace ve městě (<i>How can I get to ...?, go ahead, stright, turn left/right, cross the street, opposite of, across the park, ..</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> - město 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní fráze (<i>What can I do for You?, Can I help you? Can you help me, please?, I would like ..., I want ..., How much is it? Here you are. I need another size/colour/..</i>) - seznámí se s měnami v anglicky mluvících státech (£, \$) - seznámí se s názvy obchodů a oddělení - konverzuje k tématu se spolužáky a učitelem, hraje situace 	<ul style="list-style-type: none"> - nákupy 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšíří slovní zásobu - sestaví jednoduché menu pro jeden den - odpoví na otázku <i>What will you have for eating/drinking?, What have you usually for breakfast/snack/dinner/supper?</i> - používá vazby <i>a cup of tea, a glass of juice, a slice of bread, two pieces of sugar, a bar of chocolate, ...</i> - konverzuje k tématu se spolužáky a učitelem 	<ul style="list-style-type: none"> - jídlo a pití 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduchou pozvánku na oslavu, párty - seznámí se s tradičními svátky <i>Halloween, Valentine's Day</i> - popíše průběh své tradiční oslavy narozenin - pracuje s pojmy <i>Name day, Birthday</i> - <i>When is your birthday? What are we doing at your party?</i> 	- oslavy, narozeniny, svátky	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšíří slovní zásobu - popíše umístění domu ve městě, popíše dům a byt - jmenuje a lokalizuje zařízení bytu - konverzuje o činnostech v jednotlivých místnostech 	- dům a byt	
<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje několik oblastí zájmů (music, video films, sports, cards, games, computer, hiking, collecting sth,...) a upřesní svůj postoj <i>I like ..., I'm interested in ..., I'fond of sth.</i> - konverzuje jak často se zájmům věnuje (<i>regularly, ...times a week/month/year, often, never</i>) 	- zájmy	
<ul style="list-style-type: none"> - přiřadí ke sportovním odvětvím činnosti lidí - odlišuje sports and games - přiřadí sportovní odvětví – <i>outside/inside</i> - přiřadí sportovní odvětví – <i>summer/winter</i> - používá <i>first, second, third, winner, next, last</i> - popíše svoje nebo spolužákovy sportovní aktivity 	- sport	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>mountains, hill, river, bridge, woods, field, road, pound, lake, fly, butterfly, bird, wide animals ..., grass, stream, path, trip, stone, rock, wind, rain, cloud, sky, cold,hot,wet...</i> - pracuje se slovní zásobou, přiřazuje k obrázkům, popisuje obrázky a okolní krajinu - vytváří jednoduché věty 	- příroda, počasí	
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje slovní zásobu - klade otázky, odpovídá, ukazuje a popisuje - vybírá a určuje správnou možnost, hledá a popisuje rozdíly podle obrázků i skutečnosti 	- lidé, vzhled, vlastnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - čte s pomocí učitele v knize, v časopise - stručně převypráví podle obrázků v jednoduchých větách - nacvičí úryvky a podílí se na dramatizaci se spolužáky 	- pohádky	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s vybranými základními údaji (název, hlavní město, lidé, národy,..) 	- Velká Británie, USA	

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět zahrnuje výstupy vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace ze stejnojmenné vzdělávací oblasti. Předmět je zaměřen na rozvoj matematických dovedností žáků a vytváření jejich matematické představivosti s důrazem na schopnost aplikace v praktických úlohách. Důraz je kladen na porozumění, úsudek, analytické a logické myšlení žáků, rozvíjení matematických a prostorových představ, abstraktního myšlení. Zaměřujeme se především na propojení abstrakce s realitou, samostatnost v myšlení žáků, na řešení problémů a úloh z reality, na schopnost sebekontroly a opravy, schopnost odhadu, didaktické hry, matematické soutěže, modelování geometrických představ a praktickou manipulaci při matematických činnostech. Předmět Matematika je zařazen v 1.ročníku, 2.ročníku, 3.ročníku, 4.ročníku a 5.ročníku. Vyučuje se v běžných výukových jednotkách v rozsahu 4-5 jednotek týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Matematika jsou zařazena následující průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova - „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“, „Kreativita“ 1.-5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- podporuje u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- vytváří u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- zapojuje žáky do vyhledávání potřebných údajů a vzorců v matematických přehledech
- učí žáky vytvářet vlastní výstupy z vyřešených úloh ve formě tabulek a jednoduchých diagramů
- motivuje žáky k vytváření vlastních grafických schémat pro názornou analýzu úlohy nebo problému

Kompetence k řešení problému

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- podporuje schopnost aplikovat zvládnuté postupy řešení, nabízí nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádí se žáky rozbor úkolu (problému) - tvoří plán jeho řešení, odhad výsledků, volbu správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- poskytuje žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- užívá matematický jazyk včetně matematické symboliky
- pracuje se žáky s grafy, tabulkami, diagramy apod.
- umožňuje žákům klást otázky k problematice probíraného učiva, formulovat nejasnosti
- rozvíjí u žáků schopnost vyjádřit stručně a výstižně svůj postup řešení

Kompetence sociální a personální

- učí žáky řešit složitější úlohy ve vzájemné spolupráci, podporuje výměnu názorů na řešení a konstruktivní komunikaci
- zařazuje pro žáky praktické úlohy s tematikou zájmové činnosti, vedení domácnosti apod.
- rozvíjí u žáků dovednosti v rozpoznání nedostatků, schopností a celkového sebehodnocení v matematice

Kompetence občanské

- zařazuje úlohy s ekologickou problematikou
- rozvíjí u žáků respekt k individuálním odlišnostem mezi žáky v matematických schopnostech

Kompetence pracovní

- provádí s žáky různé praktické činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých propojují přesnost, matematické dovednosti a manuální zručnost
- vyžaduje od žáků trpělivost a přesnost při práci s rýsovacím náčiním
- vyžaduje od žáka zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- podporuje u žáka vlastní kontrolu své práce a dává žákovi možnost zlepšení a opravení

Tematický celek: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí manipulaci s různými předměty a určuje počet prvků ve skupině - tvoří skupiny s daným počtem prvků - určuje počet nakreslených znaků, symbolů, obrázků - počítá po jedné předměty, obrázky - vybarví daný počet prvků v řádku, spočítá prvky dané barvy - přiřadí kartičku s číslem označující počet prvků souboru nebo obrázků - přiřazuje k sobě kartu s číslem a kartu s odpovídajícím počtem obrázků 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s předměty - soubory s určitým počtem prvků - určování počtu prvků - určování počtu prvků pomocí pořadí - přiřazení čísla a počtu prvků 	<p>Pomůcky: kuličky, párátko, pastelky, kostky, papírky, domino, kartičky s obrázky, kartičky s čísly, korálky, počítadlo</p>
<ul style="list-style-type: none"> - přečte správně číslice a čísla - dodržuje grafickou správnost tvaru číslice při psaní - zapisuje číslem počet znaků na obrázcích - zapisuje čísla podle diktátu - skládá číslice ze špejlí, párátek, provázku, apod. - domýšlí a dokresluje neúplné tvary čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a psaní číslic a čísel - diktát čísel - netypické tvary číslic 	<p>Pomůcky: párátka, špejle, kartičky s obrázky, kartičky s čísly, provázek</p> <p>PV, VV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spojuje čísla podle pořadí v číselné řadě - vyřadí z řady čísel ta, která přerušují posloupnost číselné řady - počítá prvky od 0 – 20 - ovládá číselnou řadu do 20 vzestupně/sestupně - doplňuje chybějící číslo do vzestupné/sestupné číselné řady - označí v číselné řadě zadané číslo 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s principem zobrazení čísel na číselné ose - vyznačí zadané číslo na číselné ose - určí číslo zobrazené na číselné ose - určí a zapíše číslo před a za pomocí číselné osy 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa 	
<ul style="list-style-type: none"> - označí skupiny předmětů se stejným/rozdílným počtem prvků - vybere na obrázcích skupiny se stejným počtem prvků - vybere ze skupiny čísel čísla, která jsou si rovna - porovnává počet předmětů ve dvou souborech (méně, více) s využitím přiřazování dvojic prvků - porovnává počet grafických obrázků - řadí karty s obrázky od nejnižšího počtu k nejvyššímu - seznámí se s významem symbolů <, >, = - porovnává dvojice čísel - zapisuje porovnávání pomocí správných symbolů - řadí čísla ve skupině od nejmenšího k největšímu - vybírá ze skupiny čísel číslo větší/menší než zadané číslo 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost a nerovnost (počty prvků v souboru) - porovnávání (méně/více) - znaménka <, >, = - porovnávání čísel - uspořádání čísel podle velikosti 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - při manipulaci s předměty se seznámí s operací sčítání/odčítání - odvodí operaci sčítání nebo odčítání z obrázků - znázorní graficky operaci sčítání/odčítání na obrázcích nebo pomocí kresby - znázorní operaci na číselné ose - znázorní operaci na počítadle - rozumí souvislosti terminologie „a“, „bez“, „je“ s početními operacemi a symboly +, -, = - správně volí symbol početní operace (+,-) - sčítá/odčítá s pomocí počítadla - sčítá a odčítá dvě jednociferná čísla bez přechodu - sčítá a odčítá dvě čísla bez přechodu, využívá rozklad dvojciferného čísla na desítku a jednotky - zaměňuje pořadí sčítanců a porovnává součet - zvládá pamětné sčítání a odčítání do 20 s využitím domina z karet - sčítá/odčítá tři čísla - sčítá a odčítá formou řetězce - doplňuje chybějící čísla v netradičním zadání příkladu 	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání, odčítání a manipulace s předměty - sčítání/odčítání pomocí obrázků - znázornění na číselné ose a počítadle - symboly početních operací (+, -, =) - sčítání/odčítání pomocí počítadla - záměna pořadí - sčítání/odčítání - tři čísla - početní řetězec - netradiční zadání 	<p>Pomůcky: kuličky, párátko, pastelky, kostky, papírky, domino, kartičky s obrázky, kartičky s čísly, korálky, počítadlo</p>
<ul style="list-style-type: none"> - doplňuje v rozkladech chybějící číslo - rozkládá zadané číslo různými způsoby - rozkládá čísla pomocí počítadla, prvků ze stavebnice, obrázků - rozloží číslo 10, určí všechny možnosti - doplní chybějící číslo v rozkladu čísla 10 - seznámí se se souvislostí rozkladu čísla 10 a sčítáním s přechodem přes desítku - rozloží čísla od 10 do 20 na desítky a jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> - rozklady čísel - rozklad čísla 10 - souvislost se sčítáním s přechodem přes 10 - rozklad na desítky a jednotky 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v obrázkovém znázornění - vytváří grafické schéma slovní úlohy - vytváří úlohy podle obrázků - zapisuje výpočet a formuluje odpověď - řeší slovní úlohy typu o n více, o n méně 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - grafické schéma - úlohy podle obrázků 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s penězi a jejich použitím - zvažuje, na které zboží částka stačí a na které ne 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikační úlohy 	<p>Pomůcky: obrázky mincí</p>

Tematický celek: ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje tabulky, posloupnosti čísel, schémata 		
<ul style="list-style-type: none"> - správně čte čísla na ciferníku hodin 	<ul style="list-style-type: none"> - čas 	ČS
<ul style="list-style-type: none"> - správně spojuje očíslované body, aby vznikl obrázek - vybarvuje omalovánky podle přiřazení barev k daným číslům - doplňuje výsledky do tabulek - umí doplňuje příklady do různých matematických schémat a obrázků, řetězců 	<ul style="list-style-type: none"> - čísla a kresba - čísla a obrázek - tabulky - obrázky, řetězce 	VV

Tematický celek: GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU.

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ porovná velikosti útvarů		
<ul style="list-style-type: none"> - odliší vlevo, vpravo, nahoře, dole, před, za, vedle, hned za, pod, nad, vpravo od apod.; využívá různé stavebnice, obrázky, pohyb po místnosti atd. - umísťuje předměty podle pokynů učitele v prostoru a v rovině - orientuje se v bludišti na obrázku - jmenuje obrázky umístěné na papíře vlevo, vpravo, uprostřed, dole, nahoře, atd. 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru - orientace v rovině 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a vybere ve skupině geometrických obrazců kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník - pojmenuje jednotlivé geometrické útvary - ukáže skutečné předměty, které svým tvarem připomínají kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník - složí různé obrázky z geometrických tvarů - vybere z obrazců stejného typu největší/nejmenší - pozoruje neměnný tvar geometrického obrazce při změnách polohy - nakreslí tvary geometrických obrazců - vytvoří kresbu (např. domeček), při které se snaží použít geometrické obrazce - nakreslí předměty, které svým tvarem připomínají obdélník, kruh, čtverec, trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> - geometrické útvary (kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník) 	VV
<ul style="list-style-type: none"> - odliší tvar oblý/hranatý - vyhledá předměty, které mají tvar oblý nebo hranatý - sestaví podle plánu i podle své vlastní fantazie stavbu ze stavebnice 	<ul style="list-style-type: none"> - prostorová představivost a činnosti s předměty v prostoru 	PV

Tematický celek: **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 		
<ul style="list-style-type: none"> - provádí manipulaci s různými předměty a určuje počet prvků ve skupině - tvoří skupiny s daným počtem prvků - určuje počet nakreslených znaků, symbolů, předmětů - počítá po jedné předměty na obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> - počet prvků ve skupině - soubory prvků podle počtu prvků - počet prvků pomocí pořadí 	
<ul style="list-style-type: none"> - počítá po desítkách v řadě do 100 vzestupně i sestupně - doplní chybějící čísla v části číselné řady - určí číslo, které nepatří do předložené části číselné řady - vyznačí na číselné ose zadané číslo - určí hodnotu čísla zobrazeného na číselné ose - určí a zapíše číslo hned před a hned za zadaným číslem, čísla před a za zadaným číslem 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada do 100 - číselná osa - předchůdce, následovník 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s čísly do 100 a jejich reprezentací v realitě (počítadlo, tabulka čísel) - správně přečte a zapíše dvojciferné číslo - rozlišuje uspořádání číslic v dvojciferném čísle v souvislosti s velikostí čísla - porovnává dvojice čísel (rovnost, nerovnost) - porovnává čísla a správně zapisuje vztahy mezi nimi pomocí matematických symbolů ($<$, $>$, $=$) - určí o kolik je dané číslo větší/menší než druhé - doplní chybějící číslo ve vztahu porovnávání, uvádí více možností - uspořádá čísla podle velikosti vzestupně a sestupně - řeší jednoduché nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor přiroz. čísel do 100 - zápis a čtení čísel - pozice číslic v čísle - rovnost, nerovnost - porovnávání čísel - určení rozdílu mezi čísly pomocí dočítání - doplňování ve vztahu porovnávání čísel - uspořádání čísel podle velikosti - nerovnice 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pravidly zaokrouhlování - zaokrouhlí zadané číslo na desítky - provádí sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu přes řád - manipuluje s předměty při sčítání a odčítání s přechodem přes řád, vhodně rozkládá soubor k doplnění celé desítky - provádí sčítání a odčítání s přechodem přes řád pomocí rozkladu čísla - znázorní sčítání a odčítání na číselné ose - ovládá pamětné sčítání a odčítání v jednodušších příkladech - vytvoří součty a rozdíly k zadanému výsledku, najde více možností - doplní vhodně číslo v netradičním zadání příkladu - seznámí se s používáním závorek - provádí kontrolu sčítání záměnou sčítanců 	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlování - sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu - manipulace s předměty a rozklad souboru při sčítání a odčítání - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku - znázornění operace sčítání, odčítání - pamětné sčítání a odčítání - aplikace sčítání a odčítání v různých variantách - doplňování čísel v příkladech - používání závorek a jejich význam - záměna pořadí sčítanců 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - provádí manipulaci s předměty pro operaci násobení - odvodí násobkové řady pomocí sčítání - graficky znázorní přidávání objektů v násobkové řadě - provádí operaci násobení pomocí opakovaného sčítání - ovládá pamětně násobkovou řadu 2, 5, 10 - vyhledá ve skupině čísel násobky 2, 5, 10 - vyznačí násobky na číselné ose - znázorní součin ve čtvercové síti - provádí operaci násobení pomocí násobkové řady - ovládá násobilku (2, 5, 10) pamětně 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s předměty - násobkové řady pomocí sčítání - grafické znázornění násobkové řady - násobení jako opakované sčítání - násobková řada - násobky čísel 2, 5, 10 - grafické znázornění součinu - násobení - násobilka 2, 5, 10 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí prvky souboru do skupin po 2, 5, 10 - určí počet skupin, na které rozdělil soubor - graficky znázorní princip dělení - provádí dělení v oboru násobilky 2, 5, 10 pomocí násobkových řad 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení souboru na skupiny - počet skupin s daným počtem prvků - grafické znázornění dělení - dělení v oboru násobilky 2, 5, 10 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se schematickým zápisem slovní úlohy nebo reálné situace - při řešení slovních úloh využívá grafické znázornění - určí vhodnou početní operaci k vyřešení úlohy - aplikuje početní operace při řešení slovních úloh - formuluje jednoduchou odpověď 	<ul style="list-style-type: none"> - schematický zápis slovní úlohy nebo reálné situace - grafické znázornění a představa v realitě - volba početní operace - aplikace početní operace při řešení - přenesení výsledku výpočtu do reálné situace 	

Tematický celek: ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí čas na ciferníku hodin (v celých hodinách) - seznámí se s jednotkami času (hodina, minuta) 	<ul style="list-style-type: none"> - určování času - jednotky času 	ČS
<ul style="list-style-type: none"> - doplní vhodně čísla do číselných řad, početních řetězců, tabulek a obrázků - určí čísla podle zadaných kritérií - spojuje čísla podle pořadí a dalšího kritéria (barva, velikost znaku) - vybarví omalovánky správně zvolenými barvami podle výpočtu zadaných příkladů v jednotlivých polích 	<ul style="list-style-type: none"> - řady, řetězce, tabulky, obrázky, netradiční zadání příkladů - používání jednoduchých kritérií - práce s vytvořeným přiřazením výpočet – výsledek – barva 	VV

Tematický celek: GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 		
<ul style="list-style-type: none"> - odliší v obrázku přímkou, úsečku, lomenou čáru - spojí dané body úsečkou - určí počet úseček, které tvoří lomenou čáru - odlišuje body, které leží a neleží na úsečce 	<ul style="list-style-type: none"> - přímka, úsečka, lomená čára - rýsování úsečky - úsečky v lomené čáře - body úsečky a mimo ní 	
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává délku předmětů (např. tužek) přiložením k sobě - porovnává délku úseček přiložením proužku papíru - přenese velikost úsečky pomocí proužku papíru - měří délku úsečky v cm - měří pomocí měřítka délku předmětu (cm) - rýsuje úsečku dané délky (cm), vyznačí krajní body 	<ul style="list-style-type: none"> - délka předmětů (porovnávání) - porovnávání délky úseček - přenášení velikosti úsečky - měření délky úsečky - měření délky předmětu - rýsování úsečky 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná jednotlivé geometrické obrazce a určí jejich počet v obrázku - doplňuje obrazce v čtvercové síti - skládá z geometrických obrazců obrázky podle předlohy a vlastní fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - využití geometrických pojmů v praktických činnostech 	
<ul style="list-style-type: none"> - porovná typově stejné geometrické obrazce podle velikosti, odliší menší a větší 	<ul style="list-style-type: none"> - velikost geometrických obrazců (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) 	
<ul style="list-style-type: none"> - odliší a pojmenuje geometrická tělesa pomocí modelů a podle náčrtků - modeluje tvary těchto těles z plastelíny - modeluje těleso podle vzorového náčrtku - přiřazuje názvy geometrických těles tvarům předmětů z běžného života - sestaví pyramidu kostek podle vzorového obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> - geometrická tělesa, jejich tvary (krychle, kvádr, válec, koule) - modelování těles - reprezentace těles v realitě - prostorová představivost 	VV PV

Tematický celek: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 		
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří soubor předmětů s lichým/sudým počtem prvků - určí sudé a liché číslo - třídí soubor čísel na sudá/lichá 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s předměty-lichý/sudý počet prvků - liché/sudé číslo - výběr lichých/sudých čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s číselným oborem přir.čísel do 1000 - počítá po stovkách do 1000 vzestupně i sestupně - počítá po desítkách ve vymezeném intervalu - doplňuje chybějící čísla v řadě 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor do 1000 - číselná řada po stovkách - číselná řada po desítkách - číselná řada 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá správně názvy řádů (tisíc, sta, desítky, jednotky) - rozlišuje pozice číslic v trojčiferném čísle, spojuje s odlišností hodnoty čísla - sestavuje trojčiferná čísla použitím daných číslic (podle dalšího kritéria; všechny možnosti) - správně čte a zapisuje trojčiferná čísla - graficky znázorňuje rozklad čísla podle řádů - rozloží číslo na sta, desítky a jednotky - správně zapíše číslo určené počtem stovek, desítek a jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> - řády čísla - uspořádání číslic v trojčiferném čísle - zápis a čtení čísel - grafické znázornění podle řádů - rozklad čísla podle řádů - zápis čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí na číselné ose zadané číslo - určí hodnotu čísla zobrazeného na číselné ose - určí číslo o 1/10/100 větší/menší k zadanému číslu s využitím číselné osy 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná osa - využití číselné osy k určení čísla podle zadání 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rovnost a nerovnost čísel - porovnává trojčiferná čísla - správně používá symboly ($<$ $>$ $=$) - uspořádá zadaná čísla podle velikosti vzestupně/sestupně - porovnává podle výsledků dvojice příkladů - doplní čísla ve vztahu porovnávání, určuje více možností 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost a nerovnost čísel do 1000 - porovnávání čísel - uspořádání čísel podle velikosti - porovnávání dvojic příkladů - doplňování chybějícího čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá dvojčiferná čísla s přechodem přes řád pomocí rozkladu - určuje dvojice čísel, jejichž součet/rozdíl odpovídá zadanému číslu, vytváří více možností - provádí odhad výpočtu sčítání/odčítání s dvojčifernými čísly s využitím zaokrouhlení na desítky - sčítá a odčítá z paměti trojčiferná čísla max.s dvěma platnými ciframi bez přechodu a s přechodem 	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání, odčítání dvojčif.čísel - vytváření příkladů k zadanému výsledku - zaokrouhlování a odhady výsledků - pamětné sčítání a odčítání trojčiferných čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s algoritmy písemných výpočtů sčítání a odčítání dvojčiferných čísel - správně aplikuje algoritmus písemného sčítání dvojčiferných a trojčiferných čísel - správně aplikuje algoritmus písemného odčítání dvojčiferných a trojčiferných čísel - provádí zkoušku sčítání záměnou sčítanců - provádí zkoušku při odčítání 	<ul style="list-style-type: none"> - algoritmy písemného sčítání a odčítání - procvičování použití postupu při sčítání dvoj a trojčiferných čísel - procvičování použití postupu při odčítání dvoj a trojčiferných čísel - zkouška při sčítání - zkouška při odčítání 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - provádí manipulaci s předměty pro operaci násobení - odvodí násobkové řady pomocí sčítání - graficky znázorní přidávání objektů v násobkové řadě - provádí operaci násobení pomocí opakovaného sčítání - ovládá pamětně násobkovou řadu (3, 4, 6, 7, 8, 9) - vyhledá ve skupině čísel násobky (3, 4, 6, 7, 8, 9) - vyznačí násobky na číselné ose - znázorní součin ve čtvercové síti - provádí operaci násobení pomocí násobkové řady - ovládá násobilku (3, 4, 6, 7, 8, 9) pamětně 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s předměty - násobkové řady pomocí sčítání - grafické znázornění násobkové řady - násobení jako opakované sčítání - násobková řada - násobky čísel (3, 4, 6, 7, 8, 9) - grafické znázornění součinu - násobení - automatizace násobilky 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí prvky souboru do skupin po (3, 4, 6, 7, 8, 9) - určí počet skupin, na které rozdělil soubor - graficky znázorní princip dělení - provádí dělení v oboru násobilky (2,3,4,5,6,7,8,9,10) pomocí násobkových řad 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení souboru na skupiny - počet skupin s daným počtem prvků - grafické znázornění dělení - dělení v oboru násobilky (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) 	
<ul style="list-style-type: none"> - násobí a dělí 10/100 - určuje násobky dvojciferných čísel s celými desítkami (pomocí sčítání, pomocí násobilky) - násobí a dělí čísla s celými desítkami 	<ul style="list-style-type: none"> - násobení a dělení 10, 100 - násobky čísel typu 30, 50, ... - násobení a dělení čísla typu 30, 50 	
<ul style="list-style-type: none"> - graficky znázorní dělení souboru, který nelze rozdělit beze zbytku - určí počet skupin se zadaným počtem prvků a stanoví zbylý počet prvků, z kterých již není možno sestavit požadovanou skupinu - dělí číslo jednociferným dělitelem s využitím násobkové řady, stanoví zbytek - dělí dvojciferná čísla se zbytkem s využitím znalosti násobilky 	<ul style="list-style-type: none"> - grafické znázornění dělení se zbytkem - manipulace s předměty, určení počtu skupin a zbytku - dělení se zbytkem pomocí násobkových řad - dělení se zbytkem 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s postupem pamětného výpočtu násobení dvojciferného čísla s jednou desítkou číslem jednociferným - aplikuje postup při výpočtech 	<ul style="list-style-type: none"> - násobení dvojciferného čísla s jednou desítkou číslem jednociferným 	
<ul style="list-style-type: none"> - doplňuje vhodně chybějící čísla do neúplných příkladů - doplňuje chybějící symboly početních operací do zadaných příkladů, aby byla splněna rovnost - rozumí významu používání závorek, postupuje správně v pořadí výpočtu - seznámí se s kapesním kalkulátorem a jeho používáním 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení příkladů v netradičním zadání - stanovení vhodných početních operací - závorky - jednoduchý kapesní kalkulátor 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v textu slovní úlohy podstatné číselné údaje a informace - vytvoří schematický zápis jednoduché slovní úlohy - vytvoří jednoduché grafické schéma podle zadání úlohy nebo reálné situace - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení/dělení ($n \times$ více/méně) - řeší úlohy vedoucí k více početním operacím, správně volí typ početních operací - formuluje odpovědi k vypočítaným výsledkům 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v textu slovní úlohy - schematický zápis - grafické schéma úlohy - slovní úlohy typu ($n \times$ více/méně) - složitější úlohy s více početními operacemi - formulace odpovědi 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se symboly římských číslic a jejich používáním 	<ul style="list-style-type: none"> - římské číslice 	<p>ČS (letopočty)</p>

Tematický celek: GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky ➤ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 		
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje přímkou procházející daným bodem a dvěma danými body - narýsuje úsečku dané délky (mm) - určí a označí průsečík přímek - určí průsečík přímky a geometrického obrazce - narýsuje kružnici s daným středem - seznámí se s pojmem poloměr kružnice 	<ul style="list-style-type: none"> - přímkou - úsečka - průsečík přímek - průsečík - kružnice, střed kružnice - poloměr kružnice 	
<ul style="list-style-type: none"> - měří délku úsečky nebo předmětu s přesností v mm - odhaduje délku úsečky (cm) a kontroluje měřením - odhaduje délku předmětu (cm, m) - seznámí se s převodním vztahem mezi jednotkami délky (m, dm, cm, mm) - převádí jednotky délky (cm, mm) 	<ul style="list-style-type: none"> - měření délky (mm) - odhady délky - jednotky délky (m, cm, mm) - převody jednotek 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rovinné obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kruh) - určí vrcholy a strany obrazců, sousední a protější - rozlišuje mnohoúhelníky podle počtu vrcholů - seznámí se s vlastnostmi čtverce a obdélníka - porovná a určí pomocí průsvitky shodné geometrické obrazce - odliší kruh a kružnici - počítá obvod trojúhelníka sečtením velikostí stran 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné obrazce - vrcholy a strany obrazců - mnohoúhelníky - vlastnosti čtverce a obdélníka 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná osově souměrný tvar - doplní část souměrného obrázku ve čtvercové síti - modeluje osově souměrný obrázek z papíru (např. pomocí přeložení a stříhání) 	<ul style="list-style-type: none"> - osově souměrný tvar 	VV PV
<ul style="list-style-type: none"> - odliší a pojmenuje tělesa podle modelů a náčrtků - modeluje tvar jehlanu a kužele z plastelíny - vytváří stavbu z kostek podle obrázku - určí počet krychliček ve vrstvě 	<ul style="list-style-type: none"> - geometrická tělesa (jehlan, kužel) - prostorová představivost 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednoduchém plánu - označí cestu v labyrintu - vytvoří jednoduchý ornament 	<ul style="list-style-type: none"> - využití geometrických dovedností v praktických činnostech 	ČS VV

Tematický celek: ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí čas na ciferníku hodin (v hodinách a minutách) - převede čas z tvaru např. 7:40 do umístění ručiček na ciferníku - provádí převody jednotek času (hodina, minuta) 	<ul style="list-style-type: none"> - určování času - digitální ukazatel a ciferník hodin - jednotky času 	ČS
<ul style="list-style-type: none"> - doplňuje vhodně čísla do číselných řad, početních řetězců, tabulek a obrázků, pyramid, mag. čtverců 	<ul style="list-style-type: none"> - řady, řetězce, tabulky, obrázky, netradiční zadání příkladů 	
<ul style="list-style-type: none"> - v praktickém životě odhaluje jasné závislosti a vztahy mezi číselnými hodnotami 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy a závislosti 	ČS

Tematický celek: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ➤ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s oborem přirozených čísel do 1000000 - správně vyjmenuje názvy řádů 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel do 1000000 - desítková soustava - přehled řádů 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá správně názvy řádů a ukáže jejich pozici v čísle - rozlišuje pozice číslic ve víceciferném čísle, spojuje s odlišností hodnoty čísla - sestavuje víceciferná čísla použitím daných číslic (podle dalšího kritéria; všechny možnosti) - správně čte a zapisuje víceciferná čísla - graficky znázorňuje rozklad čísla podle řádů - rozloží číslo podle řádů - správně zapíše číslo určené počtem v jednotlivých řádech 	<ul style="list-style-type: none"> - řády čísla a jejich pozice v čísle - uspořádání číslic ve víceciferném čísle - zápis a čtení čísel - grafické znázornění podle řádů - rozklad čísla podle řádů - zápis čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> - počítá po jednotkách/desítkách/stezech/tisících/desetitísících/statisících ve vymezeném intervalu vzestupně i sestupně - doplňuje chybějící čísla v řadě - doplňuje číslo před a za zadaným číslem - vyznačí na části číselné osy zadané číslo - určí hodnotu čísla zobrazeného na číselné ose - určí číslo o 1/10/100/1000 větší/menší k zadanému číslu s využitím číselné osy 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada - předchůdce, následovník - číselná osa - využití číselné osy k určení čísla podle zadání 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rovnost a nerovnost čísel - porovnává víceciferná čísla - správně používá symboly ($<$ $>$ $=$) - uspořádá zadaná čísla podle velikosti vzestupně/sestupně - porovnává podle výsledků dvojice příkladů - doplní čísla ve vztahu porovnávání, určuje více možností - doplní čísla nebo symboly početních operací ve dvojicích příkladů ve vztahu porovnávání 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost a nerovnost čísel - porovnávání čísel - uspořádání čísel podle velikosti - porovnávání dvojic příkladů - doplňování chybějícího čísla - doplňování chybějícího čísla nebo symbolu 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá pravidla pro zaokrouhlování - zaokrouhluje dané číslo na zadaný řád 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla pro zaokrouhlování - zaokrouhlování na daný řád 	
<ul style="list-style-type: none"> - pamětně sčítá a odčítá čísla s nejvýše dvěma platnými ciframi (i s přechodem přes řád) - pamětně násobí dvojciferné číslo číslem jednociferným 	<ul style="list-style-type: none"> - pamětné sčítání, odčítání - pamětné násobení 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí písemné výpočty sčítání, odčítání, násobení dvou víceciferných čísel - správně aplikuje algoritmy výpočtů - provádí písemnou kontrolu - seznámí se s komutativností sčítání a násobení - využívá záměnu pořadí sčítanců/činitelů při výpočtech - sčítá a odčítá více čísel, vhodně volí pamětný nebo písemný výpočet 	<ul style="list-style-type: none"> - písemné sčítání, odčítání, násobení dvou čísel - algoritmy výpočtů - kontrola výpočtů - vlastnosti početních operací - komutativnost sčítání a násobení - výpočty s více čísly 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - dělí čísla v oboru násobitel se zbytkem - dělí dvojciferné číslo číslem jednociferným pomocí rozkladu dělence s využitím násobků dělitele - seznámí se s algoritmem písemného dělení jednociferným dělitelem - aplikuje a vysvětlí postup dělení s postupným písemným odčítáním zbytků - aplikuje zkrácený zápis - provádí zkoušku při písemném dělení 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení se zbytkem - dělení s využitím rozkladu dělence - algoritmus písemného dělení - kontrola písemného dělení 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí odhad výpočtu, využívá zaokrouhlení - převádí jednotky času (týden, den, hod, min, s) - seznámí se s jednotkami hmotnosti (t, kg, g), provádí jednoduché převody - seznámí se s měřením vzdálenosti (km) 	<ul style="list-style-type: none"> - odhady výpočtů - jednotky času - hmotnost - vzdálenost v <i>km</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy, které vedou k porovnávání čísel - řeší úlohy vedoucí k více početním operacím, správně volí typ početních operací - vybere a přehledně zaznamená podstatné číselné údaje - aplikuje postupy výpočtu příslušných početních operací - formuluje odpovědi k vypočítaným výsledkům - vytváří schematický zápis reálných situací (nákupy, peníze) a řeší úlohu 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - zápis slovní úlohy - reálné situace a jejich matematické řešení 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s významem zlomku a jeho grafickým znázorněním - podle grafického zobrazení nebo modelu určí a zapíše zlomek - manipulací s papírem vytvoří polovinu, čtvrtinu (překládání, stříhání, trhání) - názorně vyznačí část celku určenou zlomkem (na kruhu, čtverci, úsečce, špejli, apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomky - čtvrtina, polovina - grafické zobrazení jednoduchých zlomků 	
<ul style="list-style-type: none"> - přiřadí správné symboly římských číslic - seznámí se se způsobem vyjádření čísel římskými číslicemi 	<ul style="list-style-type: none"> - římské číslice - používání římských čísel 	rozšiřující učivo

Tematický celek: ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i> ➤ <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na teploměru - seznámí se s orientací v řádcích a sloupcích jízdního řádu - orientuje se v celoročním přehledném kalendáři, určuje k datumu den týdne - sestavuje výsledky úloh do jednoduchých tabulek 	<ul style="list-style-type: none"> - teploměr jako znázornění dat - zobrazení informací v jízdním řádu - kalendář - zpracování do tabulky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a interpretuje informace z diagramů a přehledů - porovnává číselné údaje z přehledů a tabulek - třídí údaje podle zadaného kritéria 	<ul style="list-style-type: none"> - informace v diagramech, grafech a přehledech - práce s číselnými údaji - třídění údajů 	

Tematický celek: **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i> ➤ <i>určí délku lomené čáry</i> ➤ <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i> ➤ <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s prostředky orientace v rovině - orientuje se a určuje polohu předmětů na šachovnici - využívá pro orientaci čtvercovou síť, umísťuje předměty podle zadání, určuje polohu předmětů - orientuje se v hledišti kina, v celoročním kalendáři atd. - seznámí se se souřadnicovou sítí, zakreslí zadaný bod, zapíše polohu daného bodu 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v rovině - orientace na šachovnici - orientace pomocí čtvercové sítě - využití orientace v praktických úlohách - souřadnicová síť 	
<ul style="list-style-type: none"> - odliší přímkou a polopřímku - odliší a pojmenuje vzájemnou polohu přímek v rovině (různoběžky, rovnoběžky) - seznámí se s osou úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> - příмка, polopřímka - vzájemná poloha přímek v rovině (různoběžky, rovnoběžky) - osa úsečky 	
<ul style="list-style-type: none"> - odliší čtverec a obdélník popsáním vlastností délek stran - vyznačí a popíše úhlopříčky čtverce a obdélníka - seznámí se s druhy trojúhelníků podle délky stran - vyznačí průnik geometrických obrazců 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti čtverce a obdélníka - úhlopříčky - druhy trojúhelníků podle stran - průnik geometrických obrazců 	
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše délku úsečky pomocí geometrické symboliky AB - provádí převody jednotek (m, dm, cm, mm) - určí délku lomené čáry změřením jednotlivých úseček a součtem jejich velikostí - vypočítá obvod čtverce a obdélníka - určí obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě - seznámí se s jednotkami obsahu (cm^2) - odvodí vzorec pro výpočet obsahu a aplikuje ho při výpočtech 	<ul style="list-style-type: none"> - zápis délky úsečky - převody jednotek délky - délka lomené čáry - obvod čtverce a obdélníka - obsah čtverce a obdélníka ve čtvercové síti - jednotky obsahu (cm^2) - vzorec pro výpočet obsahu čtverce a obdélníka 	
<ul style="list-style-type: none"> - určí výšku předmětů a těles - seznámí se s nepravidelnými tělesy, popíše jejich tvarové odlišnosti - realizuje stavby z krychlí podle zadaného schématu - vytváří stavby z krychlí a zapisuje jejich číselné schéma podle počtu krychliček ve sloupci 	<ul style="list-style-type: none"> - výška předmětů a těles - nepravidelná tělesa - stavby z krychlí a prostorová představivost 	PV
<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí kolmici k dané přímce v zadaném bodě - sestrojí kolmici k dané přímce procházející zadaným bodem, který na přímce neleží - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí střed úsečky - sestrojí osu úsečky - sestrojí čtverec a obdélník s danými stranami 	<ul style="list-style-type: none"> - kolmice - rovnoběžky - střed úsečky - osa úsečky - konstrukce čtverce a obdélníka 	

Tematický celek: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ➤ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ➤ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel ➤ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty ➤ porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s oborem přirozených čísel přes 1000000 - seznámí se s názvy řádů (do stamiliard) 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel přes 1000000 - desítková soustava - přehled řádů 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá správně názvy řádů a ukáže jejich pozici v čísle - rozlišuje pozice číslic ve víceciferném čísle, spojuje s odlišností hodnoty čísla - sestavuje víceciferná čísla použitím daných číslic (podle dalšího kritéria) - správně čte a zapisuje víceciferná čísla - graficky znázorňuje rozklad čísla podle řádů - rozloží číslo podle řádů - správně zapíše číslo určené počtem v jednotlivých řádech 	<ul style="list-style-type: none"> - řády čísla a jejich pozice v čísle - uspořádání číslic ve víceciferném čísle - zápis a čtení čísel - grafické znázornění podle řádů - rozklad čísla podle řádů - zápis čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> - počítá po jednotkách/desítkách/stezech/tisících/desetitísících/statisících ve vymezeném intervalu vzestupně i sestupně - doplňuje chybějící čísla v řadě - doplňuje číslo před a za zadaným číslem - vyznačí na části číselné osy zadané číslo - určí hodnotu čísla zobrazeného na číselné ose - určí číslo o n větší/menší k zadanému číslu s využitím číselné osy 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada - předchůdce, následovník - číselná osa - využití číselné osy k určení čísla podle zadání 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rovnost a nerovnost čísel - porovnává víceciferná čísla - správně používá symboly ($<$ $>$ $=$) - uspořádá zadaná čísla podle velikosti vzestupně/sestupně - porovnává podle výsledků dvojice příkladů - doplní čísla ve vztahu porovnávání, určuje více možností - doplní čísla nebo symboly početních operací ve dvojicích příkladů ve vztahu porovnávání 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost a nerovnost čísel - porovnávání čísel - uspořádání čísel podle velikosti - porovnávání dvojic příkladů - doplňování chybějícího čísla - doplňování chybějícího čísla nebo symbolu 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá pravidla pro zaokrouhlování - zaokrouhluje dané číslo na zadaný řád 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla pro zaokrouhlování - zaokrouhlování na daný řád 	
<ul style="list-style-type: none"> - pamětně sčítá a odčítá čísla s nejvýše dvěma platnými ciframi (i s přechodem přes řád) - pamětně násobí dvojciferné číslo číslem s jednou platnou cifrou 	<ul style="list-style-type: none"> - pamětné sčítání, odčítání - pamětné násobení 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - provádí písemné výpočty sčítání, odčítání, násobení dvou a tří víceciferných čísel - dělí písemně jednociferným dělitelem - seznámí se s algoritmem písemného dělení dvojciferným číslem - aplikuje postup výpočtu s postupným písemným odčítáním zbytků, postup popíše - aplikuje zkrácený zápis písemného dělení s odčítáním z paměti 	<ul style="list-style-type: none"> - písemné sčítání, odčítání, násobení dvou čísel - písemné dělení - písemné dělení dvojciferným dělitelem - zkrácený zápis 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně aplikuje algoritmy výpočtů - provádí písemnou kontrolu 	<ul style="list-style-type: none"> - algoritmy výpočtů - kontrola výpočtů 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně volí pořadí výpočtu při použití závorek - seznámí se s pořadím jednotlivých početních operací v příkladu bez závorek - seznámí se s asociativností sčítání a násobení - využívá při výpočtech asociativnost sčítání a násobení - seznámí se s roznásobením součtu čísel, aplikuje při výpočtu - sčítá a odčítá více čísel, vhodně volí pamětný nebo písemný výpočet 	<ul style="list-style-type: none"> - použití závorek - pořadí početních operací při výpočtu - vlastnosti početních operací - asociativnost sčítání a násobení - distributivnost násobení vzhledem ke sčítání - výpočty s více čísly 	
<ul style="list-style-type: none"> - dělí čísla v oboru násobitelů se zbytkem - dělí dvojciferné číslo číslem jednociferným pomocí rozkladu dělence s využitím násobků dělitele - seznámí se s algoritmem písemného dělení jednociferným dělitelem - aplikuje a vysvětlí postup dělení - provádí zkoušku při písemném dělení 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení se zbytkem - dělení s využitím rozkladu dělence - algoritmus písemného dělení - kontrola písemného dělení 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí odhad výpočtu, využívá zaokrouhlení - provádí odhady dělení, posuzuje přesnost výpočtem 	<ul style="list-style-type: none"> - odhady výpočtů 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší příklady v netradičním zadání, doplňuje chybějící čísla - řeší logickou úvahou jednoduché rovnice s jednou početní operací v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - doplňování čísel - jednoduché rovnice 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s použitím kapesního kalkulátoru - využije kalkulátor k numericky složitým výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> - kapesní kalkulátor 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché převody jednotek délky a hmotnosti - seznámí se s jednotkami objemu (hl, l, dl) 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky, hmotnosti - objem 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy vedoucí k více početním operacím, správně volí typ početních operací - vybere a přehledně zaznamená podstatné číselné údaje - aplikuje postupy výpočtu příslušných početních operací - formuluje odpovědi k vypočítaným výsledkům - vytváří schematický zápis reálných situací (nákupy, peníze, spotřeba vody) a řeší úlohu 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - zápis slovní úlohy - reálné situace a jejich matematické řešení 	
<ul style="list-style-type: none"> - určí podle grafického znázornění zlomek a zapíše - graficky interpretuje zadaný zlomek na daném celku - seznámí se s pojmy číselník a jmenovatel a jejich významem pro zápis zlomku - porovnává zlomky se stejným jmenovatelem - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - pomocí grafické opory určí, je-li zlomek více nebo méně než 1 celek 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomky - číselník a jmenovatel, grafické znázornění - porovnávání zlomků - sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - přečte zápis desetinného čísla - rozlišuje řády v zápisu des. čísla, číslo zapíše - vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porovná dvě desetinná čísla - sčítá a odčítá přirozená a desetinná čísla v numericky jednoduchých příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - desetinná čísla do řádu setin - zápis, čtení - zobrazení na číselné ose - porovnávání - sčítání a odčítání 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s interpretací záporného čísla (teplota, dluh apod.) - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla - číslo zapíše a vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> - záporná celá čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí převody římských čísel na zápis arabskými číslicemi a naopak v jednoduchých případech 	<ul style="list-style-type: none"> - římské a arabské číslice 	rozšiřující učivo

Tematický celek ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i> ➤ <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v grafickém schématu - zjišťuje a zapisuje data (např. výsledky hodu kostkou, výška a hmotnost spolužáků, apod.) - sestavuje z dat tabulky, hledá závislosti mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> - grafické schéma - zjišťování a zápis dat - třídění dat, závislosti a vztahy 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s typy diagramů (sloupcový, kruhový, figurální) a grafů (bodový, spojnicový) - vyhledává data v diagramech a grafech - vytváří podle zadaných nebo zjištěných dat jednoduchý figurální diagram a spojnicový graf 	<ul style="list-style-type: none"> - diagramy a grafy - čtení diagramů a grafů - tvorba diagramů a grafů 	

Tematický celek: GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i> ➤ <i>sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i> ➤ <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i> ➤ <i>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s geometrickou symbolikou používanou při zápisech (\parallel, \perp, \in, \cap, AB) - seznámí se s vzájemnou polohou přímek v prostoru (různoběžky, rovnoběžky, mimoběžky) - odliší krajní a vnitřní body úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> - geometrická symbolika - vzájemná poloha přímek v prostoru - body úsečky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v kružnici střed, určí poloměr a průměr - seznámí se s rovnoběžníky a jejich vlastnostmi - odliší kosodélník a kosočtverec porovnáním délek sousedních stran - vytvoří rovnoběžníky ze špejlí, sirek, tužek apod., použije správné pojmenování - načrtne kosočtverec, kosodélník - odliší druhy trojúhelníků podle délky stran - vybere ze souboru trojúhelníků rovnostranné/rovnoramenné trojúhelníky, odůvodní svůj výběr 	<ul style="list-style-type: none"> - kružnice, poloměr, průměr - rovnoběžníky a jejich vlastnosti - kosočtverec, kosodélník - modelace rovnoběžníků - náčrty rovnoběžníků - druhy trojúhelníků podle stran - výběr a zdůvodnění podle vlastností 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - určí obvod mnohoúhelníka sečtením délek stran - určí obsah geometrického obrazce pomocí čtvercové sítě - seznámí se s jednotkami obsahu (mm^2, m^2) - provádí jednoduché převody jednotek (cm^2, mm^2) 	<ul style="list-style-type: none"> - obvod mnohoúhelníka - obsah geometrického obrazce ve čtvercové síti - jednotky obsahu (mm^2, m^2) - převody jednotek obsahu 	
<ul style="list-style-type: none"> - určí osu souměrnosti souměrného obrázku pomocí překládání obrázku nebo geometr. útvaru - vyznačí osu souměrnosti v obrázku - vyznačí osu souměrného obrazce - doplní osově souměrnou chybějící část obrázku - vytváří ornamenty souměrné podle středu (kreslí, vystřihuje) - posuzuje shodnost geometrických útvarů v rovině pomocí průsvitky a pomocí představ 	<ul style="list-style-type: none"> - osa souměrnosti obrázku a geometrického obrazce - osově souměrný obrázek - středová souměrnost - shodnost geometrických útvarů v rovině 	<p>VV VV, PV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s mnohostěny - určuje počet stěn, hran a vrcholů - pozoruje mnohostěny z různých pohledů, přiřazuje průměty - seznámí se s hranoly, používá pojem podstava - odliší a popíše rozdíl mezi n-bokým hranolem a n-bokým jehlanem 	<ul style="list-style-type: none"> - mnohostěny - vrcholy, hrany, stěny - průměty těles - hranoly - odlišnost hranolu a jehlanu 	
<ul style="list-style-type: none"> - rýsuje různé druhy čar, používá správné pojmenování (tlustá/tenká, plná/čárkovaná/čerch.) - sestrojí grafický součet/rozdíl úseček - rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - sestrojí trojúhelník (ze tří stran) - sestrojí pravidelný šestiúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy čar - grafický součet/rozdíl úseček - kružnice s daným poloměrem - konstrukce trojúhelníka - konstrukce šestiúhelníka 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy s využitím výpočtu obvodu a obsahu čtverce a obdélníka 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy s obvody a obsahy 	

Vzdělávací oblast	:	Informační a komunikační technologie
Vzdělávací obor	:	Informační a komunikační technologie
Stupeň školy	:	1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

INFORMATIKA

Obsah :	Charakteristika předmětu	72
	Vzdělávací obsah : 4.ročník	73
	5.ročník	75

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika zahrnuje výstupy vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie ze stejnojmenné vzdělávací oblasti. Je úzce propojen s ostatními předměty. Je zaměřen na rozvoj dovedností žáků při práci s počítačem, schopnosti efektivního využívání informačních a komunikačních technologií a zpracování informací s důrazem na praktické zvládnutí požadovaných činností. Důraz je kladen na aktivní práci žáků, vyhledávání a zpracování informací v návaznosti na učební látku dalších předmětů, aktivní uplatnění estetických, grafických a typografických zásad při tvůrčích činnostech, respektování práva duševního vlastnictví. Metody práce jsou zaměřené především na samostatnou práci žáků s individuálním vedením učitele (každý žák má k dispozici jednu pracovní počítačovou stanici).

Předmět Práce s počítačem je zařazen ve 4.ročníku a 5.ročníku.

Vyučuje se v běžných vyučovacích hodinách v rozsahu 1 hodina týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Práce s počítačem jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - „Řešení problémů“, „Kreativita“, „Komunikace“ 4.- 5.ročník
Mediální výchova - všechny tematické okruhy 4.- 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- motivuje žáky k vyhledávání širokého spektra informací k zadané problematice a jejich třídění
- seznamuje žáky s řadou informačních portálů vhodných pro děti, internetových vyhledávačů
- učí žáky vytvářet vlastní výstupy z vyřešených úloh ve formě textů, obrázků, tabulek
- umožňuje žákům seznámení a využívání výukových programů
- motivuje žáky pomocí konkrétních příkladů vývoje technologií k trvalému zájmu o vzdělávání v oblasti ovládání a využívání moderních technologií

Kompetence k řešení problému

- důsledně vyžaduje dodržování provozního řádu učebny ICT v souvislosti s předcházením závadám
- vyžaduje pozorné čtení informací na monitoru a uvážlivé rozhodnutí
- podporuje u žáků dovednost žádat o radu spolužáka, učitele

Kompetence komunikativní

- upozorňuje žáka na bezpečnostní pravidla týkající se osobních dat při používání elektronické komunikace
- rozvíjí u žáků dovednost účelného využívání elektronických komunikačních prostředků
- pomáhá žákům rozvíjet dovednost vytvoření výstižného, srozumitelně zpracovaného díla
- vyžaduje od žáků aktivní vhodnou prezentaci vlastního díla, sledování prezentací ostatních

Kompetence sociální a personální

- zadává úkoly vedoucí k rozsáhlejší práci ve skupině, rozvíjí u žáků dovednosti při organizování a rozvržení práce
- podporuje u žáků uplatnění vlastních tvůrčích představ při zpracování elektronické práce

Kompetence občanské

- ukazuje žákům esteticky odlišná díla, učí je posuzovat estetickou úroveň ukázek i vlastní práce
- dbá na dodržování autorských zákonů, důsledně vyžaduje od žáků uvádění zdrojů a pramenů, z kterých čerpají informace

Kompetence pracovní

- vyžaduje od žáka pracovní kázeň a dodržování stanovených pravidel
- rozvíjí u žáků dovednost postupovat přesně podle slovních pokynů, případně písemných instrukcí
- podporuje u žáka vlastní kontrolu své práce a dává žákovi možnost zlepšení a opravení
- podporuje u žáků další vlastní rozvoj ICT dovedností jako důležitý bod pro zvýšení sebeuplatnění

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ➤ respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ➤ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty ➤ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích ➤ komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení ➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 		
Základy práce s počítačem		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s provozním řádem učebny ICT a hygienickými pravidly pro práci s počítačem - dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla - při práci na počítači se řídí pokyny učitele 	- bezpečnost a hygiena	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší v počítačové sestavě jednotlivé části a příslušenství počítače (skříň počítače, monitor, klávesnice, myš, tiskárna, sluchátka) 	- počítačová sestava	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá pohyb myši, rozlišuje levé a pravé tlačítko - rozlišuje a používá klik a dvojklik - orientuje na klávesnici, vyhledává písmena a znaky ?!,“““ - používá <i>enter</i>, <i>delete</i>, <i>backspace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládání počítače - myš - klávesnice 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na ploše Windows - rozumí pojmu ikona, rozeznává a odlišuje různé ikony - spouští programy prostřednictvím ikon na ploše - ukončuje programy a zavírá okna pomocí ☐ 	- OS Windows	
<ul style="list-style-type: none"> - správně pracuje podle pokynů učitele s výukovými programy - zapamatuje si jednoduché principy ovládání programů 	- výukové multimediální programy	
Vyhledávání informací a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s moderními komunikačními prostředky - seznámí se s významem komunikační techniky pro přenos informací - dodržuje pravidla slušnosti a bezpečnosti při používání mobilního telefonu - uvědomuje si problém zkracování vyjadřování a pravopisnou nesprávnost při využívání SMS - jedná ostražitě při komunikaci s neznámými lidmi po telefonu a mobilu 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace - mobil - SMS 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s přehledem a možnostmi využití informačních zdrojů (TV, rádio, časopisy, noviny, encyklopedie, internet, multimediální programy) - pod vedením učitele navštívuje určené webové stránky, zjišťuje požadované informace - orientuje se v uspořádání stránky a pohybuje se po odkazech v nabídkovém menu - seznámí se s nebezpečím při používání internetu, nenavštívuje stránky s podezřelým obsahem - seznámí se s nebezpečím zavírování počítače, při práci dodržuje stanovená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - informační zdroje - internet 	
Zpracování a využití informací		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá určené on line portály pro děti podle pokynů učitele 	- internet	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně se dovede orientovat ve výukových multimediálních programech vybraných učitelem - podle pokynů učitele dovede vyhledat a vybrat zadanou informaci v předem určeném výukovém programu - aktivně a soustředěně využívá multimediální aplikace k procvičování učiva a prohlubování znalostí a dovedností v návaznosti na ostatní předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - výukové programy pro odpovídající věk 	M ₂ ČJ ČS
<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text, správně používá na klávesnici specifické české znaky - upravuje velikost a typ písma - zapíše si zjištěné údaje a krátké informace - doplňuje údaje do připraveného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - textový editor (Wordpad) 	
<ul style="list-style-type: none"> - prohlíží elektronické fotografie a obrázky podle pokynů učitele, seznámí se s autorskými právy - samostatně pracuje v grafických částech výukových programů (<i>omalovánky</i>) - spouští program pomocí ikony na ploše - seznámí se s ovládáním programu, používá hlavní funkce - vytvoří vlastní kresbu k zadanému tématu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s grafikou - Win Malování 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ➤ respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ➤ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty ➤ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích ➤ komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení ➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 		
Základy práce s počítačem		
<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle dodržuje provozní řád učebny ICT - dodržuje hygienická pravidla při práci s počítačem (čistota, poloha sezení, doba práce, vzdálenost očí) - dodržuje bezpečnou práci s HW a SW, dodržuje pokyny učitele - chrání soubory a složky, cizí soubory nenarušuje, ve svých vlastních udržuje pořádek - obrací se na učitele v případě problémů s programem, případně počítačem 	- bezpečnost a hygiena	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje funkci jednotlivých částí počítačové sestavy 	- počítačová sestava	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na klávesnici, odlišuje rozdíl v použití anglického a českého rozložení znaků na klávesnici - zrychluje psaní na klávesnici - ovládá použití speciálních kláves (delete, backspace, shift, capslock, numlock, enter, kurzorové šipky) - přesně a trpělivě zvládá ovládání myši 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládání počítače - klávesnice - myš 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí správně odhlášení z počítače - přemísťuje a vhodně uspořádá ikony na ploše - spouští programy a otvírá složky pomocí ikon na ploše - ovládá práci s okny (min., max., obnovení, posun okna, úprava velikosti okna) - ovládá práci se složkami (otevření, vytvoření, smazání, umístění dokumentu) 	- OS Windows	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní typy souborů (textový, grafický, hudební) - odlišuje dokumenty a programy (*.exe) - spouští pouze určené programy, uvědomuje si riziko poškození SW počítače při spouštění neznámých programů 	- dokumenty, soubory, programy	
Vyhledávání informací a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> - zná různé komunikační prostředky, umí je vhodně používat (pošta, telefon, mobil, e-mail) - krátce a výstižně formuluje sdělení v SMS - seznámí se s riziky při používání elektronické komunikace, nesděljuje cizím lidem žádné osobní údaje - seznámí se s pravidly při používání elektronické pošty - píše, odesílá a přijímá e-maily pomocí připravené poštovní schránky v poštovním klientovi - umí správně napsat e-mailovou adresu 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace - SMS - e-mail, Outlook 	ČJ
<ul style="list-style-type: none"> - porovná význam jednotlivých informačních zdrojů ze svého pohledu (TV, rádio, časopis, noviny, knihy, internet) 	- informační zdroje	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí významu encyklopedických a odborných knih a učebnic - prohlédne si některé encyklopedie ze školní knihovny - používá při vyhledávání informací obsah učebnice, rejstřík knihy - podle pokynů učitele efektivně vyhledá v encyklopedii požadovanou informaci - využívá knihy k samostatnému zjišťování informací - uvede místo některé veřejné knihovny, seznámí se s významem a možnostmi využití knihovny - seznámí se s možnostmi využití počítačových technologií při zjišťování informací a prohlubování znalostí - vyhledá jednoduché informace z předem určené části výukového programu nebo z určené internetové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací - učebnice, encyklopedie, knihovny - využití počítače a internetu 	<p>ČJ ČS</p>
Zpracování a využití informací		
<ul style="list-style-type: none"> - přeformuluje zjištěné informace vlastními slovy, zařadí je obsahově do souvisejících předmětů nebo dalších skutečností - samostatně se dovede orientovat ve výukových multimediálních programech vybraných učitelem - podle pokynů učitele dovede vyhledat a vybrat zadanou informaci v předem určeném výukovém programu - aktivně a soustředěně využívá multimediální aplikace k procvičování učiva a prohlubování znalostí a dovedností v návaznosti na ostatní předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s informacemi a jejich využití - výukové programy pro odpovídající věk 	<p>M₂ ČJ ČS</p>
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně se orientuje na školní webové stránce - správně napíše internetovou adresu - používá při prohlížení přechod <i>zpět</i> a <i>vpřed</i> - podle návodu učitele prohlíží určené stránky, vyhledá informace k zadaným otázkám - seznámí se s přehledem portálů pro děti - aktivně se zapojí do výukových a rozvíjejících on line aplikací podle pokynů učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - internet 	
<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí Wordpad v nabídce Programy/ Příslušenství - napíše krátký text se správným použitím českého pravopisu - při psaní dovede používat odrážky - vhodně využívá různých typů a druhů písma - změni velikost a barvu písma podle požadavku - používá různé možnosti zarovnání textu, vhodně upravuje - provádí jednoduché úpravy (označení, kopírování, vkládání, opravy, smazání částí, přesun) - pomocí schránky Windows vloží obrázek k textu - používá náhled při úpravě pro tisk - provede uložení souboru do určené složky 	<ul style="list-style-type: none"> - textový editor (Wordpad) 	
<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí Malování v nabídce Programy/Příslušenství - samostatně ovládá jednotlivé kreslicí funkce programu - vytvoří vlastní grafický výtvar, pracuje s detailem - provádí dodatečné úpravy výtvaru - provede uložení souboru do určené složky - provede uložení souboru jako kopie s jiným názvem - samostatně pracuje v grafických částech výukových programů (<i>omalovánky</i>) - upraví velikost obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s grafikou (Malování) - grafický editor 	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor : Člověk a jeho svět
Stupeň školy : 1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

ČLOVĚK A SVĚT

Obsah :	Charakteristika předmětu	78
	Vzdělávací obsah : 1.ročník	79
	2.ročník	82
	3.ročník	85
	4.ročník	88
	5.ročník	92

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Člověk a svět zahrnuje výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět ze stejnojmenné vzdělávací oblasti.

Předmět je zaměřen na rozvoj všeobecného rozhledu žáků, na rozvoj jejich orientace v lidské společnosti a světě, který je obklopuje, porozumění přírodě, změnám a vývoji v čase a vytvoření pozitivních vztahů k lidem, zdraví, přírodě a okolnímu světu. Důraz je kladen na získávání dovednosti pozorovat, všimnout si a vnímat okolí, sledovat změny a dále srovnávat, snažit se porozumět, vytvářet a ověřovat závěry.

Předmět Člověk a svět je zařazen v 1.ročníku, 2.ročníku, 3.ročníku, 4.ročníku a 5.ročníku.

Vyučuje se v běžných vyučovacích hodinách v rozsahu 2 – 3 hodiny týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Člověk a svět jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova	1.- 5.ročník
Výchova demokratického občana	1.- 5.ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	3.- 5.ročník
Multikulturní výchova	1.- 3., 5.ročník
Environmentální výchova	2.- 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- seznamuje žáky s různými materiály (obrázky, video, encyklopedie, internet) a pomáhá jim v orientaci a třídění
- rozvíjí u žáků všímavost k okolí a přírodě, ke změnám, učí je chápat vývoj a dílčí změny
- nabízí žákům možnost práce s různými sbírkami, ukázkami a materiály, učí je vytvářet vlastní sbírky
- rozvíjí u žáků potřebu získat další informace k danému tématu prostřednictvím internetu, otázek ve škole apod.
- umožňuje žákům zapojení do vlastního výzkumu (pokus/omyl), pomáhá žákům vytvořit závěr

Kompetence k řešení problému

- umožňuje žákům realizovat svou vlastní představu splnění práce, koriguje tuto představu a umožňuje žákům opravit původní realizaci
- zařazuje do výuky pokusy a praktické ukázky, provádí se žáky rozbor a závěry
- zařazuje modelové situace formou dramatizace a rozvíjí u žáků variabilitu řešení

Kompetence komunikativní

- umožňuje žákům klást otázky k problematice probíraného učiva, formulovat nejasnosti
- rozvíjí u žáků dovednosti při kladení otázek, prezentace a obhajobě vlastních názorů
- rozvíjí u žáků schopnost komunikovat s ostatními v zájmu naplnění společné práce
- nabízí žákům různé informační zdroje a rozvíjí jejich schopnost získat informace a porozumět jim

Kompetence sociální a personální

- učí žáky řešit náročnější práce ve vzájemné spolupráci, podporuje výměnu názorů na řešení a konstruktivní komunikaci
- umožňuje žákům prezentovat své názory a závěry
- rozvíjí u žáků dovednosti v rozpoznání nedostatků, schopností a celkového sebehodnocení v rámci vzdělávací oblasti a zadávané práce
- zařazuje besedy k zásadním tématům a učí žáky diskutovat

Kompetence občanské

- učí žáky vytvářet modelové situace, vyžaduje prezentaci a argumentaci vlastních postojů
- rozvíjí u žáků respekt k individuálním odlišnostem mezi žáky
- rozvíjí u žáků dovednosti ve zhodnocení (dobré/špatné) a stanovení hranice
- seznamuje žáky s historickým a kulturním dědictvím našeho státu a rozvíjí jejich úctu ke kultuře
- zařazuje modelové situace a rozvíjí u žáků vytvoření vhodného hodnotového systému

Kompetence pracovní

- provádí s žáky různé praktické činnosti, ve kterých propojují znalosti, estetické citění a manuální zručnost
- zařazuje rozsáhlejší práce formou projektů k tématu, v nichž žáci musejí využívat také své praktické dovednosti
- vyžaduje od žáka zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- podporuje u žáka vlastní kontrolu své práce a dává žákovi možnost zlepšení a opravení
- dbá na správné používání pomůcek

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Tematický celek: MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačí místo školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe novou roli žáka a povinnosti z ní plynoucí - dobře se orientuje v prostorách školy a popíše jejich funkci - rozlišuje osoby pohybující se ve škole - poznává pomůcky a správně s nimi manipuluje při výuce - rozlišuje pojem vyučovací hodina a přestávka, rozlišuje činnosti a náplň hodiny a přestávky - zná názvy svých vyučovacích předmětů - seznámí se se způsobem evakuace v případě ohrožení, zúčastní se nácviku - uvede několik příkladů správného chování pro předcházení nebezpečí a úrazu ve škole a okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - škola - prostory - osoby - pomůcky - vyučovací hodina - předměty - bezpečnost ve škole 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem domov jako místo, kde bydlím a kde nalézám podporu, pomoc a pochopení - orientuje se v členění domu, pojmenuje jeho části - rozliší místnosti v bytě a popíše jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - dům, byt 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná adresu svého bydliště, popíše jeho okolí - pojmenuje podle obrázku jednotlivé prvky v obci a popíše k čemu slouží (silnice, parkoviště, chodník, park, hřiště, náměstí apod.) - při vycházce se seznámí s jednotlivými částmi obce (města) - podle obrázků pojmenuje dopravní prostředky - podle obrázků popíše charakter krajiny, všímá si jednotlivých prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - krajina 	
Tematický celek: LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy – máma, táta, bratr, sestra, bratranec, sestřenice, teta, strýc, babička, dědeček, uvede jména ve své rodině - určí, kdo je z rodiny nejstarší, nejmladší - rozlišuje vztahy členů v rodině, popíše, jak pomáhá rodičům 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina 	PT(OSV)
<ul style="list-style-type: none"> - popíše práci svých rodičů, pojmenuje jejich povolání - popíše vybrané pracovní činnosti - přiřazuje názvy vybraných povolání k předloženým obrázkům 	<ul style="list-style-type: none"> - práce 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stolování a chování u stolu - uvede příklady slušného chování a pomoci druhému - uvědomuje si rozdíl v chování ke spolužákům a dospělým, dodržuje zásady slušné komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí 	PV PT(OSV)
Tematický celek: LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje dny v týdnu, pracuje s pojmy včera, dnes, zítra - rozdělí den na jednotlivé části a pojmenuje je - zdůvodní nutnost řídit se časem - určuje čas s přesností na celou hodinu 	<ul style="list-style-type: none"> - čas - dny v týdnu - části dne - určování času 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše činnosti, které v jednotlivých částech dne provádí - uvede příklady pravidelných a nepravidelných činností - sestaví s pomocí učitele vlastní režim dne - pohovoří o tom, jak využívá volný čas, jaké má koníčky - učí se respektovat vlastní časové potřeby na jednotlivé činnosti i potřeby jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti - režim dne - volný čas 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - popíše předměty denní potřeby - odliší předměty určené k práci, pro zábavu - pokusí se vysvětlit pojmy současnost, minulost, přítomnost - rozlišuje podle obrázků způsob bydlení a oblékání dříve a dnes - objasní časové vztahy v životě člověka (mladý/starý, dítě/dospělý, narození/smrt) - seznámí se s vybranými svátky a jejich tradicemi (Vánoce, Velikonoce) 	<ul style="list-style-type: none"> - předměty - vývoj v čase - svátky 	VV, PV PT(MkV)
Tematický celek: ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> ➤ <i>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i> ➤ <i>určuje společné a rozdílné vlastnosti látek</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s vybranými prvky počasí - všimá si průběžně změn počasí, snaží se je popsat - uvede charakteristické znaky jednotlivých ročních období, popíše je se zaměřením na počasí 	<ul style="list-style-type: none"> - počasí - roční období 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rostliny a živočichy, roztřídí ukázky do skupin rost./živoč. - třídí ovoce a zeleninu - pojmenuje podle obrázků a ukázek vybrané druhy zeleniny a ovoce - uvede příklady zeleniny pěstované na zahrádce - pojmenuje podle obrázků lesní plody - pojmenuje podle obrázků vybrané okrasné květiny (max.5), všimá si odlišností mezi květinami - seznámí se orientačně s průběhem života rostlin - pozná nářadí potřebné k práci na zahradě, v sadu 	<ul style="list-style-type: none"> - živá příroda - rostliny - ovoce a zelenina - lesní plody - okrasné květiny 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje domácí a volně žijící zvířata a přiřazuje ukázky - pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata podle obrázků - pojmenuje podle obrázků vybraná volně žijící zvířata (max.5) - pohovoří podle obrázku, jak se některá volně žijící zvířata chystají na zimu, jak jim člověk pomáhá v průběhu zimního období - třídí vybrané živočichy do skupin podle typických určujících znaků - pojmenuje známá zvířata a popisuje pomocí typických znaků - seznámí se s pravidly správného chování v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - živočichové - domácí zvířata - volně žijící zvířata - chování v přírodě 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé druhy materiálů, vybrané pojmenuje - uvede příklady výrobků a určí, z jakého materiálu byly vyrobeny (papír, dřevo, kůže, textil, sklo, plast) - podílí se na praktickém cvičení vnímání vlastností předmětů smysly (čich, hmat, zrak) 	<ul style="list-style-type: none"> - materiály - výrobky - vlastnosti předmětů 	PV
Tematický celek: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i> ➤ <i>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i> ➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> ➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní části lidského těla, správně je pojmenuje - určí a pojmenuje jednotlivé prsty a části ruky - určí správně části obličeje, vytvoří jednoduchý nákres 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - základní části, ruka - obličej 	VV

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pravidly hygieny těla a rukou - vyjmenuje a vědomě dodržuje pravidla hygieny rukou - pojmenuje a popíše použití základních hygienických potřeb - vysvětlí a dodržuje základní hygienické návyky (výměna osobního prádla, smrkání, kýčání, kašel, očista úst po jídle) 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena - pravidla hygieny - hygienické potřeby - hygienické návyky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a popíše příznaky onemocnění (bolest hlavy, břicha, nevolnost, průjem, teplota, rýma, kašel, únava) - seznámí se s chováním u lékaře, zapojí se do nácviku komunik.situace - zvládá činnosti sebeobsluhy - seznámí se se zásadami stravování, stravovacím a pitným režimem - uvede názvy jídel během dne, uvede příklady potravin a jídel - roztřídí potraviny a jídla na zdravé a méně zdravé - seznámí se s významem pohybu pro zdraví, zapojuje se aktivně do pohybových aktivit ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> - zdraví - příznaky nemoci - návštěva lékaře - sebeobsluha - strava - pohyb 	PT(OSV)
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními pravidly bezpečnosti a předcházení úrazům a zranění ve škole, doma, venku - řídí se pokyny zákazu vstupu, zákazu manipulace s předmětem apod. - popíše příklady a důsledky zranění, se kterými se setkal - popíše vhodné řešení situace v případě úrazu, nacvičí zavolání pomoci - seznámí se s příklady situací násilí nebo šikany a uvede postup, co má dělat - seznámí se s příklady látek škodlivých pro člověka, vyhýbá se jim 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost, ochrana zdraví - pravidla bezpečnosti - zranění - násilí - škodlivé látky 	PT(OSV)
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje lidi cizí a známé, uvědomuje si a nacvičuje rozdíly v komunikaci a chování k nim - uvede příklady informací, které nemá sdělovat cizím lidem - rozliší situaci správné a nesprávné reakce a komunikaci v modelové situaci setkání s cizím člověkem - seznámí se s existencí nebezpečných lidí - pamatuje si telefonní číslo tísňové linky 112 a řekne, k čemu slouží 	<ul style="list-style-type: none"> - setkání s lidmi - cizí a známý - chování při setkání s cizím člověkem - tísňové linky 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná barvy na semaforu, vysvětlí jejich význam - podle obrázků vysvětlí pravidla pro přecházení silnice, dodržuje je - určí bezpečné prostory při hře venku ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> - silniční provoz - semafor, přecházení - hra ve městě 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s příklady mimořádných událostí - seznámí se s pokyny k evakuaci a zapojí se do nácviku - uvede, jak předcházet požáru - zná telefonní číslo hasičů, předvede ohlášení požáru - uvede příklad jednoduchého způsobu hašení malého plamene 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události - evakuace - požár 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Tematický celek: MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se školním řádem, dodržuje školní režim - podílí se na estetickém prostředí třídy, školy, všímá si změn, udržuje pořádek - popíše okolí školy, vyznačí místo školy v jednoduchém plánu 	<ul style="list-style-type: none"> - škola - školní režim - prostředí třídy - okolí školy 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a vysvětlí pojmy domov, bydliště, byt, dům, obec - zná důležitá telefonní čísla (domů, rodičů) - popíše zařízení a vybavení bytu, vytvoří jednoduché kresby 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - zařízení bytu 	VV
<ul style="list-style-type: none"> - napíše přesný název své obce, správně napíše adresu - uvede rozdíly mezi městem a vesnicí - pomáhá zlepšovat a udržovat čistotu svého prostředí a okolí bydliště, uvede příklady činností - seznámí se s funkčními částmi obce (obytná, obchodní, prům. atd.) - seznámí se se způsobem třídění odpadu a jeho významem 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - město, vesnice - okolí bydliště - funkční části obce 	
<ul style="list-style-type: none"> - přiřazuje obrázky podle charakteru krajiny - nakreslí vybraný typ krajiny - popíše charakter krajiny okolí školy, všímá si dominantních bodů - pokusí se odlišit přírodní a umělé prvky v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> - krajina - charakter krajiny - krajina v okolí - přírodní a umělé prvky 	VV
Tematický celek: LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná jména i příjmení členů své rodiny - pojmenuje vzájemné příbuzenské vztahy v rodině - popíše vztahy členů rodiny a co je spojuje - popíše příklady rozdělení rolí v rodině - pojmenovává základní povinnosti a úkoly členů rodiny - vypráví o průběhu rodinné oslavy - popíše činnost rodiny během vybraných dnů (prac.den, víkend, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - příbuzní - vztahy v rodině - role členů - rodinná oslava - činnost rodiny 	PT(OSV)
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje různé vybrané profese a pokusí se popsat jejich práci - uplatňuje základní pravidla společenského chování - snaží se řešit spory klidným způsobem - chová se vhodně ke spolužákům a dospělým osobám ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> - povolání a práce - soužití lidí - pravidla chování 	PT(OSV)
Tematický celek: LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ pojmenuje kulturní či historické památky regionu ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje měsíce v roce, určí roční období - určí začátek a konec kalendářního a školního roku - datuje své narozeniny, svátek, uvede věk, datum narození - rozlišuje dny pracovní a dny pracovního volna, vyjmenuje je - rozlišuje části hodiny – čtvrt, půl, celá, tři čtvrtě na hodinovém ciferníku, určuje čas podle hodin s přesností na čtvrt hodinu - orientuje se v týdenním kalendáři 	<ul style="list-style-type: none"> - časová orientace - měsíce, roční období - datum - určování času - týdenní kalendář 	M
<ul style="list-style-type: none"> - rozčlení své činnosti během dne (učení, hraní, odpočinek, ...) - vyměňuje si své zkušenosti se spolužáky o činnostech ve volném čase 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské činnosti - režim dne 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zvyky a tradice při svátcích Vánoc, Velikonoc - rozliší výrobky, výtvořky a stavby současnosti a minulosti - popíše exponáty v muzeu, uvede souvislost s informacemi o historii - seznámí se s historické stavbami a památkami ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - zvyky - současnost, minulost 	
Tematický celek: ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> ➤ <i>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i> ➤ <i>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - porovnává stav rostlin a činnosti živočichů - výtvarně ztvární jednotlivá roční období - pozoruje počasí, zaznamenává změny 	<ul style="list-style-type: none"> - roční období 	<p style="text-align: center;">VV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává a odlišuje vybraná přírodní společenství, zařazuje příklady rostlin a živočichů (sad, zahrada, pole, les, louka, rybník) - vysvětlí rozdíl mezi užitkovými, planými a pokojovými rostlinami, uvede příklady rostlin a využití - vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami, roztřídí ukázky - určuje části těla rostlin, vytvoří jednoduchou kresbu rostliny - pojmenuje a rozliší vybrané jehličnaté a listnaté stromy (5-8) - přiřadí a pojmenuje plody ovocných stromů - třídí zeleninu podle částí, pro kterou ji pěstujeme - uvede příklady obilí - pojmenuje podle obrázků vybrané plané rostliny (max.10) - vyjmenuje a určí příklady rostlin pěstovaných na zahradě, na poli, v sadu - popíše podle obrázku práci na zahradě, poli, v sadu - chápe pojmy sklizeň, orba, rytí, okopávání, setí, zavlažování - pojmenuje podle obrázků nářadí a stroje pro práci na zahradě a poli - seznámí se se základní péčí o pokojové rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní společenství - rostliny - stromy - plané rostliny - práce na zahradě a na poli 	<p style="text-align: center;">VV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určuje a popisuje základní rozdíly mezi savci, ptáky, rybami, hmyzem - podle obrázku popisuje stavbu těla zvířat - vysvětlí rozdíl mezi hospodářskými a divokými živočichy - popíše význam hospodářských zvířat, přiřadí příklady využití jednotlivých druhů, pojmenuje je - pozná podle obrázků domácí zvířátka, pokusí se z vlastní zkušenosti popsat základní péči o ně - seznámí se s významem ZOO, rozezná a pojmenuje podle obrázků a fotografií vybrané živočichy chované v ZOO (10) - seznamuje se s průběhem života živočichů - seznámí se se způsobem života v jednotlivých ročních obdobích, uvede příklady sezónních činností vybraných živočichů z naší volné přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - živočichové - stavba těla - hospodářská zvířata - domácí zvířátka - živočichové v ZOO - způsob života 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co znamená třídění odpad, seznámí se s účelem třídění - uvede příklady správného chování v přírodě - seznámí se s pojmem ohrožený druh - chápe pojem přírodní katastrofa (záplavy, laviny, požáry) 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody 	<p style="text-align: center;">PT(EV)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popisuje a porovnává předměty kolem sebe - určuje, co mají předměty společné či rozdílné vzhledem k jejich vlastnostem 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vlastnosti předmětu 	
Tematický celek: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i> 		

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i> ➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> ➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a ukáže na obrázku nebo těle jednotlivé části těla jeho vnější stavby v podrobném členění 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - vnější části těla 	
<ul style="list-style-type: none"> - předvede nebo popíše správný způsob provádění hygienických úkonů, uvede frekvenci provádění - popíše zásady péče o nehty a vlasy, řídí se jimi - pojmenuje a určí předměty hygienické potřeby, popíše jejich správné používání - uvede příklady zlovyků, snaží se své vlastní odstranit 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena - způsob a frekvence - hygienické návyky 	
<ul style="list-style-type: none"> - vybere příklady, které vedou ke zvyšování obranyschopnosti - vysvětlí, co je otužování a jak se provádí - pojmenuje části oblečení, vybere vhodné podle ročního období - popíše, čemu musí přizpůsobit své oblečení (počasí, činnost) a uvede příklady - vysvětlí význam spánku, odpočinku, pohybu pro zdravý životní styl - vysvětlí význam léků, seznámí se s příklady pravidel pro užívání a uvědomuje si povinnost je dodržovat - uvědomuje si nebezpečí při použití léků, které mu nejsou určeny - seznámí se s jídelníčkem, určuje vhodná jídla 	<ul style="list-style-type: none"> - zdraví - otužování - oblečení - životní styl - léky - strava 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady ochranných pomůcek při sportu a dalších činnostech, používá je - respektuje bezpečné chování a pokyny dospělých při sportu a TV - zná čísla tísňového volání, nacvičuje komunikaci - pocítuje zodpovědnost za zdraví spolužáků, všímá si, co se okolo děje, popíše, jak se zachová a přivolá dospělého - vystupuje proti projevům násilí mezi spolužáky, sám se žádného násilí nedopouští - vyjmenuje některé příklady drobných zranění, seznámí se s ošetřením - pojmenuje a určí potřeby k ošetření (náplast, obvaz, dezinfence,...) - seznámí se s nebezpečím pro zdraví při zneužívání léků, užívání drog, alkoholu, kouření - zdraví škodlivé látky odmítá a vyhýbá se jim 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost, ochrana zdraví - pravidla bezpečnosti - tísňové volání - násilí - zranění, ošetření - škodlivé látky 	
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ke kterým lidem může nebo nemůže mít důvěru - učí se odlišovat projevy podezřelého chování neznámých lidí - uplatňuje ostražitě chování při setkání s neznámými v model.sit. - rozlišuje běžnou a nevhodnou komunikaci, nacvičí reakci odmítnutí kontaktu - seznámí se s nebezpečím vzhledem k místu a době 	<ul style="list-style-type: none"> - setkání s lidmi - důvěra - podezřelé chování - nebezpečná místa 	
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá nebezpečí v silničním provozu, uvede příklady - popíše příklady správného a nesprávného chování chodce jako účastníka silničního provozu - seznámí se se základními pravidly chování pro cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> - silniční provoz - pravidla pro chodce - pravidla pro cyklisty 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pravidly chování při vybraných mimořádných událostech - seznámí se se způsoby vyhlášení, s pokyny - odliší způsob hašení elektrického zařízení a jiného drobného plamene - nacvičí příklad použití improvizovaných pomůcek pro ochranu zdraví (mokrý hadr apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události - chování při MU - vyhlášení, pokyny - hašení el.zařízení - pomůcky 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Tematický celek: MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo ➤ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo školy - určí riziková místa z hlediska bezpečnosti (doprava, neosvětlená místa, pustá místa, apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - plán, místo školy - riziková místa 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s mapou ČR, ukáže hranice - naučí se orientovat na mapě pomocí značek, barev - rozeznává na mapě města, vodní toky a pohoří - vyhledá na mapě místo, kde žije, určí a ukáže nejbližší města - začlení obec do příslušného kraje, ukáže na mapě - na plánu vyznačí cestu na určené místo - pozná státní vlajku, státní znak a hymnu ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - ČR - mapa - region - státní symboly 	HV
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní světové strany - určuje světové strany podle kompasu - popisuje krajinu a vyznačí: úpatí, svah, vrchol, údolí, obzor - rozliší přírodní a umělé prvky v krajině, určí krajinu přírodní a hospodářskou, vysvětluje využití - uvede příklad zásahů člověka do krajiny, zamýšlí se nad důsledky - popíše své dojmy a pocity při vnímání krajiny při pobytu v ní, všímá si rozmanitostí, pokusí se o výtvarné ztvárnění - pohovoří a popíše své zážitky z výletu s využitím popisu krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - krajina - světové strany - popis krajiny - využití krajiny - zásahy člověka - estetický význam 	PV VV ČJ
Tematický celek: LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 		
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní potřebu jednotlivých povolání a popíše charakter jednotlivých činností - všímá si odlišností mezi spolužáky, učí se je respektovat - s pomocí učitele posuzuje přednosti a nedostatky své i spolužáků - chová se k lidem tolerantně, vyslechne jejich názory 	<ul style="list-style-type: none"> - význam povolání - odlišnosti, přednosti, nedostatky - tolerance 	PT(OSV)
Tematický celek: LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy kalendář, datum, letopočet - určí čas s přesností na minuty - vyhledá významná data v kalendáři (rodinná, osobní, státní) 	<ul style="list-style-type: none"> - časová orientace - kalendář, datum - určování času 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - srovnává s pomocí učitele život lidí v různých vybraných obdobích minulosti - hledá rozdíly a srovnává způsob života dříve a dnes - seznámí se s některými bájemi a pověstmi, svojí vybranou stručně převypráví - seznámí se s některými vynálezy a vysvětlí jejich význam pro lidstvo - srovnává práci lidí před a po využívání techniky - s pomocí učitele vyhledá a zpracuje informace o historii (památky, osobnosti, události) místního regionu - pojmenuje fáze života od narození do stáří 	<ul style="list-style-type: none"> - život lidí - báje a pověsti - lidské vynálezy - historické památky, osobnosti - rytmus života 	<p style="text-align: center;">ČJ</p> <p style="text-align: center;">PT(MkV)</p>
<p>Tematický celek: ROZMANITOST PŘÍRODY</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i> ➤ <i>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje přírodniny a lidské výtvořiny, roztrídí příklady - zařadí vybrané přírodniny do skupiny živé nebo neživé přírody - uvede příklady projevů živých přírodnin (organismů) - seznámí se s pojmem vesmír, uvede příklady těles ve vesmíru - správně určí konkrétní tělesa (Slunce, Země, Měsíc), seznámí se s jejich vlastnostmi a vztahy - uvede základní vlastnosti hvězdy, pozoruje hvězdy na obloze - seznámí se s vybranými horninami a nerosty, místem jejich výskytu - pokusí se přiřadit vybrané vzorky a názvy (3-5) - vyjmenuje a popíše využití některých hornin a nerostů - seznámí se se vznikem půdy a jejím výskytem - vyjmenuje, co je v půdě obsaženo na základě pozorování - vysvětlí pojem úrodnost půdy - popíše příklady využití půdy 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodniny - živá a neživá příroda - vesmír, sluneční soustava - horniny a nerosty - půda 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pojmem přírodní zdroje - seznámí se se složením vzduchu, objasní význam kyslíku - uvede výskyt vzduchu a příklady proudění - odliší podoby větru – vánek, vítr, vichřice a jeho účinky - vysvětlí význam vody pro život - popíše příklady využití vody člověkem - uvede skupenské formy vody a příklady výskytu na Zemi - popíše pomocí obrázku koloběh vody v přírodě, provede samostatně jednoduchý náčrt 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní zdroje - vzduch - voda - koloběh vody 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - zaznamená podle pozorování průběh života rostliny, jednotlivé etapy stručně popíše - určí vybrané příklady okopanin, luštěnin, píceňin, hub, uvede jejich výskyt a využití - seznámí se typickými znaky skupiny obratlovců a bezobratlých - zařazuje příklady živočichů do těchto skupin - rozliší několik hlavních znaků a odlišností mezi savci, ptáky, rybami, plazi a obojživelníky - určí podle obrázku několik příkladů bezobratlých, pojmenuje a popíše - určí podle obrázků vybrané obratlovce, rozřídí je do skupin (S, Pt, R, Pl, O) podle typických znaků, popíše - s pomocí učitele vyhledá a zpracuje informace a obrázky k vybranému živočichu - seznámí se s pravidly bezpečnosti při kontaktu s domácími zvířaty a s pravidly chování při kontaktu s divokými živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny - živočichové - bezobratlí - obratlovci - pravidla při kontaktu 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu rostlin, hub, živočichů v jednotlivých typech přírodního společenstva - pokusí se zhodnotit význam vybraných společenstev a nutnost jejich zachování a ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní společenstva 	PT(EV)
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje skupenství látek - pomocí jednoduchých pokusů poznává a ověřuje některé vlastnosti látek (hořlavost, rozpustnost, pružnost, pevnost, ...) - provádí s pomocí učitele měření velikosti předmětů, měření teploty vody a vzduchu, zapisuje zjištěné informace, porovnává a třídí 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti - pozorování a pokus 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<p>Tematický celek:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i> ➤ <i>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i> ➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> ➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientačně se seznámí s vnitřní stavbou těla - pojmenuje a na obrázku ukáže vybrané vnitřní orgány - ukáže přibližné umístění orgánů na těle člověka - přiřadí význam k jednotlivým orgánům 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - vnitřní stavba a orgány 	
<ul style="list-style-type: none"> - automatizuje hygienické návyky, omezuje zlozvyky - přiřadí, co vše se týká hygieny prostředí (hluk, čistota, světlo, teplo) - popíše úklid, pojmenuje a popíše jednotlivé činnosti, nakreslí obr. - uvede příklady a použití čisticích a pracích prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, návyky - hygienické - úklid 	VV
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje některé běžné infekční nemoci - seznámí se s některými vážnějšími nemocemi a způsobem jejich přenosu - dbá na hygienická pravidla jako prevenci před nemocemi - provede změření teploty, zná hranici normy - popíše péči o nemocného, léčebný režim - vysvětlí rozdíly mezi pojmy lékař, ordinace, nemocnice - krátce popíše činnost dětského, zubního lékaře a specialisty - sestaví vlastní jídelníček na 1 den s využitím zdravé stravy, porovná se skutečností 	<ul style="list-style-type: none"> - zdraví - nemoci - přenos - teplota - péče o nemocného - lékař - strava 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - učí se odhadovat své síly, při různých činnostech uplatňuje odhad svých schopností a sil - nacvičuje jednání v modelových konfliktních situacích a snaží se předcházet fyzickým útokům mezi spolužáky - všímá si a reaguje na situaci ve svém okolí, dovede přivolat pomoc - seznámí se s příklady úrazů a způsobem poskytnutí první pomoci - zapojí se do nácviku ošetření a poskytnutí pomoci, jednoduché úkony samostatně provádí - aktivně vystupuje proti projevům násilí mezi spolužáky - zdůvodní nebezpečí a škodlivé účinky drog, alkoholu, cigaret, některých chemických látek 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost, ochrana zdraví - konfliktní situace - úrazy a pomoc - násilí - škodlivé látky 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje běžné situace od nebezpečných při setkání s cizími lidmi - popíše a prakticky předvede komunikaci s cizím podezřelým člověkem, odmítnutí požadavků, reakci na obtěžování, přivolání pomoci - nacvičuje nabídnutí pomoci neznámým lidem s postižením při dodržení pravidel svého bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> - setkání s lidmi - nebezpečné situace - pomoc postiženým 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla silničního provozu pro chodce, odlišuje správné a nesprávné příklady chování - procvičuje na konkrétních příkladech pravidla silničního provozu z pohledu cyklistů - uvede příklady hlavních zásad chování cyklistů v silničním provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - silniční provoz - pravidla pro chodce - pravidla pro cyklisty 	
<ul style="list-style-type: none"> - při nácviku přesně dodržuje pokyny dospělých - popíše, co patří do evakuačního zavazadla - vysvětlí, co je evakuace a jak se má chovat - seznámí se s možným nebezpečím vzniku MU v místě školy a bydliště - objasní pojem rukojmí 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události - evakuace - zavazadlo - regionální nebezpečí - rukojmí 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Tematický celek: MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i> ➤ <i>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i> ➤ <i>rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a polokouli</i> ➤ <i>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i> ➤ <i>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</i> ➤ <i>rozlišuje symboly našeho státu a jejich význam</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - vymezi polohu místa svého pobytu v rámci kraje a státu - charakterizuje a zhodnotí krajinu v úzkém i širším okolí místa svého pobytu, určí typ krajiny 	- bydliště	
<ul style="list-style-type: none"> - určí na mapě světové strany - určí světové strany podle kompasu - seznámí se s určováním světových stran podle přírodních znaků a polohy slunce - seznámí se se zásadami pobytu v přírodě a bezpečného pohybu - uvede příklady možných nebezpečí při pohybu v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace - světové strany - pobyt v přírodě 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší náčrt, plán a mapu - vytvoří jednoduchý půdorysný náčrt okolí školy - rozliší v plánu budovy, ulice, park - ukáže v mapě ČR vybraná pohoří, nížiny, řeky, města - vyjmenuje a ukáže v mapě polokouli světadíly a oceány 	<ul style="list-style-type: none"> - mapy - náčrt - plán - mapa ČR - mapa světa 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s přehledem krajů a regionů ČR a jejich typickými zvláštnostmi - vybere a přiřadí významné zvláštnosti (přírodní, kulturní a hospodářské) a typické prvky k jednotlivým vybraným městům a oblastem v ČR, vyhledá v mapě 	<ul style="list-style-type: none"> - regionální zvláštnosti ČR - přehled přírodních, kulturních, společ. a hosp. zvláštností 	
<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o zážitcích z cest po ČR - upozorní spolužáky na zajímavosti, které viděl v ČR - zapojí se do porovnávání způsobu života lidí v různých místech ČR - vyhledá s pomocí učitele obrázky k vybraným zajímavostem 	<ul style="list-style-type: none"> - cestování - zajímavosti, zážitky - způsob života 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje státní symboly a uvede příklady používání a významu - zná text a melodii české hymny - nakreslí správně českou vlajku - popíše, jak vypadá český státní znak a vlajka prezidenta 	- státní symboly ČR	
Tematický celek: LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i> ➤ <i>rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</i> ➤ <i>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i> ➤ <i>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i> ➤ <i>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podle své zkušenosti rozdíl ve vztahu mezi kamarády a spolužáky, rodiči, učiteli apod., uvede a popíše příklady vztahů - aktivně se zapojuje do spolupráce s učiteli a spolužáky, zdůvodní význam spolupráce - zdůvodní jednotlivá pravidla chování, uvede příklady nevhodného 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - spolužáci, kamarádi - spolupráce - chování 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> chování a určí v čem a proč je nesprávné uvědoměle dodržuje školní řád a pravidla společenského chování 		
<ul style="list-style-type: none"> všimá si a popíše konkrétní rozdíly mezi lidmi ve svém okolí ve vzhledu, oblékání, zájmech, zvycích, kultuře, vyjadřování apod. zamýšlí se nad příčinami rozdílů mezi lidmi a nad výhodami odlišností porovnává rozdíly mezi sebou a ostatními spolužáky, učí se přistupovat k odlišnostem tolerantně a respektovat je vyslechne názor druhého, hledá a porovnává argumenty s pomocí učitele 	<ul style="list-style-type: none"> odlišnosti lidí příčiny a výhody rozdílů tolerance, respekt 	PT(OSV)
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s demokratickými principy rozhodování uvede příklady záměrného protispolečenského jednání 	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva 	PT(VDO)
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje osobní vlastnictví a jeho ochranu, vysvětlí co to znamená, uvede příklady postupně si vytváří představu o hodnotě peněz a jejich významu popíše příklady používání peněz odhaduje cenu některého zboží, porovnává ceny provede odhad celkové ceny nákupu, vrácených peněz apod. 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví peníze cena 	M
<ul style="list-style-type: none"> zamýšlí se nad tím, co tvoří a ovlivňuje společenské prostředí vnímá prostředí třídy, svého pokoje, školy apod., popíše podle svého dojmu pozitivní a negativní prvky popíše společenské klima ve třídě, všimá si změn uvažuje, jak může společenské prostředí třídy pozitivně ovlivnit 	<ul style="list-style-type: none"> prostředí společenské prostředí třídy společenské klima 	PT(OSV)
<p>Tematický celek: LIDÉ A ČAS</p>		
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 		
<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s kalendářem, vyhledá požadované údaje pracuje s časovými údaji v rámci 12 hod. i 24 hod., převede čas digitální do ciferníkového seznámí se s pojmy letopočet, století, tisíciletí, pravěk, starověk, středověk, novověk vystihne a zdůrazní posloupnost dějů a vztahy mezi událostmi na příkladu svého zážitku z minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> časové údaje kalendář, čas vztahy mezi ději 	
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s různými historickými prameny a jejich významem, příklady institucí a informačních zdrojů uvede příklady exponátů v muzeu podle vlastní zkušenosti seznámí se s ukázkami historických pramenů zdůvodní potřebu ochrany historických a kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> informační zdroje o historii muzeum ochrana památek 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v kalendáři státní svátky a významné dny seznámí se s historickými osobnostmi a událostmi souvisejícími se svátky vyhledá si doplňující údaje, stručně pohovoří o historické podstatě vybraných svátků 	<ul style="list-style-type: none"> státní svátky historické osobnosti a události (křesťanství, Jan Hus, sv. Václav, vznik ČSR, ČR, 2.sv.v., sametová revoluce, ...) 	
<p>Tematický celek: ROZMANITOST PŘÍRODY</p>		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 		
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje planety a další tělesa ve sluneční soustavě a charakterizuje jejich pohyb vysvětlí příčinu střídání dne a noci, uvede délku dne vysvětlí příčinu cyklického střídání ročních období, uvede délku roku 	<ul style="list-style-type: none"> Země ve vesmíru pohyb planet den rok 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - v příkladech konkrétních lokalit charakterizuje typ přírodního společenstva, vyjmenuje druhy organismů - všimá si rozdílných znaků a přizpůsobení organismů porovnáním různých lokalit podle typů společenstva - seznámí se s příklady vzájemných vztahů ve společenstvu mezi jedinci a mezi druhy - sestaví příklad potravního řetězce - charakterizuje a porovná odlišnosti v životních podmínkách v jednotlivých lokalitách 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní společenstva - rozdílné znaky, přizpůsobení - vztahy ve společenstvu - potravní řetězec - životní podmínky v lokalitách 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní projevy života rostlin a živočichů - pozoruje jednotlivé druhy (skutečnost, videoukázky), hledá a porovná základní projevy života - všimá si, popisuje a porovná charakteristické znaky jednotlivých vybraných druhů - na základě znaků třídí a přiřazuje organismy do skupin - využívá atlasy a encyklopedie pro určování druhů a skupin - vyhledává z určených zdrojů doplňkové údaje 	<ul style="list-style-type: none"> - projevy života - pozorování a porovnání - znaky organismů - třídění - encyklopedie 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a zaznamená průběh jednoduchého pokusu - s pomocí učitele zhodnotí výsledek pokusu - učí se pracovat s měřidly, váhou, stopkami, teploměrem - během pokusu používá měření času, velikosti, hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pokus - př.: změny teploty, změny skupenství (vosk, voda, led), ... 	
Tematický celek: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ➤ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ➤ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, popíše odlišnosti vzhledu a typické aktivity - zařadí konkrétní osoby do jednotlivých období - seznámí se stručně s vývojem dítěte před narozením - seznámí se s vývojem malého dítěte, přiřadí typické dovednosti v jednotlivých obdobích, uvede příklady potřeb dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> - etapy lidského života - vývoj před narozením - vývoj dítěte 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří si plán všedního dne a víkendového dne - s pomocí učitele vytvoří rozvrh denních aktivit a jejich časový režim - snaží se organizovat a rozvrhnout své činnosti - seznámí se s potřebami člověka a odlišnostmi mezi lidmi - respektuje přiměřené potřeby ostatních lidí, realizuje své potřeby s ohledem na ostatní 	<ul style="list-style-type: none"> - denní režim - časový rozvrh - organizace činností - potřeby člověka - ohleduplnost 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede telefonní čísla tísňového volání - nacvičí nahlášení mimořádné události v modelové situaci - navrhne vhodné chování, případně předvede v modelové situaci - shrne vlastní zkušenosti, scény z filmů, rozliší správné a nesprávné chování 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události - tísňové volání - př.MU: požár, povodeň, bouřka, lavina, ... 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje skupiny návykových látek, příklady závislostních aktivit - uvede rizika vybraných látek - zapojí se do nácviku modelových situací v souvislosti s odmítáním návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky - rizika - odmítání látek 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje všechny hygienické zásady jednotlivce - dodržuje zásady prevence přenosu infekčních nemocí - pečlivě se stará o hygienu svého prostředí (hluk, čistota,..) 	<ul style="list-style-type: none"> - zdraví - hygiena 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zdravý životní styl, zamýšlí se nad souvislostí se zdravím - vybere příklady vhodných pohybových aktivit a prostředí - sestaví zdravý jídelníček na 1 den, určí zdravou a nezdravou stravu - určí význam vybraných dopravních značek - vyhodnotí dopravní situace v silničním provozu a navrhne správné chování - v modelových situacích aplikuje pravidla pro chodce a cyklisty - vyjmenuje příklady nebezpečných míst - předvede způsob chování a komunikace při setkání s neznámým člověkem v modelové situaci možného nebezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> - životní styl - prevence nemocí - strava - silniční provoz - osobní bezpečí 	
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do nácviku ošetření drobných poranění a jednoduchých úkonů první pomoci při úrazu - nacvičí v modelové situaci přivolání lékařské pomoci v případech vážnějších zranění a zdravotních stavů 	<ul style="list-style-type: none"> - poranění - ošetření - přivolání lék.pomoci 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Tematický celek: MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i> ➤ <i>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i> ➤ <i>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i> ➤ <i>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</i> ➤ <i>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí světové strany, s pomocí mapy určí směr k zadaným místům - vyjmenuje rizika pobytu v přírodě a popíše bezpečné chování u vybraných (bouřka, lavinové nebezpečí apod.) - vytváří časový odhad pobytu a pohybu v přírodě, vytvoří plán výletu 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace - světové strany - pobyt v přírodě 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vybrané typy map, snaží se je vhodně používat - vyhledá na mapě Evropy vybrané státy, pohoří, nížiny, řeky, města - přečte z mapy světa názvy vybraných světových pohoří a řek - seznámí se s politickou mapou světa 	<ul style="list-style-type: none"> - mapy - mapa Evropy - mapa světa 	
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí polohu ČR v Evropě, vyjmenuje a ukáže na mapě sousední státy - seznámí se s přírodními, hospodářskými a kulturními zvláštnostmi ve vybraných státech jednotlivých evropských regionů, porovná je se střední Evropou - seznámí se s hospodářskými a kulturními podmínkami a odlišnostmi v dalších světadílech prostřednictvím vybraných regionů 	<ul style="list-style-type: none"> - regionální zvláštnosti Evropy - způsob života ve světě 	PT(MkV)
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do besedy a vyprávění o cestách po Evropě a světě - seznámí ostatní spolužáky se zajímavostmi a postřehy ze své zkušenosti - vyhledá další informace v encyklopediích, na internetu, provede jednoduché zpracování a celkovou prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - cestování - zajímavosti v Evropě - vlastní zkušenosti - práce s informacemi 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se státoprávním uspořádáním ČR - pokusí se zjednodušeně vysvětlit princip demokratického státu - vyjmenuje hlavní orgány státní moci, přiřadí jména jejich představitelů a zástupců 	<ul style="list-style-type: none"> - státoprávní uspořádání ČR - orgány státní moci 	
Tematický celek: LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i> ➤ <i>rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</i> ➤ <i>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i> ➤ <i>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i> ➤ <i>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vztahy v rodině (partnerské, rodičovské, sourozenecké apod.) - vyjádří příklady dalších vztahů mezi lidmi (pracovní, obchodní, zákaznické, ...) - vyvodí a zdůvodní pravidla chování ve škole, v rodině, mezi chlapci a dívkami apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - vztahy v rodině - vztahy mezi lidmi - pravidla chování 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s odlišnostmi mezi skupinami lidí, národy - pohovoří o vlastním pozorování odlišných zvyků, kultury a živ.stylu podle svých zkušeností z cest, porovná s pozorováním ostatních - respektuje odlišné názory, při výměně názorů dodržuje pravidla komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - odlišnosti lidí - rozdíly mezi národy, skupinami - komunikace, názory 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
- v konfliktních situacích se podílí na hledání společného řešení, spolupracuje, třídí argumenty, přesvědčuje, uzná svůj omyl	- konflikty	
- seznámí se s pojmem zákon, spravedlnost, právní systém - seznámí se se základními lidskými právy, vyjmenuje příklady - uvede příklady porušování lidských práv - rozliší protispolečenské a společensky nevhodné chování, uvede příklady, objasní souvislost práv a povinností - respektuje princip demokratického rozhodování - v konkrétních příkladech určí rozdíl mezi darem a korupcí	- právo, zákon, spravedlnost - lidská práva - protispolečenské chování - demokracie - korupce	
- rozlišuje vlastnictví osobní, rodinné, státní a práva užívání - respektuje osobní vlastnictví - vysvětlí význam peněz, jejich použití a účel, uvede příklady hotovostní a bezhotovostní platby - popíše vybrané činnosti banky - vysvětlí pojmy příjmy, výdaje, spoření, půjčka, dluh, splátky, účet - vysvětlí význam spoření, uvede příklad rizika zadlužení a půjček - uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti, odhaduje jejich výši - připraví si jednoduchý rozpis svého kapesného a možných výdajů - odhaduje cenu nákupu podle zadání - vybírá zboží podle zadaných finančních možností, hledá úspory - v modelových situacích používá peníze	- vlastnictví - rozpočet, peníze - banka - spoření, půjčka, dluh - příjmy a výdaje domácnosti - kapesné - modelové nákupy	
- vnímá estetiku prostředí v obci, všímá si pořádku, dodržuje pořádek - vybere a popíše hezké části obce, popíše části obce, kde není příjemné životní prostředí, porovná rozdíly - zamýšlí se nad možným zlepšením prostředí, navrhne konkrétní opatření	- prostředí - obec, pořádek, estetika	
Tematický celek: LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i> ➤ <i>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</i> ➤ <i>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</i> ➤ <i>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i> 		
- hledá návaznosti mezi ději a jevy v minulosti na konkrétních příkladech - uvědomuje si důsledky vybraných historických událostí pro další časové období	- vztahy mezi ději a jevy - důsledky historických událostí	
- vyhledává doplňující údaje v knihách, ve vzdělávacích programech a na internetu - rozlišuje dobové historické fotografie, obrazy, stavby, předměty a dokumentární filmy od hraných filmů a souč.obrázků o historii - uvede příklady zdrojů informací o minulosti lidstva	- historické informační zdroje	
- seznámí se s vybranými významnými osobnostmi a událostmi naší historie v jejich historických souvislostech - dává do souvislosti pověsti a období, ke kterým se vztahují - přiřadí z výběru osobnosti a události, přibližné časové určení - s pomocí osnovy pohovoří o několika vybraných reáliích, vystihne hlavní body - seznámí se s příčinami, souvislostmi a důsledky vybraných událostí	- reálie minulosti ČR - pověsti, Slované, Sámó, Velká Morava, Přemyslovci (Václav, Př.O.II.), Karel IV., Hus, husitství, Bílá hora, Komenský, Marie Terezie, nár.obrození, 1.a 2.sv.v., Masaryk, vliv velmocí, samet.rev., Havel, vznik ČR	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s rozvojem vědy a techniky v průběhu historie - uvede příklady významných vynálezů a popíše k čemu sloužily - popíše podle obrázků charakter činností a způsob obživy v různých obdobích, provede srovnání - porovná bydlení, oblékání, stravu, hygienu, nádobí, vybavení od pravěku po současnost - popíše stručně rozvoj řemesel a výroby v souvislosti s používáním techniky a vynálezů - provede porovnání způsobu boje, charakter zbraní a příčiny válčení ve vybraných obdobích, použije obrázky 	<ul style="list-style-type: none"> - způsob života a práce v průběhu minulosti - technika - obživa - způsob života - práce - boj a válčení 	
Tematický celek: ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a určí prvky živé a neživé přírody, pokusí se popsat vztahy mezi nimi - pojmenuje a popíše základní životní podmínky pro živé organismy - porozumí nutnosti aktivit lidstva v souladu se zachováním základních životních podmínek, uvede příklady ochrany přírody a jejích složek - vysvětlí, co je rovnováha v přírodě - seznámí se s konkrétními příklady hospodářské činnosti lidstva, zamýšlí se nad vlivem na přírodu a její složky - uvede příklad narušování rovnováhy v přírodě vlivem konkrétní hosp.činnosti lidstva, zamýšlí se nad souvislostí stavu přírody s činností lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnováha v přírodě - živá a neživá příroda - životní podmínky - ochrana přírody - rovnováha v přírodě - hospodářská činnost, vliv na přírodu - stav přírody a činnost lidstva 	
<ul style="list-style-type: none"> - hledá příklady činností jednotlivce v přírodě - zamýšlí se nad konkrétním vlivem činností a chování čl. na přírodu - vybere aktivity pro prostředí pozitivní a negativní, zhodnotí s pomocí učitele jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk v přírodě - vliv na přírodu - důsledky 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje přírodní jevy, které mohou vést k rizikové události - uvede příklady přírodních katastrof a přiřadí oblasti, kde se mohou vyskytnout - popíše ochranné prvky a činnosti v konkrétních mimořádných přírodních událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události - vliv na přírodu - důsledky 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a zaznamená průběh jednoduchého pokusu - během pokusu používá měření času, velikosti, hmotnosti, teploty - zhodnotí a stručně zaznamená výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> - pokus - př.: životní podmínky rostlin, použití jednoduchých strojů,..... 	
Tematický celek: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ➤ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ➤ uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 		

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní orgány jednotlivých orgánových soustav - stručně popíše základní funkce jednotlivých soustav - stručně charakterizuje správný stravovací a pitný režim - uvede příklady správného složení stravy, vhodně vybírá potraviny - zapojí se do nácviku duševní relaxace a relaxačního cvičení - objasní význam odpočinku, pohybu, spánku pro zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - orgánové soustavy - zdravý způsob života 	<p>PT(OSV)</p> <p>TV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady mimořádných situací - uvede všechna telefonní čísla tísňového volání, v nácviku předvede použití a oznámení konkrétní situace - nacvičí nahlášení mimořádné události v modelové situaci - navrhne vhodné chování, případně předvede v modelové situaci - vhodným způsobem reaguje při nácviku evakuace - vyjmenuje obsah evakuačního zavazadla - shrne vlastní zkušenosti, scény z filmů, rozliší správné a nesprávné chování 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události - tísňové volání - př.MU: únik chem.látky, zemětřesení, tsunami, terorismus, ... 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje skupiny návykových látek, příklady závislostních aktivit - uvede rizika vybraných látek - seznámí se se společenskou nebezpečností distribuce a užívání drog - zapojí se do nácviku modelových situací v souvislosti s odmítáním návykových látek - uvědomuje si rizika závislostního chování a jeho vznik a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky - rizika - odmítání látek - závislosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje všechny hygienické zásady jednotlivce - pečlivě se stará o hygienu svého prostředí (hluk, čistota,..) - roztrídí příklady nemocí na přenosné a neprenosné - dodržuje zásady prevence přenosu infekčních nemocí - seznámí se se způsobem ochrany před infekcemi přenosnými krví - popíše zdravý životní styl, zamýšlí se nad souvislostí se zdravím - vybere příklady vhodných pohybových aktivit a prostředí - sestaví zdravý jídelníček na 1 den, určí zdravou a nezdravou stravu - určí význam vybraných dopravních značek - v modelových situacích aplikuje pravidla pro chodce a cyklisty - vyjmenuje příklady nebezpečných míst - předvede způsob chování a komunikace při setkání s neznámým člověkem v modelové situaci možného nebezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> - zdraví - hygiena - nemoci přenosné a neprenosné - životní styl - prevence nemocí - strava - silniční provoz - osobní bezpečí 	
<ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do nácviku ošetření drobných poranění a jednoduchých úkonů první pomoci při úrazu - nacvičí v modelové situaci přivolání lékařské pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - poranění - ošetření - přivolání lék.pomoci 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vnější tělesné znaky jednotlivých pohlaví - zamýšlí se nad rozdíly v chování chlapců a dívek, rozdíly ve fyzické síle a výkonnosti - respektuje odlišnosti v chování dívek a chlapců, k opačnému pohlaví se chová ohleduplně, s pochopením - uvede příklady vhodného sexuálního chování přiměřené věku - seznámí se s tělesnými změnami a rozvojem druhotných pohlavních znaků - seznámí se s menstruačním cyklem a zvýšenou hygienou - seznámí se se sexuálními odchylkami a jejich pojmenováním - seznámí se s možným nebezpečím při setkání s pedofilem, exhibicionistou - vnímá souvislost mezi sexualitou a partnerskými vztahy, manželstvím - uvědomuje si následky sexuálního chování - uvede příklady rolí a úloh a konkrétní odpovědnosti v partnerství, manželství - uvědomuje si na příkladech povinnosti rodičů a jejich odpovědnost za výchovu dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - sexuální chování - tělesné znaky - chování - sexuální chování - tělesné změny - sexuální odchylky - rodina, partnerství, - rodičovství 	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce
Vzdělávací obor : Člověk a svět práce
Stupeň školy : 1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Obsah :	Charakteristika předmětu	98
	Vzdělávací obsah : 1. - 3. ročník	99
	4. - 5. ročník	101

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Praktická výchova zahrnuje výstupy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností plánovat a organizovat svou práci, spolupracovat s ostatními při pracovních činnostech, osvojení pracovních návyků, zdokonalení v provádění jednotlivých pracovních úkonů v pečlivosti i kvalitě, získání základních zkušeností a zručnosti v jednotlivých manuálních činnostech. Tematické celky jsou zařazovány a střídány v průběhu každého ročníku.

Předmět je zařazen v 1.ročníku, 2.ročníku, 3.ročníku, 4.ročníku a 5.ročníku.

Výuka probíhá v běžných učebnách nebo ve specializované učebně v rozsahu 1-2 vyučovací hodiny týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Praktická výchova jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - „Řešení problémů“, „Sebeorganizace“, „Kreativita“ 1.-5.ročník
Environmentální výchova - „Lidské aktivity a životní prostředí“ 1.-5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- motivuje žáky k učení manuálním činnostem a zvyšování zručnosti
- zařazuje písemný slovní nebo schematický popis postupu práce a pomáhá žákům při orientaci v něm

Kompetence k řešení problému

- zadává žákům konkrétní úkoly využitelné v praxi a učí je správně se rozhodovat vzhledem k materiálu, postupu a časové organizaci
- umožňuje žákům projevy vlastních kreativních přístupů při zvládnutí zadané práce

Kompetence komunikativní

- umožňuje žákům klást otázky k postupu práce a využití vhodných nástrojů
- umožňuje žákům vzájemné diskuse při vyjasňování organizace a postupu práce, vede je k vyslechnutí názoru ostatních

Kompetence sociální a personální

- zadává žákům práci vyžadující spolupráci se spolužáky, určení dílčích úkolů a pochopení vlastního podílu na práci skupiny a odpovědnosti za celkový výsledek práce
- zařazuje co nejširší škálu různých prací, aby umožnil žákům orientaci v manuálních a jiných praktických činnostech a tím získání zkušeností pro svůj další rozvoj zručnosti a šikovnosti
- vyžaduje od žáků odvedení pečlivé a plně dokončené práce

Kompetence občanské

- rozvíjí u žáků povědomí nezastupitelného významu práce pro život člověka v lidské společnosti
- posiluje odpovědnost žáků za vlastní práci a její kvalitu
- seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti práce a nutnosti jejich dodržování

Kompetence pracovní

- vyžaduje od žáků úplné dokončení práce v co nejlepší kvalitě, vede je k dovednostem zhodnocení a posouzení kvality odvedené práce
- učí žáky respektu k práci ostatních, diskusi a vzájemné pomoci a podpoře při práci

Tematický celek: **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základy bezpečnosti (při práci s nůžkami, jehlou) - dodržuje zásady hygieny práce (pořádek na lavici, úklid, osobní hygiena, větrání) 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce - hygiena při práci 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně zachází s nůžkami - stříhá papír, textil, nitě - stříhá rovné a zaoblené stříhy (1)(2) - stříhá drobně členité stříhy (3) 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s nůžkami - stříhání papíru, textilu, nití 	
<ul style="list-style-type: none"> - dovede používat lepidlo - lepí a slepuje různé druhy materiálů vhodnými druhy lepidel 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy lepidel, práce s lepidlem - lepení a slepování materiálů 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché skládání, trhání, překládání - pracuje podle slovního návodu při skládání papíru (origami) - provede vystřížení podle šablony (1) - provede obkreslení a vystřížení (2) (3) - vytváří plošný (1) nebo prostorový (2) (3) výtvar podle předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem - skládání (origami) - práce se šablonou - práce s kartonem 	
<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně zachází s jehlou - navléká niť - šije a sešívá předním stehem - přišije knoflík 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s jehlou a nití, šití 	
<ul style="list-style-type: none"> - navléká velké korále (1), drobné korálky (2) (3) - vytváří výrobky pomocí provlékání korálek 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s korálky 	
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jednoduché výtvary z textilu a příze - vytváří dekorační a ozdobné předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textilem a přízí 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s druhy a vlastnostmi modelovací hmoty - vytváří konkrétní tvary a předměty hnětením, válením, vytahováním, vytlačováním, oddělováním, spojováním, nastřihováním 	<ul style="list-style-type: none"> - modelovací hmoty (plastelína, modurit, těsto, keramická hlína) - modelování 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří předměty a dekorace z netradičních materiálů - kombinuje různé materiály 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s netradičními materiály (kartón, plast, těstoviny, špejle, příze, vosk, apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá přírodní materiály při tvorbě jednoduchých dekoračních předmětů, šperků, svícňů apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - využití přírodních materiálů (suchých květin, slámy, listů, plodů, větviček, semen) 	

Tematický celek: **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 		
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří stavby z více vrstev, správně vyrovnává vrstvy - provede stavbu podle nákresu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s volnými díly (dřevěné kostky) - práce podle předlohy 	M (prostorová představivost)
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s technikou spojování dílů a správně ji používá - montuje a demontuje jednotlivé díly stavebnice - sestavuje modely podle předlohy i podle vlastní představy 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s jednoduchými stavebnicemi (Žako, Cheva, apod.) 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří prostorové modely z kartónových prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvary z krabic, obalů, špejlí 	

Tematický celek: **PĚSTITELSKÉ PRÁCE**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ➤ pečuje o nenáročnou rostlinu 		
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a rozlišuje změny v přírodě v průběhu roku - zhodnotí změny a jejich příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody 	ČS
<ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje pokojové rostliny - zalévání, kypření, rosení, hnojení, přesazení - seznámí se s odlišnostmi vhodných podmínek pro pěstování různých rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> - pěstování pokojových rostlin - vhodné podmínky (zálivka, světlo) 	ČS
<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje si podmínky života rostlin - pokouší se o pěstování některých plodin 	<ul style="list-style-type: none"> - klíčení rostlin (hrách, fazole, obilí – osení) - pěstování hrachu, fazole 	ČS

Tematický celek: **PŘÍPRAVA POKRMŮ**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ připraví tabuli pro jednoduché stolování ➤ chová se vhodně při stolování 		
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivé druhy nádobí a příboru a rozliší jejich použití při stolování - připraví stůl se správným položením nádobí a příboru - poznává základní vybavení kuchyně (vařečka, naběračka, hrnec, pánev, mísa, podnos, apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy nádobí a součásti příboru - prostření stolu - kuchyňské náčiní a nádobí 	
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičí správné sezení a používání příboru - dodržuje správné návyky při stolování a čistotu 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla při stolování 	
<ul style="list-style-type: none"> - myje a utírá nádobí, seznámí se s použitím mycích prostředků - utírá a uklízí pracovní plochy 	<ul style="list-style-type: none"> - mytí a úklid nádobí - úklid pracovních ploch 	

Tematický celek: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 		
<ul style="list-style-type: none"> - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje umístění a zacházení s pracovními pomůckami a materiály - respektuje bezpečnost při zacházení s různými pomůckami (nůž, špachtle, jehla..) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, - používá pracovní oděv, ochranné pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - pořádek, pravidla zacházení s pomůckami, úklid - bezpečnost při práci 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří na základě své představivosti náčrt nebo šablonu - vytváří různé výrobky z daného materiálu podle vlastních návrhů 	<ul style="list-style-type: none"> - práce podle vlastního náčrtu nebo šablony 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří si organizační plán práce - přemýšlí o nejvhodnějších pracovních postupech vzhledem ke zvolenému výrobku a danému materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace a plánování práce - pracovní postup 	
<ul style="list-style-type: none"> - při práci s různými materiály umí používat vhodné pomůcky a nástroje - zachází se špachtlí, nožem, rydlem, jehlou, nůžkami, měřidlem, náprstkem 	<ul style="list-style-type: none"> - používání náčiní a nástrojů 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy papíru (novinový, kancelářský, balicí, kreslicí, krepový, karton) - určuje vlastnosti papíru (tloušťka, povrch, barva, tvrdost, savost, pružnost) - rozlišuje formát papíru - vybírá vhodný materiál pro určité prvky výrobku a pracovního postupu - zdokonaluje pracovní postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem - druhy papíru - vlastnosti papíru - formát papíru - výběr vhodného materiálu 	
<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jednoduché výtvořky z textilu a příze - vytváří dekorační a ozdobné předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textilem a přízí 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje materiály(bavlna, vlna, umělé), textilie (tkanina, úplet, plst', příze, nit', vyšívací bavlnka, stužka, prádlová guma) - rozlišuje šicí pomůcky (špendlík, jehla, knoflík, zip, háček, druk, spínací špendlík, apod.) - šije a sešívá předním, zadním, obnitkovacím, křížkovým a stonkovým stehem - sešije jednoduchý šev, obruba - přišije háček, poutko, knoflík - navlékne gumu, šňůrku - pracuje podle jednoduchého stříhu - vytvoří jednoduchý výrobek 	<ul style="list-style-type: none"> - textilní materiály, příze a šicí potřeby - šití, zašívání - práce s jednoduchým stříhem 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí modelovací dovednosti - používá špachtli, drát, nůž, špejli - uvažuje o výběru materiálu vzhledem k výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> - modelování (vosk, těsto, modelovací hlína) 	
<ul style="list-style-type: none"> - k vytváření výrobků používá různé materiály - dovede materiály rozlišit, vhodně vybrat a kombinovat - vytváří podle návodu a vlastní fantazie různé výrobky 	<ul style="list-style-type: none"> - výroba z dalších materiálů (textil, kůže, odřezky dřeva, sádra, korek, karton, těsto, bužírka, přírodniny, modurit, plasty, drátky, provázky, apod.) 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
- seznámí se s poskytnutím první pomoci při drobném poranění (říznutí, odřenina, krvácení, puchýř)	- první pomoc	ČS

Tematický celek: **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 		
- provádí správně jednoduchou montáž a demontáž - zná a odlišuje jednotlivé díly a spojovací prvky - vhodně a účelně vybírá jednotlivé díly pro celkový výtvar	- práce s různými typy stavebnic plošné, konstrukční, prostorové	
- vytvoří konstrukci podle slovního návodu - sestaví model podle zadaného náčrtu a předlohy - vytvoří vlastní náčrt a sestaví vlastní model - vytvoří konstrukci podle své fantazie	- návod, náčrt, předloha - vlastní konstrukce	
- umí zacházet s nástroji a pomůckami určenými k montáži a demontáži (šroubovák, klíč, ...)	- pomůcky pro montáž a demontáž	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, s kterými byl seznámen - seznámí se s nebezpečím možných úrazů a způsobem jejich ošetření	- zásady hygieny a bezpečnosti práce - první pomoc	

Tematický celek: **PĚSTITELSKÉ PRÁCE**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 		
- provádí zalévání, kypření, rosení, hnojení, vegetativní rozmnožování, přesazování - seznámí se s dalšími činnostmi (setí, sázení, jednocení, pletí, hnojení, sklizení, kypření, zavlažování) - provádí vlastní pěstitelské pokusy (s různými semeny a výhonky), pozoruje a vyhodnocuje jejich postup a úspěšnost	- pěstitelské činnosti - pěstitelské pokusy	ČS
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny - seznámí se s úpravou suchých květů a úpravou řezaných květin	- půdní substrát, hydroponie - ikebana, úprava ve váze	
- seznámí se a rozpoznává základní pěstitelské potřeby, nástroje a náčiní - při činnostech volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní	- pěstitelské potřeby (květináč, truhlík, konévka, kolíky, motyčka, lopatka, váza, nůžky, pomůcky pro hydroponii)	
- dodržuje používání pracovního oděvu, rukavic, mytí rukou - respektuje bezpečnost práce - správně manipuluje s nástroji a pomůckami - respektuje upozornění na jedovaté rostliny - seznámí se s nebezpečím alergie a zneužitím rostlin jako drog	- zásady hygieny - bezpečnost práce - jedovaté rostliny, alergie, drogy	ČS
- nacvičuje ošetření úrazu (říznutí, škrábnutí, drobné krvácení, puchýře)	- první pomoc	ČS

Tematický celek: **PŘÍPRAVA POKRMŮ**

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně ➤ připraví samostatně jednoduchý pokrm ➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 		
<ul style="list-style-type: none"> - myje si ruce před vařením - používá zástěru, šátek, čisté nádobí - omývá zeleninu a ovoce před použitím - seznámí se s výběrem, nákupem a pravidly pro skladování potravin - průběžně udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - myje, utírá a uklízí nádobí na určená místa - provádí celkový úklid kuchyňky po ukončení práce 	<ul style="list-style-type: none"> - hygienická pravidla - výběr, nákup a skladování potravin - průběžný pořádek a čistota - mytí nádobí - celkový úklid kuchyně 	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a určí použití základního kuchyňského náčiní a nádobí (hrnce, pánev, prkénko, struhadlo, cedník, váleček, vál) - seznámí se s kuchyňskými přístroji a jejich bezpečným používáním (vařič, el.konvice, mixér, sporák, el.trouba, mikrovlná trouba, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - kuchyňské přístroje, pravidla bezpečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduchý pokrm a nápoj (např. čaj, pomazánku, ovocný nebo zeleninový salát, obložený chleba, polévku, kaši, puding, špagety, apod.) - účelně využívá kuchyňské náčiní - dodržuje postup přípravy - seznámí se s pravidly pro uchovávání pokrmů 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava pokrmů - používání kuchyňského náčiní - uchovávání pokrmů, mraznička 	
<ul style="list-style-type: none"> - upraví stůl pro slavnostní příležitost - použije některé zdobné prvky (skládání ubrousků) - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - předvede správné chování při simulaci návštěvy restaurace 	<ul style="list-style-type: none"> - slavnostní úprava a prostření stolu - pravidla stolování a společenského chování - návštěva restaurace, chování při stolování na návštěvě 	
<ul style="list-style-type: none"> - opatrně manipuluje s ostrými předměty - seznámí se s bezpečným zacházením s elektrickými spotřebiči - používá chňapku při práci s horkým nádobím - seznámí se s ošetřením při říznutí, opaření, popálení 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a možná nebezpečí v kuchyni - první pomoc 	

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
Vzdělávací obor : Tělesná výchova
Stupeň školy : 1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsah :	Charakteristika předmětu	105
	Vzdělávací obsah : 1. - 3. ročník	106
	4. - 5. ročník	108

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova zahrnuje výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví. Vzhledem k charakteru naší školy je předmět vyučován v omezené míře (např. časté zatížení žáků medikací, omezení fyzické zátěže, omezení pobytu na přímém slunci, prostorové omezení apod.). Některé pohybové aktivity jsou realizovány v rámci odpoledních aktivit léčebného režimu DPL.

Důraz je kladen na rozvoj pohybových dovedností zaměřených na koordinaci, pohyblivost, sílu, přesnost, postřeh, schopnost spolupracovat v týmu a především na kázeň v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Výuka probíhá ve sportovní místnosti, která má velmi malou plochu.

Předmět je zařazen ve všech ročnících 1. stupně v rozsahu 1 hodina týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Tělesná výchova jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - „Sebepoznání“, „Seberegulace“, „Komunikace“,
„Vztahy mezi lidmi“, „Kooperace a kompetice“ 1.-5. ročník
Environmentální výchova - „Lidské aktivity a životní prostředí“ 4.-5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- zařazuje dostatek rozmanitých pohybových aktivit a základů vybraných sportů, jejich prostřednictvím pomáhá žákům rozvíjet své pohybové učení a zlepšovat koordinaci pohybů
- provádí s žáky individuální posouzení úrovně pohybových dovedností v časovém vývoji, podněcuje je k posouzení vlastního pokroku a míry úsilí

Kompetence k řešení problému

- zařazuje vhodné cvičení pro rozvoj fyzické kondice a zdatnosti žáků a podporuje tak jejich fyzickou i psychickou odolnost při řešení náročných situací
- umožňuje žákům vlastní organizaci a vedení např. rozcvičky, soutěže nebo míčové hry, rozvíjí jejich dovednost řešit sporné situace v roli rozhodčího a přijímat rozhodnutí jiného spolužáka

Kompetence komunikativní

- používá vhodnou odbornou terminologii, vede žáky k jejímu porozumění a používání
- rozvíjí u žáků schopnost neverbální komunikace používáním gest a domluvených pokynů
- umožňuje žákům krátkou domluvu při týmové sportovní aktivitě, požaduje po žácích při pohybové zátěži hlasový klid

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí fyzickou kondici žáků, umožňuje jim individuálně zvolit dle svých možností kvantitativní míru cvičení
- rozvíjí u žáků pomoci nácviku účinnou spolupráci při týmových hrách
- rozvíjí u žáků respekt k osobnostem ostatních, důrazně potlačuje jakýkoliv posměch kvůli slabším výkonům, vede žáky k efektivní pomoci sobě navzájem
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup ke svému zdraví, učí je odhadnout vlastní síly a nepřeceňovat je, ale ani se nepodceňovat, rozvíjet odvalu

Kompetence občanské

- vyžaduje od žáků pochopit a dodržovat pravidla hry a jejich prostřednictvím rozvíjí u žáků uvědomění nutnosti dodržování stanovených pravidel i v ostatních činnostech
- seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti a vede je k cílevědomé ochraně zdraví svého i ostatních při sportu

Kompetence pracovní

- rozvíjí u žáků adekvátní sebehodnocení fyzických schopností a jejich cílevědomý rozvoj

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 		
Činnosti ovlivňující zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s významem pohybu pro zdraví a pro rozvoj růstu - snaží se aktivně cvičit i mimo hodiny TV - uvědomuje si význam pravidelného sportu 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví, délka, intenzita pohybu 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - dodržuje kázeň při hodině - řídí se pokyny učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena při TV, - cvičební prostředí 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady bezpečnosti cvičebního prostoru - umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc - podle pokynů učitele ukládá náčiní a nářadí na své místo 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost 	
<ul style="list-style-type: none"> - drží hlavu vzpřímenou, spolu se šíjí protaženou vzhůru - udrží váhu na přední straně chodidel - zvládá správné držení těla při práci v sedě, ve stoje, při zvedání břemene - zvládá cvičení podle učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná své pohybové přednosti a nedostatky - pravidelně zařazuje do svého režimu zdravotní cvičení - zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu - pomocí uvolňovacích cviků snižuje svalové napětí a duševní napětí - dbá estetického projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná, kompenzační a relaxační cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> - při jednotlivých cvicích správně dýchá - vdech zpravidla spojuje s pohyby, které roztahují hrudník - vydechuje při pohybech pažemi dolů a při předklonu 	<ul style="list-style-type: none"> - napínací a protahovací cvičení, - uklidnění po zátěži 	
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje dostatek aktivity a vytrvalosti - rozvíjí svou zdatnost (sílu, rychlost, vytrvalost) - zaměřuje se na správnou koordinaci svých pohybů - rozvíjí schopnost rychle reagovat na měnící se podmínky - rozvíjí smysl pro orientaci na ploše 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a koordinace pohybů 	
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> - pohovoří o zážitcích ze hry a radosti z výkonu - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky - rozumí organizačním povelům pro realizaci her - dovede využívat předměty denní potřeby k pohybovým hrám - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem - prostřednictvím hry se učí překonávat překážky a pěstovat sebeovládání - rozvíjí odvahu, rozhodnost a šikovnost - zná bezpečnost při různých hrách 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - netradiční pohybové hry - pohybová tvořivost 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si souvislost gymnastických cvičení se správným držením těla - zná základní názvy osvojovaných cviků - dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní - pokouší se o zpevnění těla při provádění gymnastických cviků - dovede se soustředit na cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - základy gymnastiky 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - provádí nácvik kotoulu vpřed, vzad - ovládá chůzi na lavičce, přeskoky přes lavičku s oporou o ruce - zvládá výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu - učí se zhodnotit svůj výkon a výkon svých spolužáků - při cvičení klade důraz na správné držení těla a na estetický projev - je odvážný, snaží se překonávat zábrany, je rozhodný, snaží se být vytrvalý i při neúspěšných pokusech 	- akrobacie	
<ul style="list-style-type: none"> - pohovoří o pocitech při cvičení s hudbou - umí pojmenovat základní postoje, pohyby a kroky - dovede se soustředit na hudební a rytmický doprovod - prožívá melodii - zvládá základní estetický pohyb těla – chůzi, běh, skoky, obraty - dokáže se pohybovat v rytmu hudby - umí 2-3 tanečky založené na taneční chůzi a běhu - provádí vlastní pohybovou improvizaci na rytmický doprovod 	- rytmické a kondiční formy cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá různé přetahy ve dvojicích - umí pád vzad skulením do kolébky 	- průpravné úpoly (přetahy, přetlaky)	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje běh, skok, hod - objasní, jak běhy, skoky a hody všestranně ovlivňují organismus žáka - rozlišuje sprint, vytrvalostní běh - učí se zdolávat jednoduché překážky - zvládá skok do dálky z místa - koordinuje pohyb při odrazu a výskoku - zvládá práci paže - umí házet míčkem z místa 	- základy atletiky - rozlišení disciplín - skok - hod míčkem	
<ul style="list-style-type: none"> - drží míč jednoruč a obouruč - dokáže manipulovat s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti - zvládá přihrávky rukou – vyvolenou i opačnou - umí míč chytit - chápe činnosti s míčem a využívá je v pohybovém režimu 	- základy sportovních her - manipulace s míčem	
Činnosti podporující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením - zná smluvené povely, signály, znamení, gesta a jiné prostředky komunikace při TV a sportu 	- komunikace v TV	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá přípravu a úklid náradí a náčiní - bezpečně se pohybuje a chová ve známých prostorách 	- organizace při TV	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam pohybových činností pro navazování mezilidských kontaktů - rozlišuje kladné a záporné postoje jednotlivců - respektuje své spolužáky 	- posuzování pohybových dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady fair play chování - má radost ze hry, pohybu 	- zásady jednání a chování	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy ➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 		
Činnosti ovlivňující zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> - pohovoří o významu pohybu pro zdraví a zdravý vývoj - v rámci možností se snaží využívat možností pro sport a pohyb 	- význam pohybu pro zdraví, (intenzita pohybu)	
<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné sportovní oblečení a obuv - dodržuje kázeň při TV - řídí se pokyny učitele - dodržuje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách - ví, že kouření, pití alkoholu a požívání drog má škodlivý vliv na zdraví a pohybovou výkonnost 	- hygiena při TV (cvičební prostředí)	
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorách - umí ošetřit větší poranění, přivolat lékaře 	- bezpečnost při TV	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby - ví, že soustředění má význam při cvičení a prožívání cviků - ovládá techniku jednotlivých cviků - rozlišuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení /ve škole, doma/ - zná několik základních cviků z každé osvojené oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené soustavy - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu 	- průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> - dělá protahovací a napínací cvičení volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti - provádí cviky silové s maximální intenzitou a s následným odpočinkem 	- napínací a protahovací cvičení	
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky - zná základní pojmy související s funkcemi her, pravidly - uvede příklady her v přírodním prostředí - dovede samostatně vytvářet pohybové hry s různým zaměřením - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu 	- pohybové hry (pohybová tvořivost)	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - umí pojmenovat používané náčiní - umí dát záchranu a dopomoc při gymnastickém cvičení - zvládá průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly a rychlosti 	- gymnastika - průpravná cvičení	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá kotoul vpřed a vzad - provádí stoj na lopatkách - umí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - dělá stoj na rukou s dopomocí - udrží rovnováhu při cvičení na lavičce, chůze, přesuny, poskoky 	- akrobacie	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem - zvládá základní estetický pohyb těla - umí držet partnera při různých tancích - zvládá změny poloh, obměny tempa a rytmu - zvládá základy cvičení s náčiním (šátek, míč) - snaží se zvládnout taneční krok 2/4, 3/4 - umí základní tance založené na kroku poskočném, přísunném - umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb 	- rytmické a kondiční formy cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá různé přetahy ve dvojicích - umí pád vzad skulením do kolébky 	- průpravné úpoly (přetahy, přetlaky)	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy – základní disciplíny, části běžecké dráhy, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - zná startovní povely, způsoby měření a zaznamenávání výkonů - provádí odraz a výskok se správnou koordinací - při poklusu správně koordinuje pohyby nohou, paží 	- základy atletiky	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře a pravidla zjednodušených sportovních her - zná základní organizace utkání, losování, zahájení, počítání skóre, ukončení - přihrává jednoruč, obouruč - umí dribling - trefuje se na terč - ovládá základy vedení míče nohou - uplatňuje zásady fair play jednání ve hře 	- základy sportovních her - manipulace s míčem	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základy turistiky (plán výletu, tábornické potřeby, orientace, chování v přírodě, pohyb v terénu, bezpečnost) 	- turistika a pobyt v přírodě	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vzdělávací obor : Hudební výchova
Stupeň školy : 1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsah :	Charakteristika předmětu	111
	Vzdělávací obsah : 1. - 3. ročník	112
	4. - 5. ročník	115

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Přispívá k rozvoji hudebního vnímání a citění, rozvoji hudebních dovedností, chápání hudby jako relaxačního a komunikačního prostředku, posilování vztahu ke kultuře a jejím odlišnostem v rámci jednotlivců, etnických skupin a národů. Uzké vazby má k předmětům Výtvarná výchova (výtvarná představitivost v souvislosti s hudbou), Česká jazyk (komunikace, texty písní, popis dojmů), Tělesná výchova (pohybové ztvárnění hudby, taneční kroky). V rámci výuky se prolínají vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti.

Předmět je zařazen v 1.-5.ročníku. Výuka probíhá v běžných vyučovacích hodinách ve specializované učebně v rozsahu 1 hodina týdně.

Průřezová témata

V rámci předmětu Hudební výchova jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“, „Kreativita“ 1.- 5.ročník
Multikulturní výchova 1.- 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- provádí s žáky individuální posouzení úrovně hudebních dovedností v časovém vývoji, podněcuje je k posouzení vlastního pokroku a míry úsilí
- motivuje žáky k zájmu o poslech a vnímání hudby
- využívá hudbu v procesu učení a při dalších tvůrčích činnostech estetického a pohybového zaměření

Kompetence k řešení problému

- rozvíjí u žáků vytváření vlastních názorů na hudební tvorbu a její interpretaci, podporuje jejich vzájemnou diskusi, argumentaci a obhajobu názorů
- podporuje u žáků tvořivý přístup k interpretaci písně

Kompetence komunikativní

- rozvíjí u žáků dovednosti v porozumění notovému zápisu
- provádí se žáky rozbor textů a pomáhá jim porozumět jejich obsahu
- nabízí žákům příležitosti k vlastní hudební improvizaci jako prostředku vyjádření a sdělení emocí
- zařazováním hudebních her rozvíjí u žáků dovednosti v komunikaci prostřednictvím zvuků
- umožňuje žákům vytvářet vlastní jednoduché texty jako prostředek sebevyjádření

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí u žáků uvědomělou ochranu svého zdraví i zdraví ostatních přiměřenou hlasitostí hudby
- rozvíjí u žáků pochopení rozdílů v působení různých hudebních děl na psychiku člověka a jejich využití jako prostředku pro relaxaci nebo aktivizaci, vytvoření příjemné atmosféry
- zařazuje takové typy hudební produkce, při nichž je nezbytná spolupráce žáků při zpěvu nebo doprovodu

Kompetence občanské

- přispívá k pochopení kulturních tradic a projevů prostřednictvím zařazování hudební tvorby z různých žánrů a národnostních a etnických kulturních oblastí
- rozvíjí u žáků vlastní kulturní zakotvení pomocí zařazování české klasické, lidové i moderní tvorby
- rozvíjí schopnost vcítit se do atmosféry a situací vyjádřených v hudbě a písních

Kompetence pracovní

- dbá na správné a šetrné zacházení žáků s hudebními nástroji a dalšími pomůckami
- rozvíjí u žáků manipulační dovednosti a přesné dodržování předepsaného prstokladu a úchopu nástroje při instrumentálních činnostech
- rozvíjí u žáků trpělivost a vytrvalost při nácviu hudebních činností

VÝSTUPY RVP-ZV
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

1. ročník		
UČIVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	Pozn.
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, správné držení těla) - nácvik (vokální imitaci) alespoň 10 písní ve 2/4, 3/4 taktu jednohlasem - sjednocení hlasového rozsahu (c1- a1) - hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) 	<ul style="list-style-type: none"> - pro dodržování správných pěveckých dovedností využívá dechová a hlasová cvičení - je schopen pěvecky realizovat hudební kontrasty (silně – slabě, rychle – pomalu, vesele – smutně) prostřednictvím písní - opakuje jednoduchý hudební motiv 	
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace - melodizace 	<ul style="list-style-type: none"> - poznává dětské hudební nástroje - zvládne jednoduchou reprodukci v pravidelném rytmu - využívá instrumentální aktivitu při doprovodu písní - pokouší se zhudebnit říkanku s využitím melodie známé písňe 	
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohybový doprovod písní s využitím hry na tělo a jednoduchým tě-lesným cvičením - hudebně pohybové hry (Zlatá brána, Kolo, kolo mlýnský, Jedna dvě, Honza jde) 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje pohybem náladu hudební skladby - naučí se doprovázet některé písňe užitím tleskání, pleskání, dupání ve 2/4 taktu - provádí jednoduché taneční hry se zpěvem (využití prostorové obměny) 	
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - vokální hudba - instrumentální hudba - hudebních nástroje (klavír, buben, zobcová flétna, housle, kontrabas) - kvalita tónů (délka, síla, výška) - poslechové hry - hudební styly a žánry, ukázky skladeb některých skladatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a rozezná hlas mužský, ženský, dětský - rozlišuje některé hudební nástroje - při poslechu rozlišuje tóny krátké – dlouhé, tiché – hlasité, vysoké – hluboké) - pozná píseň podle melodie, hlas spolužáka a hudební nástroj - seznamuje se s hudebními styly a žánry (ukolébavka, pochod), a ukázkami částí skladeb 	

2. ročník		
UČIVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	Pozn.
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti - sjednocení hlasového rozsahu (c1- h1) - intonační cvičení (podle nápodoby) - nácvik alespoň 10 písní (vokální imitací) v 2/4, 3/4 taktu (lidové pís-ně) - hudební hry 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své pěvecké dovednosti (dodrží správnou výslovnost samohlásek na konci slov, měkké nasazení a tvorba tónu, rytmické členění, intonační přesnost) - intonuje podle nápodoby vzestupnou a sestupnou řadu tónů s doprovodem klavíru v durových tóninách - naučí se zpívat písně podle sluchu s možností grafické opory - poznává, rozlišuje a napodobuje jednoduché melodie 	
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché hudební nástroje, hra na tělo - rytmizace - melodizace (hudební doprovod s akcentem těžké doby) - hudební pojmy (melodie zesilující, zeslabující, zrychlená, zpomalená, takt, noty:čtvrt'ová, půlová, osminová, pomlky:čtvrt'ová 	<ul style="list-style-type: none"> - doprovází zpěv písní jednoduchým rytmickým a melodickým doprovodem, hrou na tělo - provádí zadanou melodizaci písní - sleduje obrys melodie v notovém zápisu - seznamuje se s notami podle jejich délky trvání a s pomlky 	
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - taktování ve 2/4 taktu - pohybové vyjádření stoupající a klesající melodie, tempa, dynamiky (forte, mezzoforte, piano) a emocionálního zážitku hudby - hudebně pohybové hry (Hlava, ramena..., Hra na zvířátka, Hra na zrcadlo) 	<ul style="list-style-type: none"> - doprovází zpěv písní taktováním, naučí se správnému pohybu paží - dokáže vyjádřit pohybem směr melodie (zrychlené, zpomalené, silné, středně silné, slabé) - nacvičuje a provádí jednoduché pohybové hry 	
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - vokální a instrumentální hudba - hudební nástroje (poslech ukázky hry na tympán, buben, trubku, trombon, klarinet) - hudební výrazové prostředky: (rytmus, tempo, pohyb melodie, dynamika) - hudební styly a žánry, poslech skladeb některých skladatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zpěv sólisty a sboru - pozná a rozlišuje hudbu taneční a pochodovou - vyslechne a snaží se rozlišit některé hudební nástroje - vyjadřuje svůj názor k vyslechnuté hudbě - odlišuje melodii stoupající, klesající - všímá si změn rytmu, tempa a dynamiky při poslechu skladeb (pochod, ukolébavka) - poznává hud.styly a žánry (hudba taneční, pochodová, koledy), seznamuje se s poslechovými skladbami různých skladatelů 	

3. ročník		
UČIVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	Pozn.
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti (dělení slov, dýchání mezi frázemi, výslovnost, dynamicky odlišný zpěv) - rozšiřování hlasového rozsahu (c1 – c2) - nácvik písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu v durové i mollové tónině (jedno-hlas, nácvik dvojhlasu, kánon) - intonační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na znělosti koncové souhlásky, správně dýchá a vyslovuje - snaží se procítěně zazpívat ukolébavku, píseň veselou - naučí se zpívat písně v různých tóninách - nacvičuje jednoduchý dvojhlas - intonuje opakovaně části písně - naučí se intonovat melodii vzestupnou a sestupnou skokem na neutrální slabiky 	
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - rytmizace (využití hodnot čtvrt'ových, osminových a půlových not) - melodizace (využití zvonkohry, klavíru, nástrojů vytvořených svépomocí, dvojhlasu, melodizace básničky) - hudební pojmy (nota celá, taktová čára, 4/4 takt) 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří hudební doprovod písní pomocí hudebních nástrojů - využívá jednotaktová až dvoutaktová ostináta - provádí rytmický kánon - doprovází píseň hrou na melodické nástroje - vytváří instrumentální dvojhlas - melodicky improvizuje krátkou básničku - rytmizuje podle grafického záznamu jednoduchý motiv 	
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - improvizované vyjádření hudby pohybem - taneční kroky: poskočný - spojení pohybu se zpěvem písní - hudební výrazové prostředky (metrum, hudební barva) - taktování ve 2/4, 3/4 taktu 	<ul style="list-style-type: none"> - snaží se vycítit rytmus a sladit pohybové prvky - nacvičuje taneční krok s držením rukou v bok, vedle sebe, proti sobě a využije jich při zpěvu písní - doprovází zpěv písní pohybem na místě (v kruhu, v řadách) - vyjadřuje polohu a pohyb melodie pohybem paží, trupem, chůzí, poskokem 	
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - vokálně instrumentální hudba - hudební nástroje (známé, netradiční – řehtačka, kukačka, slavík) - hudební výrazové prostředky - prožitkový poslech - hudební styly a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v poslechové skladbě kdo zpívá, vnímá dvojhlas a jaké hudební nástroje znějí - seznamuje se s dějem některých skladeb (opera) - rozlišuje hudební nástroje dechové a smyčcové - při poslechu si všímá narůstající dynamiky, rozdílné melodie, gradace, nálady, odrazu reality - spočítá, kolikrát se opakuje melodie refrénu - napodobuje hru na hudební nástroj, navzájem si píší na záda podle prožitku hudby - poznává a rozlišuje hudbu k slavnostním příležitostem, indickou, čínskou hudbu, rock 	

VÝSTUPY RVP-ZV
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not ➤ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby ➤ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metro-rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

4. ročník		
UČIVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	Pozn.
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti (prodluž. výdechu, vázání tónů) - rozšiřování hlasového rozsahu (c1 – d2) - nácik písní v 2/4, 3/4, 4/4 taktu v durové i mollové tónině (jednoduchý dvojhlas) - grafický záznam melodie 	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje své pěvecké dovednosti a využívá jich při zpěvu písní - rozšiřuje tónový prostor pomocí intonačních cvičení, pracuje s trojzvukem - zpívá písně rytmicky správně, dodržuje frázování - orientuje se v jednoduchém notovém záznamu 	
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (rytmické, melodické) - nástrojové skupiny (<u>dech.</u>: dřevěné, žesťové, <u>strunné</u>: smyčcové, drnkací, úderné) - hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá hudební nástroje k doprovodné hře - třídí hudební nástroje do skupin podle podobnosti - vytváří jednoduché přede hry a mezihry naučeným písním 	
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohybový doprovod písní - taktování ve 3/4, 4/4 taktu - hudebně pohybové hry (Pásla ovečky, Čáp a žabky) 	<ul style="list-style-type: none"> - pantomimicky vyjádří charakter vyslechnuté hudby s využitím pohybů paží, nohou - doprovází zpěv pohybem podle nápodoby, ve dvojicích - zdokonaluje se doprovázet písně taktováním - naučí se některé pohybové hry 	
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - vokálně instrument. hudba - hudební forma (malá písňová forma dvoudílná – a,b, trojdílná – a,b,a) - poslech skladeb (pohyb melodie, zvukomalba) - hudební styly a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje melodii od doprovodu - rozpoznává dvojdílnost a trojdílnost v hudbě - soustředěně poslouchá a snaží se proniknout do podstaty hudebního díla - popisuje své pocity z některých vyslechnutých skladeb - seznamuje se s hudbou indiánskou, romskou, komorní - poznává rozdíl mezi polkou a valčíkem 	

5. ročník		
UČIVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	Pozn.
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pěvecké dovednosti (střídavý dech, rozšiřování hlasového rozsahu h – d2) - nácvik písní s oporou o notový záznam (neopomíjíme výslovnost koncových souhlásek) - státní hymna (okolnosti vzniku) 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje dovednosti osvojené z nižších ročníků (kultivovaný přednes, frázování, dodržování hlasové hygieny) - zpívá písně v jednohlase či dvojhlasě - pokusí se v písni částečně pozměnit melodii - seznámí se a naučí se zpívat českou hymnu 	
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - hudební improvizace (akcentace těžké doby, ostinato) - rytmický kánon - orchestr 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje rytmické a melodické cítění hrou na nástroje - obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře - rozvíjí hudební sluchovou představivost - vytváří instrumentální kánon - seznámí se s hudebními nástroji orchestru a jejich zasedacím pořádkem 	
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohybový doprovod písní - hudebně pohybové hry (Na Heličku, Trnaveček, Hajha husy) 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí improvizovaný pohyb podle charakteru hudby - rozvíjí samostatnost pohybového doprovodu a využívá taneční kroky - reaguje na výrazové prostředky hudební řeči - nacvičuje pohybové hry a dbá plynulého pohybu - nacvičí hudebně pohybové hry 	
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - poslech skladeb - skladatelé (B.Smetana, A.Dvořák, J.S.Bach, W.A. Mozart) - hudební forma (variace, rondo) - hudební styly a žánry - vokálně instrumentální hudba 	<ul style="list-style-type: none"> - poslechem skladeb získá a pochopí společenskou funkci hudby - získá povědomost o skladatelském významu některých skladatelů - rozpoznává v hudbě různé obměny hlavní hudební myšlenky nebo neustálý návrat k hlavní hudební myšlence - seznamuje se s chrámovou a jazzovou hudbou - rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní 	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vzdělávací obor : Výtvarná výchova
Stupeň školy : 1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsah :	Charakteristika předmětu	118
	Vzdělávací obsah : 1. - 3. ročník	119
	4. - 5. ročník	122

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Přispívá k rozvoji estetického vnímání a citění, rozvoji výtvarných dovedností, chápání výtvarného umění jako relaxačního a komunikačního prostředku, posilování vztahu ke kultuře a jejím odlišnostem v rámci jednotlivců, etnických skupin a národů. Úzké vazby má k předmětům Pracovní výchova (estetická úroveň výrobků), Český jazyk (komunikace, ilustrace, popis dojmů).

Předmět je zařazen v 1.-5.ročníku. Výuka probíhá v běžných vyučovacích hodinách v rozsahu 1 hodina týdně. K dispozici je většinou specializovaná učebna.

Průřezová témata

V rámci předmětu Výtvarná výchova jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - „Řešení problémů a rozhodovací dovednosti“, „Kreativita“ 1.- 5.ročník
Multikulturní výchova 1.- 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- provádí s žáky individuální posouzení úrovně výtvarných dovedností v časovém vývoji, podněcuje je k posouzení vlastního pokroku a míry úsilí
- podporuje žáky v rozvoji dovedností při efektivním rozvržení práce
- nabízí žákům různé techniky a rozvíjí jejich dovednosti v jejich využití a vhodné volbě pro konkrétní práci
- zařazuje využití počítačových grafických technologií
- motivuje žáky k zájmu o výtvarné umění a jeho autory prostřednictvím ukázek výtvarných děl světové a české tvorby

Kompetence k řešení problému

- zařazuje citlivé rozborů a posuzování kvality díla, rozvíjí sebekritický a kritický pohled, nabízí možnosti zlepšení díla
- podporuje žáky v samostatném plánování práce a jejího postupu včetně zvolení vhodného zpracování
- rozvíjí samostatnost a vytrvalost žáků zařazováním náročnějších prací

Kompetence komunikativní

- pomáhá žákům porozumět různým typům výtvarných materiálů a tvořivě je využívat ve svém výtvarném rozvoji
- rozvíjí u žáků pochopení komunikačních sdělení a vyjádření v jednotlivých výtvarných dílech
- zařazuje témata ilustrací k dějům, vyjádření atmosféry, nálady

Kompetence sociální a personální

- motivuje žáky k používání fantazie a kreativního ztvárnění zadaných témat
- zařazuje rozsáhlejší díla, podporuje spolupráci žáků a usměrňuje jejich nápady na výtvarné ztvárnění úkolu
- pomáhá rozvíjet estetické citění a vnímání a odlišení od nevkusných děl
- rozvíjí schopnost vyslechnout názory, zkušenosti a vnímání ostatních, respektovat odlišnosti

Kompetence občanské

- učí žáky vnímat estetiku okolního prostředí, podílet se na jejím udržení a zlepšení
- rozvíjí u žáků respekt k našim i zahraničním kulturním tradicím, podporuje multikulturní vnímání zařazováním ukázek a témat z různých etnicko-kulturních oblastí
- zapojuje žáky do výtvarných aktivit a učí je prezentovat vlastní tvorbu na přehlídkách a výstavkách

Kompetence pracovní

- využívá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení k výtvarným aktivitám
- učí žáky přistupovat k výsledkům práce z hlediska kvality, funkčnosti a estetické úrovně
- rozvíjí u žáků úctu ke kulturním a společenským hodnotám a výsledkům práce ostatních
- podporuje rozvoj dalších zkušeností ve využívání výtvarných technik a jejich uplatnění v dalším vzdělávání

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ ➤ vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky ➤ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace ➤ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností ➤ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 		
Tematický celek: Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, vnímá a odlišuje různé tvary, jejich odlišné i společné prvky - vnímá a hodnotí estetický dojem prostředí, barevnost předmětů, objektů a věcí kolem sebe - popíše a zhodnotí svůj vjem, vysvětlí, co se mu líbí/nelíbí a proč - při vlastní tvorbě si uvědomuje praktické užití předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování věcí kolem sebe (např. předměty běžné denní potřeby, stavebnice a obrázky) - estetické vnímání prostředí, předmětů a lidí 	
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje a rozeznává hlavní tvarové charakteristiky objektů a předmětů - tvoří skupiny z předmětů se společnými tvarovými prvky - rozpoznává různé tvary pomocí hmatu - vlastními slovy popíše tvarové znaky předmětu - pomocí kresby napodobuje konkrétní tvar skutečných předmětů kolem sebe - mění původní tvar s využitím tvárnosti materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> - tvarové charakteristiky (linie, prostor, tvar, hrany, zaoblenost) - tvarová podobnost a odlišnost - hry rozvíjející smysly - zachycení tvaru předmětu - změny tvaru 	
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává předměty a objekty podle velikosti (opticky, hmatem) - setřídí skupinu objektů podle velikosti 	<ul style="list-style-type: none"> - velikost předmětů 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně rozlišuje barvy - odlišuje odstíny barev základní barevné škály - rozlišuje barvy teplé a studené škály - volí vhodné barvy, vhodně je používá - kombinuje a míchá barvy - používá barvy k vyjádření nálady, vztahu, hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímání a odlišování barev - používání a volba barev 	Pomůcky: lepirela, obrazy, obrázky, časopisy, výtv.práce, PC
<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správný úchop náčiní, uvolněné zápěstí, loket i rameno - využívá zrakovou kontrolu při pohybech ruky - uplatňuje zpětnou kontrolu tahů a kreseb 	<ul style="list-style-type: none"> - grafomotorická koordinace - zraková kontrola 	ČJ - Ps
<ul style="list-style-type: none"> - rozvrhne si správně plochu na kterou kreslí, maluje či lepí, vhodně umístí objekty - volí správný velikostní poměr předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> - plošné uspořádání na dané ploše, umístění objektů - velikostní poměr předmětů 	
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s vlastnostmi jednotlivých materiálů, jejich tvárností, povrchem, možnostmi využití při jednotlivých výtvarných technikách - využívá různé nástroje a materiály (tužka, pero, dřívko, pastel, tuš,..) 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálů - nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> - získává zkušenosti s používáním jednotlivých druhů pastelů, vodových i temperových barev a tuší - seznamuje se s některými méně obvyklými a náročnějšími technikami - vyzkouší si některé netradiční techniky 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s technikami - náročnější a netradiční techniky (kašírování, ubrousková technika, barvení vajec apod.) 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
Tematický celek: Výtvarné techniky - uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> - používá různé linie (krátké/dlouhé, rovné/oblé, silné/slabé, husté/řídke) a jejich výrazové možnosti (přítlak, rovnoběžnost, křížení aj.) - rytmicky řadí plošné či liniové prvky - řadí prvky podle os, seznámí se s principem symetrie - pokouší se o stínování (3.r.) - transponuje trojrozměrné předměty do dvojrozměrného zobrazení - snaží se o zachycení reálného vzhledu předmětu nebo objektu - dodržuje téma kresby (např. objekty, lidé, děje, prostředí, činnosti) - vyjadřuje představu podle námětu nebo na základě vlastního zážitku - vybarvuje podle dané předlohy - kreslí předměty a objekty podle šablony - napodobuje kresbu podle dané předlohy - pokouší se zachytit reálný vzhled předmětu - nakreslí přírodní scenerii, dům, zahradu apod. - kreslí lidskou postavu ve správném poměru a správně volí vhodné tvary - ztvární předmět nebo skupinu předmětů a barevně odliší od pozadí - provádí výtvarné ztvárnění hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba - linie, rytmus, prostor - stínování - předmět a kresba - tematická kresba (např. dopravní prostředky, školní pomůcky, předměty denní potřeby, třída, škola, domov, pokoj, louka, les, hory, město, kamarád, povolání, sportovec, výlet, roč. období...) - ztvárnění námětu - omalovánky - kresba podle šablony - kresba podle předlohy - kresba podle skutečnosti - kresba podle zkušenosti a fantazie - kresba postavy - kresba zátiší - kresebné ztvárnění hudby 	<p>M</p> <p>ČS</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pomocí míchání základních barev vytváří požadovaný odstín a vlastní odstíny - zesvětluje a ztmavuje barvy - používá základní techniky práce s barvou a s jejich pomocí ztvárňuje konkrétní představu - uplatňuje vlastnosti barev při vlastní tvořivé činnosti - maluje podle dané předlohy - maluje výtvar na dané téma - maluje předměty podle skutečnosti - vytváří obraz podle paměti nebo fantazie - vytváří obraz vyjadřující např. pocity 	<ul style="list-style-type: none"> - malba - odstíny a míchání barev - práce s barvou (otisk, roztírání, rozpíjení, zapouštění, lití, stříkání, rozfoukávání, zrcadlový otisk) - dotváření barevných ploch - malování podle předlohy - malování na dané téma - malování podle skutečnosti (zátiší) - malování podle zkušenosti a fantazie - malování abstraktních témat 	
<ul style="list-style-type: none"> - vhodně kombinuje tvary a barvy - vytváří stopy (otisky) různých předmětů (nit, listy, palec...) a snaží se o dotvoření s využitím barevných kontrastů - provádí frotáž z různých povrchů - dekorativně řeší plochu otisky štětcem, tiskátky 	<ul style="list-style-type: none"> - techniky tisku (tiskátka, tisk ze šablony, koláž, frotáž, tisk z koláže) 	
<ul style="list-style-type: none"> - kombinuje výtvarné techniky na základě získaných dovedností a zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - kombinované techniky (kresba s malbou, tuš a voskový pastel, barva a papír) 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří lepenou koláž z papíru, výstřížků, textilu, obrázků, příze, drobného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> - materiálové techniky (mozaika, koláž, textilní aplikace) 	

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje z plastelíny jednoduché zadané tvary - modeluje a snaží se o reálné zachycení tvarového vzhledu konkrétního předmětu, zvířete nebo lidské postavy - zachycuje přibližný tvar předmětu trháním, muchláním a tvarováním papíru - poznává a zkouší pevnost, tažnost, ohebnost plastických materiálů, rozvíjí cit pro prostor - sestavuje z hotových hranatých prostorových prvků maketu a barevně ji upraví 	<ul style="list-style-type: none"> - modelování (plastelína, papír, přírodní materiál) - vytváření objemu (sídliště, robot, hřiště...) 	ČS
Tematický celek: Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> - verbálně popíše konkrétní výtvar svůj či někoho jiného a interpretuje jeho vyjádření - vyjádří svůj záměr při zhotovování daného obrázku či předmětu - interpretuje své pocity, které v něm výtvarné dílo vyvolává, porovnává je s ostatními spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> - verbální rozbor výtvaru - vyjádření záměru - popis objektů, dojmů, pocitů 	ČJ
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s ilustracemi dětských knížek a jejich autory - zhodnotí vlastní dojem z ilustrací, porovná různé ilustrace ke stejnému tématu - poznává typické postavičky z ilustrací 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s ilustracemi v dětských knížkách a jejich autory 	
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje atmosféru a náladu postav z ilustrací a obrázků - vybírá obrázky odpovídající zvolenému dějovému schématu - vytváří vlastní ilustrace ke svým vyprávěním a zážitkům 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační účinky obrázků - vlastní ilustrace 	ČJ
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří a do komunikace zapojuje jednoduché schematické kresby a obrazové symboly - verbálně interpretuje vybrané obrazové symboly používané v elektronické komunikaci (emotikony) 	<ul style="list-style-type: none"> - použití schematických jednoduchých kreseb v komunikaci - interpretace a používání emotikonů v SMS a e-mailech 	Pomůcky: počítač, internet, mobil

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, poznává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ➤ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ➤ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 		
Tematický celek: Rozvíjení smyslové citlivosti		
<ul style="list-style-type: none"> - zkouší a ověřuje vlastnosti záměrně vedené linie na základě zrakové zkušenosti, představivosti, fantazie a poznání - využívá linie při výtvarném zobrazování a tvoří různá uspořádání - sleduje vztah tvaru a materiálu - rozvíjí citlivost pro vyjádření tvaru a zachování proporcí 	- vyjádření linie, tvaru	
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje pomocí míchání barev nové odstíny - vyhledává a vytváří působivé barevné kompozice - uplatňuje barevný a světelný kontrast předmětu a pozadí a vhodně barvy kombinuje - všímá si barevných odlišností na objektech kolem sebe - rozvíjí a vyjadřuje barevnost podle skutečnosti 	- barva (odstíny, kompozice, kontrast, přírodní a umělé formy)	
<ul style="list-style-type: none"> - poznává různé struktury a povrchy (kůra stromů, látky – pytlovina, kanava..) - upravuje textury vytahováním, stahováním a rozšiřováním - aplikuje textury na prostorové i plošné objekty 	- textura	Pomůcky: počítač
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje změny objektů při různém uspořádání - pozoruje objekty a uvědomuje si jejich odlišnosti, všímá si detailů - aplikuje tyto poznatky při modelování - uplatňuje při práci tvořivost a fantazii 	- vyjádření objemu	PV
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje prostor a prostorové vztahy mezi předměty - postupně nahradí „naivní“ vyjádření prostoru (na lince) zobrazením prostoru popředí a pozadí - upravuje, sestavuje a konstruuje z různých materiálů prostorové útvary, objekty, modely - sestaví z jednotlivých útvarů větší celek 	- uspořádání objektů v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí schopnost smyslového vnímání pro získání co nejvíce informací o svém okolí - ve vlastní výtvarné činnosti uplatňuje všechny své smysly (nejvíce však zrak) - rozlišuje a popisuje objekty hmatem - kreslí podle diktátu - využívá linie a jejich výrazové možnosti k výtvarnému zachycení hudby 	- vztah zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly	HV

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, grafice, filmu... - rozlišuje uživatelskou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi - poznává námětovou bohatost, kterou lze z přírodní skutečnosti čerpat - poznává možnosti začlenění umění do přírodního exteriéru 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné umění (druhy, lidové umění, film, architektura, výtvarná úprava knihy, výtvarné prostředí – galerie, výstavy...) 	
Tematický celek: Výtvarné techniky - uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> - při kresbě se opírá o jasné zrakové představy dobře známé činnosti, zobrazuje detaily - kresbou vyjadřuje děj, pohyb a vztahy - rozvíjí zobrazování postav ve skupině, v pohybu, v klidu, z profilu - pokusí se kresbou portrétu charakterizovat spolužáka - z představ na základě prožitku provádí ucelenou kompozici - vytváří lineární kresbu a snaží se vystihnout členění a funkčnost tvarů - kresbou vyjadřuje pravidelný rytmus a využívá linie a jejich výrazové možnosti - pracuje s písmem jako s dekorativním prvkem (plošné řazení, experimenty) 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba (tématické práce – zážitky ze života, z přírody, postava, předměty denní potřeby, písmo) 	Prv
<ul style="list-style-type: none"> - při zobrazování využívá techniku míchání barev, práci štětcem - vystihuje barvy podzimní přírody, volně zobrazuje tvar přírodnin - dekorativně řeší plochu (rytmizováním nebo arytmičkami) geometrickými nebo stylizovanými přírodními prvky, využívá osy souměrnosti - pokouší se o volnou parafrázi obalového papíru, tapety, comicsu a záměrně používá barevnou i tvarovou nadsázku - rozvíjí tvořivost při práci s barvou, vyjadřuje určitou náladu a situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - malba (tématické práce, dekorativní práce, fantazijní náměty...) 	Prv MA
<ul style="list-style-type: none"> - zkouší a ověřuje výrazové vlastnosti vyrývané, lepené, plastické linie do podkladu - provádí experimenty otiskem různých struktur 	<ul style="list-style-type: none"> - techniky tisku (otisky z lepenky, z textilu, ze šablony, z koláže, frotáž, monotyp) 	
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje podle představ a fantazie - seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy - vymodeluje lidskou, zvířecí postavu po jednotlivých částech nebo vytahováním, vystihuje protiklady - vytváří prostorové objekty na základě hry a experimentování (loutky, masky, nádoby, plastiky z listů...) - modeluje reliéfní kompozici z válečků nebo jiných geometrických prvků tvarových nebo řezaných (přechod od plochy k prostoru) - rozvíjí smysl pro organizaci prostoru, sestavuje prostorovou maketu 	<ul style="list-style-type: none"> - modelování a prostorové vytváření (reliéfní kompozice, lidské, zvířecí a fantazijní postavy, dekorativní kachel, přívěsky, maketa města) 	PV Pomůcky: papír, modurit, hlína, sádra, těsto, přírodní materiál

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vzdělávací obor : Dramatická výchova
Stupeň školy : 1. stupeň

Název vyučovacího předmětu :

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Obsah :	Charakteristika předmětu	126
	Vzdělávací obsah : 1. stupeň	127

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Dramatická výchova zahrnuje výstupy ze vzdělávacího oboru dramatická výchova a dále je úzce vázán na obory Český jazyk, Hudební výchova a Výtvarná výchova. Hlavními aktivizačními metodami je dramatizace různých situací a literárních děl a společná práce všech žáků na realizování zadaného úkolu. Předmět se vyučuje v běžné učebně nebo podle potřeby ve sportovní místnosti v rozsahu 1 výuková hodina týdně. Je zařazen ve 4. a 5. ročníku. Větší dramatizace se realizují v rámci školního představení pro všechny ročníky.

Průřezová témata

V rámci předmětu Matematika jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova	4. - 5.ročník
Multikulturní výchova	4. - 5.ročník
Mediální výchova	4. - 5.ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

Kompetence k učení

- učí žáky orientovat se v textu a pracovat s ním
- podporuje žáky v aktivitě při dramatizaci a zájmu o dramatické umění
- rozvíjí u žáků slovní zásobu k vhodnému vyjadřování
- rozvíjí u žáků dovednosti neverbální komunikace
- motivuje žáky k zájmu o literaturu, dramatické umění, divadlo, film, četbu
- učí žáky správně dýchat, artikulovat, dbá na správné držení těla

Kompetence k řešení problému

- vyžaduje formulování vlastního názoru k předloženému textu
- umožňuje žákům uvědomit si a popsat vlastní problém, realizovat dramatizaci a nalézt vhodné řešení
- podporuje žáka v práci a pomáhá mu překonat případný nezdar

Kompetence komunikativní

- umožňuje žákům a učí je prezentovat se před spolužáky
- vybízí žáky ke sledování a posuzování výkonů svých spolužáků
- pomáhá žákům překonat negativní hodnocení spolužáků, v případě opačného názoru pomáhá žákovi hledat vhodné argumenty
- rozvíjí dovednosti žáků v používání a čtení prostředků neverbální komunikace
- zapojuje žáky do praktických nácviků při dramatizaci

Kompetence sociální a personální

- učí žáky řešit složitější úlohy ve vzájemné spolupráci, podporuje výměnu názorů na řešení a konstruktivní komunikaci
- dbá na dodržování stanovených pravidel
- zapojuje žáky do tvorby jevištní situace a podporuje je v práci ve skupině
- pomáhá žákům přijmout novou roli a uvědomit si ovlivňování kvality společné práce
- rozvíjí u žáků schopnost empatie s jednotlivými rolemi a postavami
- nabízí žákům pomoc při řešení konfliktních situací pomocí nastínění různých variant řešení
- umožní žákům rozvoj osobnosti pomocí účasti v recitačních a literárních soutěžích, dramatických přehlídkách a veřejných vystoupeních

Kompetence občanské

- seznamuje žáky s našimi tradicemi, s českým dramatickým uměním, kulturním a historickým dědictvím
- rozvíjí u žáků pozitivní vnímání uměleckých děl, rozvíjí jejich smysl pro kulturu prostřednictvím uplatňování jejich tvořivosti
- podporuje žáky v zájmu o kulturní dění
- učí žáky vnímat emoce a neverbální projevy ostatních a porozumět jim
- učí žáky vnímat odlišnosti mezi postavami dramatického díla a následně odlišnosti mezi skutečnými lidmi v okolí a respektovat je

Kompetence pracovní

- podporuje u žáků adaptaci na změněné pracovní podmínky
- zařazuje tvorbu kulisy a kostýmů a rozvíjí estetický a funkční náhled žáků na vytvořené výrobky
- rozvíjí u žáků ochranu společně vytvořených hodnot (kulisy, kostýmy)
- umožňuje žákům využití znalostí a dovedností z jiných vzdělávacích oblastí (VV, PV, ČJ, HV)

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy ➤ pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat ➤ rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav ➤ pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků ➤ prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků ➤ reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy 		
ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základy hlasové hygieny - zvládne kultivovaný mluvený projev - rozvíjí pohybové dovednosti, pracuje s těžištěm, propojí pohyb s dechem a hlasem - spojuje rytmický pohyb s rytmizovanou řečí - objevuje, vnímá a využívá prostor - rozvíjí a obohacuje verbální komunikaci (plynulost mluveného slova, formuluje vlastní názor, prohlubuje schopnost vystihnout jádro výpovědi) - využívá svých individuálních schopností a dovedností při neverbální komunikaci (uvědomuje si řeč těla, vyjadřuje emoce gestem, výrazem obličeje, postojem, vede dialog pomocí vzájemných dotyků, zvuků apod.) - je schopen se soustředit na danou činnost tj. záměrné přenášení pozornosti, postřeh, pohotovost, rychlé reakce - rozvíjí svou představivost a fantazii - naučí se využívat v dramatické akci různé materiály a předměty - uplatňuje své dovednosti ve hře s imaginární rekvizitou, zástupnou rekvizitou - učí se projevovat city „negativní“- závist, nenávisť, zklamání, lítost, nuda aj., „pozitivní“- nadšení, radost, vítězství aj. - rozvíjí svou schopnost vcítit se a proměnit se, být někým, něčím jiným - tvořivě a svědomitě přistupuje k úkolům - dodržuje stanovená pravidla hry - navazuje kontakt a komunikaci ve skupině - navazuje a prohlubuje kontakt (očima, dotykem, slovem) - rozvíjí smysl pro partnerskou spolupráci - je schopen dokončit svou práci - poznává sám sebe, hodnotí svou práci a práci ostatních s porozuměním a tolerancí - dokáže převzít zodpovědnost, řeší konflikty, ale je také schopen podřídit se zájmům skupiny - odstraňuje zábrany při sebevyjadřování a komunikaci - pochopí, že se ničím nezesměšňuje 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>psychosomatické dovednosti</u> (dýchání, tvorba hlasu, slovní přízvuk, frázování, intonace, větný přízvuk, mluvní tempo, držení těla, plastičnost pohybu, orientace v prostoru, koordinace pohybu, verbální a neverbální komunikace) - <u>herní dovednosti</u> (vstup do role, jevištní postava, hra na básníka, hry s loutkou, maňáskem) - <u>sociálně komunikační dovednosti</u> (spolupráce, prezentace, hodnocení, komunikace: běžná, v herní situaci) 	<p>TV,HV</p> <p>PV,VV</p> <p>PT(OSV)</p>

ŠKOLNÍ VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO	Pozn.
PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY		
<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na vyhledávání vhodných témat - rozpozná konfliktní situaci v příběhu - pracuje (za pomoci učitele, ve skupině) se zvoleným textem, hledá cesty k jeho interpretaci - svobodně rozvíjí a uplatňuje nápady - vytváří kulisy, rekvizity, vlastní texty - je schopen rozlišit různé typy postav - pohovoří o jejich hlavních charakteristikách (hodnotí chování, vlastnosti, vnější znaky) - vybírá vhodné jazykové prostředky charakterizující danou postavu - pracuje s literární předlohou - přijme roli, osvojuje si hru v roli, dramatická jednání - učí se rozvíjet konflikt, děj, příběh - dodržuje časovou posloupnost příběhu - jedná přirozeně v improvizaci s dramatickým konfliktem - pracuje s prostorem, zvukem, barvou apod. - zapojí se a za pomoci učitele připraví jednoduchý scénář (postup, předlohu) pro vznik krátkého představení - učí se vybírat scénické prostředky tak, aby byl schopen co nejlépe vyjádřit téma - popisuje a líčí příběh na dané téma - předvede jednoduchou roli - zapojí se a realizuje zvolený dramatický text - při prezentaci využívá rozmanitých rekvizit vytvořených svépomocí - vystupuje před divákem a překonává zábrany - dokáže navázat kontakt s publikem - citlivě vyjadřuje názor na práci druhého - je schopen vyslovit, ale i přijmout kritiku - získává zkušenosti a je schopen v případě potřeby své dovednosti vyvíjet, měnit - snaží se být citlivým, poučeným divákem 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>náměty a témata</u> (ze života, z krásné literatury, z publicistiky, problémové situace) - <u>typová postava</u> (charakteristika) - <u>dramatická situace</u> (příběh, předloha) - <u>inscenační prostředky a postupy</u> (minutové příběhy na zadané téma, slovní hříčky, přednes) - <u>komunikace s divákem</u> 	<p>PV</p>
RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> - nachází jádro zkoumané situace a naučí se vyhledat situace vedlejší, nepodstatné - rozlišuje postavy hlavní, vedlejší a uvádí jejich důležitost - uvědomuje si, že každé představení (etuda) musí mít jasný začátek, přehledný a logický vývoj a zřetelné zakončení (vyřešení konfliktu) - zajímá se o umění - rozlišuje typy divadel - vyjadřuje svůj názor k umění - dokáže vlastními slovy vyjádřit co se mu líbí, nelíbí - navštíví divadelní představení a pohovoří o něm - k rozvoji dovedností souvisejících s uměním využívá možností dalších médií (zvukový záznam, video, film...) - seznámí se s základními divadelními druhy a jejich výrazovými prostředky - poznává a ujasňuje si rozdíly mezi činohrou, operou, operetou, muzikálem, baletem a loutkovým divadlem - chápe význam pohybu, divadelního prostoru, kostýmů, rekvizit, světla, zvuku i hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>základní stavební prvky dramatu</u> (situace, postava, konflikt) - <u>současná dramatická umění a média</u> (divadlo, film, televize, rozhlas a multimediální tvorba) - <u>základní divadelní druhy</u> (činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybová a taneční divadla) 	